

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.6.2016
COM(2016) 411 final

2016/0190 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

**tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta
avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja kansainvälisestä
lapsikaappauksesta (uudelleenlaadittu)**

{SWD(2016) 207 final}

{SWD(2016) 208 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tällä ehdotuksella laaditaan uudelleen 27. marraskuuta 2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta, jäljempänä 'Bryssel Iia -asetus'.

Bryssel Iia -asetus on Euroopan unionissa perheoikeuden alalla tehtävän oikeudellisen yhteistyön kulmakivi. Siinä vahvistetaan rajat ylittävissä tilanteissa sovellettavat yhdenmukaiset toimivaltasäännöt avioeroa, asumuseroa ja avioliiton pätemättömäksi julistamista sekä vanhempainvastuuta koskevien riita-asioden ratkaisemista varten. Asetus helpottaa tuomioiden, alkuperäisten asiakirjojen ja osapuolten välillä tehtyjen sopimusten vapaata liikkuvuutta unionissa, koska siinä säädetään niiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta muissa jäsenvaltioissa. Asetusta on sovellettu 1. maaliskuuta 2005 alkaen kaikkiin jäsenvaltioihin¹ Tanskaa² lukuun ottamatta.

Kymmenen vuoden soveltamisen jälkeen komissio arvioi huhtikuussa 2014 julkaistussa soveltamista koskevassa kertomuksessa³ asetuksen toimivuutta käytännössä ja pohti, olisiko sitä tarpeen muuttaa. Aloite on osa sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaa REFIT-ohjelmaa. Lisäksi otettiin huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen antamat 24 tuomiota, jotka koskevat asetuksen tulkintaa.

Uudelleenlaatimisen tavoitteena on kehittää edelleen Euroopan oikeusaluetta ja perusoikeuksia keskinäisen luottamuksen pohjalta poistamalla oikeuden päätösten vapaata liikkuvuutta vieläkin haittaavat esteet vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti ja suojata paremmin lapsen etua yksinkertaistamalla ja tehostamalla menettelyjä.

Junckerin komission poliittisissa suuntaviivoissa⁴ korostetaan, että oikeudellista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden välillä on kehitettävä asteittain, jotta voidaan pysyä ajan tasalla sen todellisuuden kanssa, että yhä useammat kansalaiset liikkuvat unionissa yli rajojen ja solmivat avioliittoja ja saavat lapsia. Sen vuoksi on luotava yhteyksiä erilaisten oikeusjärjestelmien välille ja tunnustettava oikeuden päätökset vastavuoroisesti, niin että kansalaiset voivat helpommin käyttää oikeuksiaan kaikkialla unionissa.

Vaikka asetuksen katsotaan toimivan yleensä ottaen hyvin, sidosryhmien kuulemisen ja useiden ulkopuolisten ja komission tilaamien tutkimusten perusteella kävi ilmi, että sen toiminnassa on eräitä puutteita, jotka olisi korjattava kiireellisesti. Ongelmat liittyvät erityisesti vanhempainvastuuseen, joka on asetuksen toinen keskeinen osa-alue avioliittoa koskevien asioiden ohella.

¹ Niihin jäsenvaltioihin, jotka liittyivät unioniin tämän päivämäärän jälkeen, asetusta on sovellettu niiden jäsenyyden alusta alkaen (Bulgaria ja Romania: 1. tammikuuta 2007, Kroatia: 1. heinäkuuta 2013).

² Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

³ COM(2014) 225 final.

⁴ *Uusi alkua Euroopalle: Työllisyyden, kasvun, oikeudenmukaisuuden ja demokraattisen muutoksen ohjelma – Poliittiset suuntaviivat seuraavalle Euroopan komissiolle*, Jean-Claude Juncker, Strasbourg, 15.7.2014.

Avioliittoa koskevien asioiden suhteen ongelmista oli saatavilla vain vähän näyttöä (tilastot mukaan lukien). Tässä vaiheessa onkin vaikea määrittää täsmällisesti, miten laajoista ongelmista on kyse ja olisiko niihin puututtava, saati tarkastella perusteellisesti erilaisia toimintavaihtoehtoja. Lisäksi Bryssel IIa -asetuksen hyväksymisen jälkeen on annettu myös kolme muuta EU:n säädöstä, jotka helpottavat avioliittoa koskevien asioiden käsittelyä kansainvälisten pariskuntien avioeron tapauksessa. Rooma III -asetuksella⁵ vahvistetaan avioeroon sovellettavaa lakia koskevat säännöt ja elatusapuasetuksella⁶ puolisolle ja lapsille maksettavaa elatusapua koskeva toimivalta ja sovellettava laki. Lisäksi neuvosto on äskettäin hyväksynyt kansainvälisten pariskuntien varallisuussuhteisiin sovellettavan tiiviimmän yhteistyön.⁷

Vanhempainvastuuseen liittyvissä asioissa todettiin kuusi keskeistä ongelmaa:

Lapsen palauttamiseen liittyvä menettely

Vanhemman tekemän lapsikaappauksen yhteydessä on olennaista toimia nopeasti, jotta lapsi voitaisiin palauttaa asetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti. Tutkimusten perusteella lapsen välitön palauttaminen ei kuitenkaan onnistu kaikissa tapauksissa. Palauttamismenettelyn tehottomuus voi johtua monista eri seikoista. Palauttamismääräyksen antamista koskeva kuuden viikon määräaika ei käytännössä toimi, koska tuomarien ja alan ammattihenkilöiden keskuudessa on epäselvää, koskeeko kuuden viikon määräaika kutakin oikeusastetta ja sisältyykö siihen muutoksenhaku ja myös palauttamispäätöksen täytäntöönpano. Nykyisessä asetuksessa ei myöskään määritellä, missä ajassa hakemuksen vastaanottavan keskusviranomaisen on käsiteltävä hakemus. Lisäksi määräajan noudattamiseen liittyy ongelmia erityisesti siksi, että kansallisessa lainsäädännössä ei ole rajoitettu sitä, kuinka monta kertaa palauttamismääräykseen voidaan hakea muutosta. Tapausten käsittelyä viivytti myös se, että monissa jäsenvaltioissa palauttamista koskevia hakemuksia käsittelevät tuomioistuimet eivät olleet riittävän perehtyneitä asiaan. Valtioiden rajat ylittävät lapsikaappaukset ovat monimutkaisia ja arkaluonteisia tapauksia, joita yksittäisen tuomarin kohdalle osuu harvoin, jos asiat käsitellään paikallisissa perhetuomioistuimissa. Tästä syystä tuomarit eivät välttämättä ole perehtyneet asiaa koskeviin menettelyihin ja säännöksiin, ja heillä on vähemmän tilaisuuksia tehdä rutiininomaisesti yhteistyötä muiden EU:n tuomioistuinten kanssa tavalla, joka edistäisi keskinäisen luottamuksen rakentumista.

Lisäksi vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen⁸ määräyksiä täydentää niin kutsuttu ”pakottava mekanismi”, jolla uskotaan olevan vahvempi pelotevaikutus lapsikaappausta mahdollisesti suunnittelevaan vanhempaan. Mekanismin avulla vahvistetaan menettely, jota on noudatettava sen jälkeen kun pyynnön vastaanottaneessa valtiossa on annettu palauttamatta jättämistä koskeva

⁵ Neuvoston asetus (EU) N:o 1259/2010, annettu 20 päivänä joulukuuta 2010, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla (EUVL L 343, 29.12.2010, s. 10).

⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 4/2009, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevissa asioissa (EUVL L 7, 10.1.2009, s. 1).

⁷ Komissio esitti neuvostolle 3. maaliskuuta 2016 ehdotuksen neuvoston päätökseksi luvan antamisesta tiiviimpään yhteistyöhön tuomioistuimen toimivaltaa, sovellettavaa lakia sekä päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevissa asioissa, jotka liittyvät kansainvälisten parien varallisuussuhteisiin ja kattavat sekä aviovarallisuussuhteet että rekisteröityjen parisuhteiden varallisuus oikeudelliset vaikutukset. Samalla se esitti kaksi täytäntöönpanoasetusta. Neuvosto hyväksyi päätöksen 9. kesäkuuta 2016.

⁸ Kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehty yksityisoikeuden alaa koskeva Haagin yleissopimus, jäljempänä ”vuoden 1980 Haagin yleissopimus”.

tuomio vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan perusteella. Pakottavan mekanismin soveltaminen on osoittautunut käytännössä hankalaksi, koska huoltajuusmenettelyä ei käydä siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsi on, ja koska lapsen kaapannut vanhempi ei useinkaan ole yhteistyöhaluinen. Varsinkin lapsen kuuleminen on tällaisessa tapauksessa usein hankalaa.

Lapsen sijoittaminen toiseen jäsenvaltioon

Kun tuomioistuin tai viranomainen suunnittelee lapsen sijoittamista sijaisperheeseen tai hoitolaitokseen toisessa jäsenvaltiossa, sen on *kuultava* kyseisen jäsenvaltion viranomaisia ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Keskusviranomaiset, joilla on velvollisuus avustaa tuomioistuimia ja viranomaisia rajat ylittävien sijoitusten järjestämisessä, ovat säännöllisesti raportoineet, että voi kestää jopa useita kuukausia selvittää, tarvitaanko sijoitukselle tietyssä yksittäistapauksessa vastaanottavan valtion viranomaisen hyväksyntä. Jos tällainen hyväksyntä vaaditaan, siitä seuraa kuulemismenettely, jonka on todettu olevan niin ikään pitkä, koska pyynnön vastaanottavien viranomaisten vastaamiselle ei ole asetettu määräaika. Tämän vuoksi monet pyynnön esittävät viranomaiset käytännössä antavat sijoittamismääräyksen ja lähettävät lapsen vastaanottavaan jäsenvaltioon, vaikka kuulemismenettely on edelleen kesken. Näin saatetaan tehdä jopa heti kun kuulemismenettely on aloitettu, koska sijoittamista pidetään kiireellisenä ja menettelyjen tiedetään kestävän kauan. Pynnön vastaanottavat jäsenvaltiot ovat puolestaan valittaneet, että lapset on usein sijoitettu jo ennen kuin ne ovat antaneet siihen hyväksyntänsä, minkä seurauksena lasten tilanne on oikeudellisesti epävarma.

Eksekvatuurimenettelyn vaatiminen

Toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva menettely (nk. eksekvatuurimenettely) vaikeuttaa edelleen oikeuden päätösten vapaata liikkuvuutta ja aiheuttaa tarpeettomia kustannuksia ja viivytyksiä vanhemmille ja lapsille, jotka ovat osallisina rajat ylittävissä menettelyissä. Täytäntöönpanomääräyksen saamiseen tarvittava aika vaihtelee jäsenvaltioittain parista päivästä useaan kuukauteen toimivaltaisesta tuomioistuimesta ja asian monimutkaisuudesta riippuen. Tähän ei sisälly aika, joka tarvitaan hakemuksen tekemistä varten tarvittavien asiakirjojen ja käännösten hankkimiseen. Käsittely viivästyy entisestään, jos täytäntöönpanomääräyksen myöntämistä tai epäämistä vastaan on haettu muutosta, sillä joissain jäsenvaltioissa muutoksenhaku voi kestää jopa kaksi vuotta. Tämä on erityisen turhauttavaa vanhemmille, jotka odottavat, että lasta koskevat päätökset tulevat voimaan ilman tarpeetonta viivytystä.

Saattaa myös syntyä ristiriitaisia tilanteita, kun jäsenvaltion on pantava tapaamisoikeus täytäntöön asetuksen mukaisesti siitä huolimatta, että samalla päätöksellä myönnetyn, lapsen huoltoa koskevan oikeuden tunnustamista ja/tai täytäntöönpanoa on vastustettu tai niistä on kenties kieltäydytty samassa jäsenvaltiossa. Tämä johtuu siitä, että näitä oikeuksia koskeviin päätöksiin sovelletaan nykyisen asetuksen nojalla eri menettelyjä.

Lapsen kuuleminen

Perusteita, joiden nojalla toisessa jäsenvaltiossa annettu päätös voidaan jättää tunnustamatta, tulkitaan vaihtelevasti, etenkin kun kyseessä on lapsen kuuleminen. Asetus perustuu periaatteeseen, jonka mukaan lapsen mielipide on otettava huomioon häntä koskevan asian käsittelyssä, jos se on lapsen edun mukaista, ellei sitä pidetä perusteettomana lapsen iän tai kehitystason huomioon ottaen. Vaikeudet liittyvät siihen, että jäsenvaltiot soveltavat lapsen kuulemiseen erilaisia sääntöjä. Nykyiset säännöt kannustavat niitä jäsenvaltioita, jotka

soveltavat lapsen kuulemiseen tiukempia sääntöjä kuin päätöksen antanut jäsenvaltio, kieltäytymään päätöksen tunnustamisesta tai täytäntöönpanokelpoiseksi julistamisesta siinä tapauksessa, että lapsen kuuleminen ei täytä niiden omia vaatimuksia. Asetuksessa ei myöskään korosteta lapsen kuulemisen tärkeyttä kaikissa vanhempainvastuuta koskevissa asioissa yleensä, vaan ainoastaan palauttamismenettelyjen yhteydessä. Jos päätös on annettu lasta kuulematta, on olemassa vaara, että siinä ei ole otettu huomioon lapsen etua riittävällä tavalla.

Tuomioiden täytäntöönpano

Vanhempainvastuuta koskevat päätökset pannaan usein täytäntöön myöhään tai niitä ei panna täytäntöön lainkaan. Täytäntöönpanon tehokkuus määräytyy sitä varten olemassa olevista kansallisista rakenteista. Perheoikeuden alalla annettujen päätösten täytäntöönpanoon liittyvät oikeudelliset ja käytännön menettelyt vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen etenkin sen suhteen, millaisia täytäntöönpanotoimia toteutetaan. Kun päätös on annettu, on tärkeää, että käytössä on toimenpiteitä, joiden avulla se voidaan panna tuloksellisesti täytäntöön. Toisaalta on pidettävä mielessä, että kun on kyse lasta koskevista täytäntöönpanotoimista, on silti voitava reagoida nopeasti täytäntöönpanosta mahdollisesti aiheutuviin lapsen etua koskeviin väliaikaisiin tai pysyviin riskeihin.

Keskusviranomaisten välinen yhteistyö

Asetuksen 55 artiklassa tarkoitettu keskusviranomaisten yhteistyö vanhempainvastuuta koskevissa erityiskysymyksissä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan tukea tuloksellisesti lapsia koskevissa rajat ylittävissä menettelyissä osallisina olevia vanhempia ja lapsia. Kaikkien sidosryhmien, myös jäsenvaltioiden, mukaan keskusviranomaisten yhteistyötä vanhempainvastuuta koskevissa erityiskysymyksissä koskevan artiklan epäselvä sanamuoto on aiheuttanut ongelmia. Tämä on johtanut viivästyksiin, jotka ovat vahingoittaneet lapsen etua. Kuulemisen tulosten perusteella artikla ei tarjoa kaikkien jäsenvaltioiden viranomaisille riittävää oikeusperustaa toimien toteuttamiseen, vaan niiden kansallinen lainsäädäntö edellyttää, että asetuksessa olisi oltava selkeämpi itsenäinen oikeusperusta.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksessa otetaan huomioon eräät muut säädökset, erityisesti muut perheoikeutta koskevat EU:n asetukset ja kansainväliset sopimukset, kuten vuosien 1980⁹ ja 1996¹⁰ Haagin yleissopimukset.

Vanhempainvastuuta koskevissa asioissa (huolto, tapaamisoikeus, lapsen suojeleminen) jäsenvaltioiden tuomioistuimia sitovat asetuksella vahvistetut *toimivaltasäännöt*. Niistä ei säädetä missään muussa EU:n säädöksessä. Vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen tarkoituksena on suojata valtioiden rajat ylittävän lapsikaappaustapauksen sattuessa sen jäsenvaltion tuomioistuimen toimivaltaa, jossa lapsen asuinpaikka on. Riippumatta siitä, onko kyseessä EU:n sisäinen tapaus vai tapaus, johon liittyy myös EU:n ulkopuolisia valtioita, *vanhempainvastuuta koskeviin asioihin sovellettava lainsäädäntö* määräytyy vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen mukaisesti.

⁹ Ks. edellä alaviite 8.

¹⁰ Toimivallasta, sovellettavasta lainsäädännöstä, tunnustamisesta, täytäntöönpanosta ja yhteistyöstä lasten huoltoa ja lastensuojelutoimenpiteitä koskevissa asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehty Haagin yleissopimus, jäljempänä 'vuoden 1996 Haagin yleissopimus'.

Avioliittoa koskeissa asioissa Bryssel IIa -asetus määrittää, minkä jäsenvaltion tuomioistuimella on *toimivalta* ratkaista avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevat asiat. Säännöt, joiden mukaan määritetään näihin kysymyksiin *sovellettava laki*, sisältyvät Rooma III -asetukseen. Tämä asetus perustuu tiiviimpään yhteistyöhön eli sitä sovelletaan vain niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat niin päättäneet.

Bryssel IIa -asetus koskee toisessa jäsenvaltiossa annettujen, avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevien *tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa*.

Se liittyy epäsuorasti elatusapuaasetukseen, jonka soveltamisala kattaa perhesuhteeseen perustuvat elatusapuvaihtoehdot. Elatusapu ei kuulu Bryssel IIa -asetuksen soveltamisalaan. Elatusapuaasetuksen nojalla sillä tuomioistuimella, jolla on Bryssel IIa -asetuksen mukainen toimivalta, on yleensä myös elatusapukysymyksiä koskeva liitännäinen toimivalta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Oikeusperusta, jonka nojalla unioni voi toteuttaa toimia perheoikeuden alalla, vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 81 artiklan 3 kohdassa. SEUT-sopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa määrätään, että "unioni kehittää oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia; tämä yhteistyö perustuu tuomioistuinten päätösten ja muiden päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen".

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

SEUT-sopimuksen 81 artiklan nojalla unionilla on jaettua toimivaltaa, jota se on jo käyttänyt antamalla Bryssel IIa -asetuksen. Ehdotetun asetuksen säännökset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia. Asetukseen perustuvaa pakottavaa palauttamismekanismia sovelletaan ainoastaan valtioiden rajat ylittävien lapsikaappaustapausten yhteydessä. Yksittäisten jäsenvaltioiden tähän asti toteuttamat parannukset eivät ole vaikuttaneet palauttamismenettelyyn kokonaisuutena, koska järjestelmän toimivuus edellyttää tehokkuutta, tiivistä yhteistyötä ja keskinäistä luottamusta molemmilta asian osapuolilta jäsenvaltioilta.

Unionin tuomioistuin katsoi vuonna 2012 lapsen sijoittamista koskevien päätösten osalta, että "jäsenvaltioiden on siis säädettävä asetuksen 56 artiklassa tarkoitettua hyväksyntää koskevista selvistä säännöistä ja menettelyistä oikeusvarmuuden ja nopeuden turvaamiseksi. Menettelyjen on erityisesti mahdollistettava se, että sijoittamista suunnitteleva tuomioistuin voi helposti yksilöidä toimivaltaisen viranomaisen ja toimivaltainen viranomainen voi viivytyksettä antaa tai evätä hyväksyntänsä." Valtioiden rajat ylittävää sijoittamista koskevaa säännöstä ei kuitenkaan ole pantu täytäntöön eri jäsenvaltioiden kansallisilla säännöillä yhdenmukaisesti, ja on todennäköistä, ettei niin tehdä myöskään tulevaisuudessa. Ja jos tehtäisiinkin, tarvittavaa koordinoitua eri kansallisten sääntöjen välillä ei voida toteuttaa kansallisella tasolla. Sen vuoksi tämä ongelma voidaan korjata vain vahvistamalla asetuksella itsenäiset vähimmäissäännöt, joita sovelletaan kaikkiin jonkin jäsenvaltion tuomioistuimen tai viranomaisen tekemiin valtioiden rajat ylittäviin sijoituspäätöksiin.

Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskevasta menettelystä luopumista ei voida toteuttaa jäsenvaltioiden toimin, koska menettely on harmonisoitu Bryssel IIa -asetuksella ja sitä

voidaan sen vuoksi muuttaa ainoastaan asetuksella. Sama perustelu koskee jäsenvaltioiden keskusviranomaisten välistä yhteistyötä koskevien nykyisten sääntöjen kehittämistä.

Vaikka täytäntöönpano on jäsenvaltioiden tehtävä, unionin tuomioistuin on todennut, että kansallisten sääntöjen soveltamisen ei pitäisi heikentää asetuksen tehokasta vaikutusta¹¹. SEUT-sopimuksen 81 artiklan 2 kohdan f alakohdan nojalla EU:n tasolla voidaan poistaa riita-asiain oikeudenkäyntien moitteetonta sujumista haittaavat esteet edistämällä tarvittaessa jäsenvaltioissa sovellettavien riita-asiain oikeudenkäyntiä koskevien sääntöjen yhteensopivuutta. Lisäksi vähimmäistason harmonisointi on perusteltua, jotta voidaan saavuttaa tuomioiden vastavuoroista tunnustamista koskeva tavoite. Jos tehottomista täytäntöönpanomenettelyistä aiheutuu kielteisiä seurauksia, niihin on puututtava EU:n tasolla, jotta ongelma voidaan ratkaista kaikissa jäsenvaltioissa samalla tavoin.

- **Suhteellisuusperiaate**

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että toteutettavien toimenpiteiden on oltava oikeassa suhteessa ongelmien kokoon ja laajuuteen.

Ehdotettu säädös vaikuttaa jossain määrin kansallisiin aineellisen oikeuden säännöksiin siltä osin kuin niissä ehdotetaan täytäntöönpanoa koskevia yhteisiä normeja. Tämä on kuitenkin perusteltua, koska tavoitteena on varmistaa asetuksen täysimääräinen tehokkuus ja se, että yksilöt voivat käyttää täysimääräisesti oikeuksiaan kaikkialla unionissa, minkä vuoksi on poistettava jäsenvaltioiden oikeudellisten ja hallintojärjestelmien väliset epäjohtamukaisuudet. Arvioinnin yhteydessä on käynyt ilmi, että nykyiseen asetukseen perustuvien täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevien perusteiden ohella on mahdollista soveltaa myös kansallisia kieltäytymisperusteita. Koska näitä perusteita sovelletaan asetuksen ja kansallisen lainsäädännön nojalla eri tavoin, kansalliset kieltäytymisperusteet voivat todellisuudessa heikentää unionin tason sääntöjen yhdenmukaista ja sujuvaa soveltamista. Jotta voitaisiin varmistaa yhdenmukaisuus ja luoda tasavertaiset edellytykset kaikille kansalaisille unionissa, on tarpeen harmonisoida kansalliset kieltäytymisperusteet siltä osin kuin niihin vedotaan toisessa jäsenvaltiossa annetun tuomion täytäntöönpanoa vastaan.

Yhä useammat unionin kansalaiset joutuvat suoraan tai epäsuorasti tekemisiin valtioiden rajat ylittävien lapsikaappausmenettelyjen kanssa. Ehdotuksesta aiheutuvat kustannukset ovat vaatimattomat, mutta edut sen sijaan hyvin suuret. Ehdotettu säädös parantaa oikeusvarmuutta, lisää joustavuutta, takaa pääsyn tuomioistuimeen ja tehokkaisiin menettelyihin samalla kun jäsenvaltiot voivat säilyttää täyden itsemääräämisoikeuden vanhempainvastuuta koskevan aineellisen oikeuden alalla.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotus on uudelleenlaadittu asetus, johon on tehty muutoksia ja jolla korvataan voimassa oleva asetus.

¹¹ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.7.2008, asia C-195/08 PPU, Inga Rinau, 82 kohta.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

• Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset

Asetuksen arviointi toteutettiin sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan REFIT-ohjelman¹² tavoitteiden mukaisesti. Tämän komission ohjelman tarkoituksena on varmistaa, että EU:n lainsäädäntö on tarkoituksenmukaista ja täyttää EU:n lainsäätäjien sille asettamat tulostavoitteet. Asetuksen arviointi perustuu sekä laadulliseen että määrälliseen analyysiin. Empiiristä tietoa kerättiin ulkoisen selvityksen avulla; ks. lopullinen arviointikertomus ja analyysiliitteet¹³, joissa arvioidaan asetuksen *merkityksellisyyttä, johdonmukaisuutta, tuloksellisuutta, tehokkuutta* ja *EU:n tasolla saatavaa lisäarvoa ja hyödyllisyyttä*. Vuonna 2015 tehtiin myös kaksi kyselyä, joiden avulla hankittiin tietoja erityisesti vanhempainvastuuta koskevista päätöksistä.

Vaikka asetuksen katsotaan toimivan yleisellä tasolla hyvin ja tuovan unionin kansalaisille lisäarvoa, käytännössä sen toimivuutta haittaavat toisinaan tietyt oikeudelliset ongelmat: voimassa oleva sanamuoto on joiltain osin epäselvä tai puutteellinen¹⁴. Tämä koskee erityisesti lapsen palauttamismenettelyä ja keskusviranomaisten yhteistyötä vanhempainvastuuta koskevissa erityiskysymyksissä¹⁵.

Arvioinnin perusteella ongelmat liittyvät erityisesti vanhempainvastuuseen, joka on asetuksen toinen keskeinen osa-alue avioliittoa koskevien asioiden ohella. Eräiden lasta koskeviin menettelyihin liittyvien näkökohtien yleinen *tehokkuus* on kyseenalaistettu.¹⁶ Asioissa, jotka koskevat vanhemman tekemiä lapsikaappauksia, rajojen yli tapahtuvaa lasten sijoittamista, päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa ja kansallisten viranomaisten (keskus- ja muiden viranomaisten) yhteistyötä, esiintyy liiallisia ja aiheettomia viivästyksiä, jotka johtuvat siitä, miten nykyiset menettelyt on muotoiltu tai miten niitä sovelletaan.¹⁷ Tämä on vaikuttanut kielteisesti vanhempien ja lasten välisiin suhteisiin ja lapsen etuun. Lisäksi eksekvatuurimenettelyn vaatiminen on aiheuttanut kansalaisille tapauksia kohti keskimäärin useiden kuukausien viivästyksiä ja jopa 4 000 euron kustannukset.¹⁸ Keskusviranomaisten tehtävien epätasällinen kuvaus on aiheuttanut monesti useiden kuukausien mittaisia viivästyksiä tai johtanut jopa siihen, että pyyntöjä ei ole täytetty¹⁹. Tämä vahingoittaa lapsen etua. Toisessa jäsenvaltiossa annettujen päätösten täytäntöönpanoa on pidetty ongelmana.²⁰ Päätöksiä ei usein panna täytäntöön lainkaan, tai täytäntöönpano tapahtuu vasta huomattavan pitkän ajan kuluttua. Lisäksi asianajajan palkkioista voi aiheutua vanhemmille 1 000–4 000 euron kulut tapauksia kohti.²¹ Jäsenvaltioille asetuksesta ei ole juuri aiheutunut kustannuksia; aiheutuneet kustannukset liittyvät lähinnä keskusviranomaisten toimintaan²².

¹² EU-agenda: paremmalla sääntelyllä parempiin tuloksiin, COM(2015) 215 final.

¹³ Selvitys asetuksen (EY) N:o 2201/2003 arvioinnista ja sen tarkistamista koskevista toimintavaihtoehtoista: ks. lopullinen arviointikertomus osoitteessa http://ec.europa.eu/justice/civil/files/bxl_iaa_final_report_evaluation.pdf ja analyysiliitteet http://ec.europa.eu/justice/civil/files/bxl_iaa_final_report_analtical_annexes.pdf.

¹⁴ Ks. erityisesti: lopullinen arviointikertomus, s. 53.

¹⁵ Ks. erityisesti: Vaikutustenarviointi, s. 11.

¹⁶ Ks. erityisesti: lopullinen arviointikertomus, s. 57.

¹⁷ Ks. erityisesti: Vaikutustenarviointi, ss. 36, 37, 52, 60 ja 86.

¹⁸ Ks. erityisesti: Vaikutustenarviointi, s. 61.

¹⁹ Ks. erityisesti: Analyysiliitteet, s. 92.

²⁰ Ks. erityisesti: Analyysiliitteet, s. 65.

²¹ Ks. erityisesti: Vaikutustenarviointi, s. 87.

²² Ks. erityisesti: Analyysiliitteet, s. 265.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tätä ehdotusta varten toteutettiin laaja kuuleminen, jonka yhteydessä yleisöltä, jäsenvaltioilta, muilta toimielimiltä ja asiantuntijoilta pyydettiin kommentteja nykyisen järjestelmän ongelmista ja niiden mahdollisista ratkaisukeinoista. Komissio hyväksyi 15. huhtikuuta 2014 asetuksen soveltamista koskevan kertomuksen²³ ja käynnisti julkisen kuulemisen, jossa esitettiin asetuksen tarkistamista koskevia ehdotuksia. Siihen saatiin kaikkiaan 193 vastausta²⁴. Kuulemisen perusteella sidosryhmät kannattavat voimassa olevan asetuksen huolellisesti kohdennettua uudistamista.

Valtaosa julkiseen kuulemiseen vastanneista katsoi, että lapsen välitön palauttaminen EU:n sisällä ei toteutunut kaikissa tapauksissa, joissa oli kyseessä vanhemman tekemä lapsikaappaus. Parannusehdotukset koskivat ennen muuta määräaikojen tiukempaa noudattamista ja seuraamusten määräämistä siinä tapauksessa, että velvollisuutta palauttaa lapsi ei noudateta.²⁵

Ennen muuta vanhemmat, mutta myös tuomarit ja muut oikeusalan ammattilaiset kannattivat nykyistä laajempaa eksekvatuurimenettelystä luopumista. Eräiden jäsenvaltioiden mielestä siitä ei kuitenkaan pitäisi luopua ilman tiettyjä takeita. Suositeltiin, että jos eksekvatuurimenettelystä luovutaan, olisi otettava käyttöön takeita, jotka koskevat muun muassa osapuolten oikeuksia ja lapsen oikeutta tulla kuulluksi sekä asiakirjojen asianmukaista tiedoksiantoa.²⁶

Huomattava osa vastaajista katsoi, että on erittäin tärkeää parantaa toisessa jäsenvaltiossa annettujen vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpanoa. Oikeusalan ammattilaiset korostivat yhteisten vähimmäisvaatimusten hyväksymistä ja yhdenmukaista täytäntöönpanomenettelyä. Jäsenvaltiot sen sijaan suhtautuivat tällaiseen ratkaisuun varauksella.²⁷

Etenkin vanhemmat ilmaisivat olevansa huolissaan keskusviranomaisten yhteistyöstä. Näiden viranomaisten lakisääteisenä tehtävänä on avustaa vanhempia lasta koskevissa rajat ylittävissä menettelyissä. Tehokkaan yhteistyön puute mainittiin keskeisenä tekijänä useimmissa vastauksissa. Ongelman ratkaisemiseksi vastaajat suosittavat, että tehtäviä selkeytettäisiin, jotta vanhempia voitaisiin tukea paremmin. Vastaajat kannattivat myös lastensuojeluviranomaisten ottamista mukaan yhteistyöjärjestelmään asetuksen sujuvan toiminnan varmistamiseksi.²⁸

Julkisen kuulemisen tulokset vahvistavat yleisellä tasolla komission vuonna 2014 hyväksymässä soveltamiskertomuksessa esitetyt havainnot.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Asetuksen soveltamista koskevien tilastotietojen saatavuus ja kattavuus vaihtelevat laajalti jäsenvaltiosta toiseen. Asetuksen toimivuutta koskeva laadullinen ja määrällinen analyysi tehtiin ulkoisen selvityksen avulla. Sen lisäksi vuonna 2015 toteutettiin kaksi kyselyä, joista toinen osoitettiin asetuksen perusteella nimetyille keskusviranomaisille ja toinen

²³ COM(2014) 225 final.

²⁴ Tiivistelmä julkiseen kuulemiseen saaduista vastauksista sisältyy analyysiliitteisiin, s. 127.

²⁵ Analyysiliitteet, s. 151.

²⁶ Analyysiliitteet, s. 153.

²⁷ Analyysiliitteet, s. 156.

²⁸ Analyysiliitteet, s. 159.

jäsenvaltioille. Niiden avulla kerättiin tietoja erityisesti vanhempainvastuuta koskevista päätöksistä. Lisäksi koottiin erityinen asiantuntijaryhmä keskustelemaan ongelmista ja tarkistusta koskevista ratkaisuvaihtoehdoista. Asetuksen toimivuudesta keskusteltiin säännöllisesti myös useissa keskusviranomaisten kokouksissa, jotka järjestettiin siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston puitteissa.

• **Vaikutustenarviointi**

Tämän ehdotuksen liitteenä esitettävässä vaikutustenarvioinnissa tarkastellaan eri toimintavaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia erikseen kunkin sellaisen kysymyksen osalta, joihin asetuksen arvioinnin perusteella liittyy ongelmia. Kunkin kysymyksen osalta laadittiin sekä perusskenaario että eri toimintavaihtoehtoja. Avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevien asioiden osalta tarkasteltiin eriasteisia toimintavaihtoehtoja. Lapsikaappausta koskevan menettelyn yhteydessä tarkasteltiin ainoastaan nykyisen mekanismin selkeyttämistä sekä vaihtoehtoa, johon liittyy luettelo täydentävistä toimenpiteistä. Lisäksi laadittiin kaksi toimintavaihtoehtoa, joiden avulla arvioitiin palauttamismekanismin mahdollista perusteellista muuttamista (paluuta ns. Haagin järjestelmään ja yhden ainoan oikeuspaikan käyttöönottoa päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa). Sijoittamismekanismin osalta tarkasteltiin kahta toimintavaihtoehtoa, joissa on valittava joko oletettu tai nimenomainen hyväksyntä. Kummassakin tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevassa päävaihtoehdossa luovutaan eksekvatuurimenettelystä tai ehdotetaan uutta menettelyä, jotta tehottomuusongelmasta päästäisiin eroon. Ehdotettuun uuteen järjestelmään liittyy kolme vaihtoehtoista alavaihtoehtoa, jotka koskevat lapsen kuulemistä. Lisäksi tarkasteltiin kahta täydentävää toimintavaihtoehtoa, joiden avulla parannettaisiin täytäntöönpanoa joko ottamalla käyttöön suuntaa-antava määräaika tai toteuttamalla vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpanolainsäädännön täysimääräinen harmonisointi.

Arvioinnin lopussa esitetään kaikkien kysymysten osalta parhaaksi arvioidut vaihtoehdot. Avioliittoa koskevissa asioissa parhaaksi arvioitu vaihtoehto on nykytilanteen säilyttäminen. Tämä tarkoittaa, että kansainvälisen avioliiton osapuolet voivat edelleen yhdistää eri menettelyjä nykyisen asetuksen ja muiden perheoikeutta koskevien säädösten (mm. elatusapuasetuksen) mukaisesti. Samoin säilyy joustavuus siltä osin, että puoliset voivat edelleen hakea avioeroa missä tahansa asetuksen mukaisista oikeuspaikoista. Jos tätä joustavuutta kavennettaisiin tai jos siitä luovuttaisiin (mitä eräät jäsenvaltiot kannattavat), saatavat edut jäisivät pienemmiksi kuin kanteen nostamiseen liittyvästä kilpailusta johtuvat haitat (toimivallan siirto tai perusteiden hierarkia), kuten toiset jäsenvaltiot ovat huomauttaneet. Myös sellaiset pariskunnat, joilla ei ole yhteistä EU:n kansalaisuutta ja jotka asuvat EU:n ulkopuolisessa maassa, mutta joilla on yhteyksiä tiettyyn jäsenvaltioon, voivat edelleen hakea avioeroa EU:n tuomioistuimissa kansallisten sääntöjen nojalla tai hakea (EU:n ulkopuolisessa maassa myönnetyn) avioeronsa tunnustamista EU:ssa.

Vanhempainvastuuta koskevissa asioissa parhaaksi arvioitu vaihtoehto on ongelman laajuuden ja kiireellisyyden vuoksi EU:n toimenpide. Erityisesti lapsen palauttamismenettelyä olisi parannettava toimintavaihtoehdolla, jonka mukaan nykyistä mekanismeja selkeytetään ja otetaan käyttöön uusia toimenpiteitä, kuten toimivallan keskittäminen ja pyynnön vastaanottaneen valtion tuomioistuimen mahdollisuus hyväksyä kiireellisiä turvaamistoimenpiteitä, jotka voidaan myös siirtää lapsen mukana siihen valtioon, jossa tällä on vakinainen asuinpaikka, jos se on tarpeen turvallisen paluun varmistamiseksi. Uusien sääntöjen avulla olisi mahdollista noudattaa palauttamiselle asetettua määräaika, kun menettelyn enimmäiskesto määriteltäisiin sekä ensimmäisen että toisen oikeusasteen tuomioistuinten osalta erikseen. Menettely nopeutuisi, kun myös pyynnön vastaanottaneelle

keskusviranomaiselle asetettaisiin määräaika ja kun mahdollisuudet palauttamista tai palauttamatta jättämistä koskevaan päätökseen kohdistuvaan muutoksenhakuun rajattaisiin yhteen kertaan. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon mukaan tuomaria kehoitettaisiin nimenomaisesti harkitsemaan, olisiko päätös julistettava väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi.

Sijoittamispäätöksiä varten olisi otettava käyttöön erillinen hyväksymismenettely, jota sovellettaisiin kaikkiin rajat ylittäviin sijoituksiin. Lisäksi asetettaisiin määräaika, johon mennessä pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion on vastattava pyyntöön.

Eksekvatuurimenettelystä luovuttaisiin, mutta säilytettäisiin tarvittavat takeet (tunnustamisesta kieltäytymistä ja täytäntöönpanon tai tiettyjen täytäntöönpanotoimien vastustamista koskevat perusteet), joihin vastaajana oleva vanhempi voisi vedota samanaikaisesti täytäntöönpanon yhteydessä täytäntöönpanojäsenvaltiossa. Näin voitaisiin lyhentää menettelyn kokonaiskestoa. Jotta voitaisiin vähentää ongelmia, jotka johtuvat lapsen kuulemiseen liittyvistä erilaisista kansallisista käytännöistä ja siitä, että päätöksen antavalla tuomioistuimella ei päätöksentekohetkellä ole tiivistä yhteyttä lapseen, mikä johtaa päätöksen tunnustamisesta kieltäytymiseen, parhaaksi arvioidussa vaihtoehdossa vaadittaisiin jäsenvaltioita kunnioittamaan vastavuoroisesti toistensa kansallisia sääntöjä ja velvoitettaisiin ne antamaan lapselle mahdollisuus ilmaista näkemyksensä ja ottamaan se huomioon. Lisäksi toimivaltaisen tuomioistuimen määrittämisessä olisi otettava asianmukaisella tavalla huomioon toimivallan jatkuvuutta koskeva periaate (*perpetuatio fori*), jonka mukaan lasta koskeva päätös on tehtävä lapsen läheisyydessä. Täytäntöönpanon osalta parhaaksi arvioitu vaihtoehto takaisi, että täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä vain yhdenmukaisten ja rajoitettujen perusteiden nojalla. Täytäntöönpanolle asetettaisiin myös määräaika ja velvollisuus ilmoittaa, jos se ylittyy. Päätöksen antava tuomioistuin voisi myös julistaa sen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toisaalta täytäntöönpanovaiheessa olisi voitava puuttua lapsen etuun kohdistuviin välittömiin riskeihin. Tämä parantaisi menettelyn tehokkuutta ja lapsen etujen suojelua.

Yhteistyötä koskevassa artiklassa olisi selkeyden vuoksi täsmennettävä, 1) kuka voi pyytää, 2) millaista apua tai mitä tietoja, 3) keneltä, ja 4) missä tilanteessa. Olisi asetettava määräaika, jonka kuluessa pyynnön vastaanottavan viranomaisen olisi vastattava pyyntöön. Olisi selvennettävä, että keskusviranomaisen apua voivat pyytää myös tuomioistuimet ja lastensuojeluviranomaiset. Lisäksi jatkettaisiin niiden vakiintuneiden ei-sitovien toimenpiteiden soveltamista, joiden nojalla tarjotaan apua niille, jotka käsittelevät asetuksen perusteella tehtyjä hakemuksia. Ehdotukseen lisätyn tarvittavien resurssien koskevan artiklan tarkoituksena on säätää nimenomaiseksi nykyinen epäsuora vaatimus, joka nykyään täyttyy joidenkin, mutta ei kaikkien keskusviranomaisten kohdalla. Tämä lujittaisi keskinäistä luottamusta.

Vanhempainvastuuta koskevien asioiden osalta parhaaksi arvioitu vaihtoehto täyttäisi yksinkertaistamista koskevat tavoitteet, sillä se vähentäisi lapsen palauttamiseen, sijoittamispäätöksiin ja keskusviranomaisten yhteistyöhön liittyviä viivytyksiä ja poistaisi eksekvatuurimenettelystä aiheutuvat tarpeettomat viivytykset ja kustannukset. Tämä vaihtoehto myös vastaisi tarpeeseen korjata kiireellisesti ongelmat tällä alalla, jolla on äärimmäisen tärkeää toimia ja luoda edellytykset muutokselle ottaen huomioon lasten ja perheiden tilanne ja heidän etunsa.

Lapsen palauttamiseen liittyvän menettelyn tehokkuus paranisi, kun muutoksenhakuasteiden määrä vähenisi ja päätös voitaisiin tarvittaessa julistaa väliaikaisesti

täytäntöönpanokelpoiseksi ja kun keskusviranomaisten tehtävät ja velvollisuudet määriteltäisiin selkeämmin ja jäsenvaltiot velvoitettaisiin keskittämään toimivalta rajoitetulle määrälle tuomioistuimia niiden kansallisen oikeusjärjestelmän rakenne huomioon ottaen. Sijoittamispäätösten hyväksynnän odottamisesta johtuvat viivästykset vähenisivät, kun käyttöön otettaisiin erillinen hyväksymismenettely ja määräaika, johon mennessä pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on vastattava pyyntöön (enintään kahdeksan viikkoa, kun siihen voi nykyään kulua kuusi kuukautta tai enemmänkin). Tunnustamisen ja täytäntöönpanon yhteydessä eksekvatuurimenettelystä johtuvat viivytykset (jopa useita kuukausia) poistuvat. Koko menettelyn kesto lyhenee, koska vastaaja voisi vedota täytäntöönpanovaiheessa samanaikaisesti kaikkiin takeisiin (tunnustamisesta kieltäytymistä ja täytäntöönpanon tai tiettyjen täytäntöönpanotoimien vastustamista koskevat perusteet). Parhaaksi arvioitu vaihtoehto vähentäisi (joissain tapauksissa jopa yli vuoden kestäviä) viivytyksiä varsinaisen täytäntöönpanon yhteydessä, kun käyttöön otettaisiin enintään kuuden viikon pituinen määräaika. Keskusviranomaisten tehtävien täsmentäminen yleensä vähentäisi niiden keskinäiseen yhteistyöhön liittyviä viivytyksiä.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Valitsemalla sääntelytavaksi uudelleenlaatiminen, jonka avulla voidaan parantaa säädöksen toimivuutta käytännössä tekemällä siitä selkeämpi ja täydellisempi ja samalla yksinkertaisempi ja tehokkaampi, edistetään myös sääntelyn toimivuutta. Etenkin erillisen hyväksymismenettelyn käyttöönotto ja vastaamista koskevan määräajan asettaminen pyynnön vastaanottaneelle jäsenvaltiolle lyhentävät sijoittamismenettelyissä hyväksynnän saamiseen kuluvaa aikaa enintään kahdeksaan viikkoon, kun siihen nykyään menee kuusi kuukautta tai enemmänkin. Ehdotetun eksekvatuurimenettelystä luopumisen ansiosta voidaan poistaa hyväksynnän saamisesta johtuvat (jopa useita kuukausia kestävät) viivytykset ja (jopa 4 000 euron) kustannukset. Lapsikaappaustapauksiin liittyvän lapsen palauttamismenettelyn ehdotettu muutos vähentäisi vanhemmille oikeudellisesta neuvonnasta aiheutuvia kustannuksia (1 000–4 000 euroa)²⁹.

- **Perusoikeudet**

Kaikki uudistuksen osatekijät ovat perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien ja erityisesti sen 47 artiklan (Oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen) mukaisia. Kun otetaan huomioon asetuksen kohde ja etenkin vanhempien ja lasten välinen suhde, vanhempainvastuuta koskevissa asioissa parhaaksi arvioitu vaihtoehto edistää oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen (perusoikeuskirjan 7 artikla) Ehdotetut muutokset vahvistavat lapsen oikeuksia (perusoikeuskirjan 24 artikla) ja lähentävät asetuksen säännöksiä lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen määräysten kanssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotukseen liittyvät lainsäädännön noudattamisesta johtuvat kustannukset ovat suhteellisen vähäiset. Eksekvatuurimenettelystä luopumisesta ja toimivallan keskittämisestä aiheutuisi jäsenvaltioille kustannuksia, kun oikeusalan ammattilaisia olisi perehdytettävä uusiin menettelyihin. Koulutusta tarvitaan kuitenkin jo nyt. Lisäksi ehdotetussa asetuksessa säädettäisiin toimivallan keskittämisestä tulevaisuudessa, jolloin tuomareita tarvitsisi kouluttaa vähemmän. Toisaalta kokemukset niissä jäsenvaltioissa, joissa toimivaltaa on jo keskitetty, ovat osoittaneet, että enemmän lapsikaappaustapauksia käsittelevät tuomarit osallistuvat todennäköisemmin mihin tahansa tarjolla olevaan koulutukseen, ja näiden asiaan

²⁹ Vaikutustenarviointi, s. 61.

perehtyneiden ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten päätöksiin haetaan harvemmin muutosta, mistä aiheutuu säästöjä sekä yksittäisissä tapauksissa että koko oikeushallinnolle yleensä. Jäsenvaltioilla on jo nyt velvollisuus nimetä keskusviranomaiset ja varmistaa, että ne pystyvät asianmukaisella tavalla täyttämään niille asetuksessa annetut tehtävät. Keskusviranomaisten tehtävien tarkempi täsmentäminen saattaa aiheuttaa lisäkustannuksia (erityisesti henkilöstöressurssitarpeita) joillekin jäsenvaltioille, jos niiden keskusviranomaisilla ei ole vielä riittäviä resursseja.

Muut ehdotetut muutokset ovat suhteellisen selkeitä muutoksia nykyisiin sääntöihin eivätkä edellytä uusien menettelyjen käyttöönottoa, vaan viranomaisten pitäisi pystyä soveltamaan niitä ilman erityistä koulutusta.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Komissio seuraa muutetun asetuksen soveltamisen tuloksellisuutta säännöllisen raportoinnin ja jälkiarvioinnin avulla ja jäsenvaltioita, sidosryhmiä ja ulkopuolisia asiantuntijoita kuullen. Lisäksi siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston puitteissa järjestetään säännöllisiä asiantuntijakokouksia, joissa keskustellaan ongelmista ja vaihdetaan parhaita käytänteitä jäsenvaltioiden välillä. Yhteistyö Euroopan oikeudellisen verkoston kanssa on erityisen hyödyllistä, kun suunnitellaan tilastotietoihin perustuvan näytön keräämistä mahdollisten tulevien ehdotusten tueksi.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Tehokkuutta parantavien toimenpiteiden käyttöönotto ja ”pakottavan mekanismin” toiminnan parantaminen

Ehdotukseen sisältyy useita merkittäviä muutoksia, joiden avulla pyritään parantamaan kaapatun lapsen palauttamismenettelyn tehokkuutta ja korjaamaan ongelmia, jotka liittyvät asetuksessa tarkoitettuun ”pakottavaan menettelyyn”.

Ensinnäkin ehdotuksessa täsmennetään määräaika, jonka kuluessa täytäntöönpanokelpoinen palauttamismääräys on annettava, niissä jäsenvaltioissa vallitsevan näkemyksen mukaisesti, joissa palauttamistapaukset käsitellään vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisesti kaikkein nopeimmin. Menettelyyn sovellettaisiin kuuden viikon määräaikaa erikseen sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että muutoksenhakuasteessa. Myös keskusviranomaisilla olisi kuusi viikkoa aikaa hoitaa hakemuksen vastaanottaminen ja käsittely, paikantaa vastaaja ja lapsi, edistää sovittelua ja varmistaa, ettei se pitkitä menettelyä, sekä saattaa hakija yhteyteen pätevän oikeudellisen neuvonantajan kanssa tai viedä asia tuomioistuimen käsiteltäväksi (kansallisesta järjestelmästä riippuen). Tätä nykyä keskusviranomaisten toiminnalle ei ole asetettu määräaikaa. Uusi määräaika, 6+6+6 viikkoa, tarkoittaa sitä, että menettelyn kaikkiin eri vaiheisiin kuluisi enintään 18 viikkoa, kun menettely kestää nykyään keskimäärin 165 päivää.³⁰ Tämä tekisi tuomioistuimia koskevasta määräajasta realistisemman, niin että sen puitteissa pystyttäisiin suojaamaan vastaajan oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja samalla rajoittamaan sen kesto niin lyhyeksi kuin käytännössä on mahdollista.

³⁰ Statistical analysis of applications made in 2008 under the Hague Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction — Part II — Regional Report, Prel. Doc. No 8 B — update of November 2011 for the attention of the Special Commission of June 2011, p. 10-12, saatavilla osoitteessa <https://assets.hcch.net/upload/wop/abduct2011pd08be.pdf>.

Lisäksi ehdotettuihin toimenpiteisiin sisältyy jäsenvaltioita koskeva velvoite keskittää lapsikaappauksia koskeva toimivalta rajoitetulle määrälle tuomioistuimia, kansallisen oikeusjärjestelmän rakenne huomioon ottaen. Näin voitaisiin varmistaa, että palauttamishakemusten käsittelystä vastaavat tuomarit olisivat riittävän perehtyneitä tähän erityisluontoiseen menettelyyn.

Ehdotuksen mukaan palauttamispäätökseen olisi mahdollista hakea muutosta vain kerran, ja tuomaria kehoitettaisiin nimenomaisesti harkitsemaan, olisiko palauttamispäätös julistettava väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi.

Lisäksi ehdotuksessa on useita selvennyksiä, joiden tarkoituksena on parantaa nykyisten sääntöjen täytäntöönpanoa: siinä velvoitetaan se jäsenvaltio, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, laatimaan perusteellinen selvitys siitä, mikä on lapsen etu, ennen kuin lapsen huollosta tehdään lopullinen päätös, joka mahdollisesti edellyttää lapsen palauttamista. Kun laaditaan selvitystä siitä, mikä on lapsen etu, jokaisella lapsella, joka kykenee muodostamaan omat näkemyksensä, on oikeus tulla kuulluksi, vaikka hän ei olisi fyysisesti läsnä, tarvittaessa käyttäen vaihtoehtoisia keinoja kuten videoneuvottelua.

Keskusviranomaisten yhteistyötä tai suoraa yhteydenpitoa tuomarin ja tuomion antaneen jäsenvaltion tuomioistuimen välillä olisi helpotettava, jotta voidaan arvioida siinä jäsenvaltiossa toteutettuja toimenpiteitä (ns. riittävät järjestelyt), johon lapsi olisi palautettava.

Jos lasta uhkasi vakava vahingoittumisen riski tai jos hän muutoin voisi joutua kestävämpään tilanteeseen, jos hänet palautettaisiin ilman takeita maahan, jossa hänellä on asuinpaikka, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion tuomioistuimen olisi myös voitava määrätä siellä vaaditut kiireelliset turvaamistoimenpiteet, jotka olisi tarvittaessa voitava siirtää lapsen mukana siihen jäsenvaltioon, jossa hänellä on asuinpaikka ja jossa asiasta on tehtävä lopullinen päätös. Tällainen kiireellinen toimenpide olisi tunnustettava lain nojalla siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, mutta se raukeaisi heti kun kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin olisi toteuttanut tilanteen edellyttämät toimenpiteet. Esimerkiksi se tuomioistuin, jossa palauttamismenettely on vireillä, voi myöntää tapaamisoikeuden toiselle vanhemmalle päätöksellä, joka on täytäntöönpanokelpoinen siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka on, siihen asti että kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin antaa tapaamisoikeutta koskevan lopullisen päätöksen.

Erillisen hyväksymismenettelyn käyttöönotto rajat ylittäviä sijoittamispäätöksiä varten ja siihen liittyvä kahdeksan viikon määräaika, jonka kuluessa pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion on vastattava pyyntöön

Rajat ylittävien sijoitusten yhteydessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön seuraavat uudet säännöt:

- vastaavanottavan jäsenvaltion hyväksyntä vaaditaan kaikissa rajat ylittävissä sijoituksissa, jotka perustuvat jonkin jäsenvaltion tuomioistuimen tai viranomaisen päätökseen
- yhdenmukaiset vaatimukset asiakirjoille, jotka on toimitettava hyväksyntää koskevan pyynnön mukana: pyynnön esittävän viranomaisen on esitettävä lasta koskeva kertomus ja perusteltava, miksi rajat ylittävää sijoitusta harkitaan

- käännöksiä koskevat vaatimukset: pyynnön mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion kielelle
- kaikki pyynnot on toimitettava keskusviranomaisten välityksellä
- pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on vastattava pyyntöön kahdeksan viikon määräajassa.

Eksekvatuurimenettelystä luopuminen ja sen sijaan tarvittavien takeiden antaminen niin, että niihin voidaan vedota täytäntöönpanovaiheessa esimerkiksi pyynnön esittäneen jäsenvaltion antaman päätöksen tunnustamista tai täytäntöönpanoa vastaan tai sen jäsenvaltion antamia konkreettisia täytäntöönpanotoimia vastaan, jossa täytäntöönpanoa haetaan, yhdessä ja samassa menettelyssä siinä jäsenvaltiossa, jossa täytäntöönpanoa haetaan

Tuomioistuinten välinen yhteistyö ja jäsenvaltioiden keskinäinen luottamus on tähän mennessä saavuttanut kypsyysasteen, joka mahdollistaa siirtymisen yksinkertaisempaan ja edullisempaan tuomioiden liikkuvuuteen poistamalla jäsenvaltioiden välillä vielä olevat muodollisuudet. Vastaava eksekvatuurimenettelystä luopuminen on jo toteutettu monilla aloilla, myös perheoikeuden alalla (tapaamisoikeudet, tietyt palauttamismääräykset, elatusvelvollisuus). Sen vuoksi ehdotuksessa esitetään merkittävää muutosta eli eksekvatuurimenettelystä luopumista kaikkien asetuksen soveltamisalaan kuuluvien päätösten yhteydessä. Eksekvatuurimenettelystä luopumista täydennetään ottamalla käyttöön menettelylliset takeet, joiden avulla varmistetaan, että vastaajan oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja EU:n perusoikeuskirjan 47 artiklassa tarkoitetut vastaajan oikeudet saavat asianmukaisen suojan. Eksekvatuurimenettelystä luopumisen ansiosta rajat ylittävien riita-asioiden osapuolina olevat unionin kansalaiset voisivat säästää valtaosan menettelyyn nykyään liittyvistä kustannuksista (hakemuksen käsittely maksaa keskimäärin 2 200 euroa) ja välttää viivästykset, jotka voivat olla joissain tapauksissa pari kuukautta.

Vastaajana olevalla vanhemmalla olisi käytössään oikeussuojakeinot, joiden avulla hän voisi poikkeuksellisissa olosuhteissa estää sen, että yhdessä jäsenvaltiossa annettu päätös pannaan täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa. Jos on pelättävissä, että jotakin konkreettisen täytäntöönpanotoimen tunnustamisesta kieltäytymistä tai täytäntöönpanon vastustamista koskevaa perustetta voitaisiin soveltaa, vastaaja voisi vastustaa tunnustamista ja/tai täytäntöönpanoa täytäntöönpanojäsenvaltiossa yhdessä ja samassa menettelyssä.

Ehdotus sisältää yhdenmukaiset säännöt, joiden mukaan määritellään, missä tilanteissa on mahdollista vastustaa paitsi rajat ylittävää täytäntöönpanoa, täytäntöönpanoa yleensä. Viimeksi mainittuja sääntöjä sovellettaisiin esimerkiksi silloin kun olosuhteissa on tapahtunut muutos. Lisäksi säännöissä esitetään yhdenmukaisella tavalla tilanteet, joissa lapsi vastustaa täytäntöönpanoa tai joissa täytäntöönpanoa ei voida toteuttaa tilapäisistä tosiseikoista johtuvien esteiden vuoksi.

Eksekvatuurimenettelyyn tarvittava aika ja siitä aiheutuvat kustannukset voidaan säästää ja suojata silti vastaajan oikeudet.

Samoin kuin nykyinen asetus, ehdotus sisältää myös useita vakiotodistuksia, joiden tarkoituksena on helpottaa ulkomailla annetun päätöksen tunnustamista tai täytäntöönpanoa, kun eksekvatuurimenettelyä ei ole. Näiden todistusten avulla toimivaltaisten viranomaisten on helpompi panna päätökset täytäntöön, ja ne vähentävät käännösten tarvetta.

Velvollisuus antaa lapselle mahdollisuus esittää näkemyksensä

Ehdotuksessa ei puututa lapsen kuulemista koskeviin jäsenvaltioiden sääntöihin ja käytäntöihin, vaan edellytetään niiden vastavuoroista tunnustamista. Tämä tarkoittaa, että asetuksessa säädetään nimenomaisesti velvollisuudesta antaa lapselle, joka kykenee muodostamaan omat näkemyksensä, mahdollisuus tulla kuulluksi. Tässä yhteydessä on syytä muistaa, että kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, joka jo velvoittaa ne kuulemaan lapsia, jotka täyttävät edellä mainitun edellytyksen, kaikissa heitä koskevissa maan sisäisissä ja rajat ylittävissä menettelyissä. On huomattava, että samoin kuin perusoikeuskirjan vastaavassa artikkelissa, tässä tehdään ero yhtäältä sen suhteen, milloin lapselle on annettava mahdollisuus tulla kuulluksi (silloin kun hän kykenee muodostamaan/ilmaisemaan omat näkemyksensä), ja toisaalta sen suhteen, mikä painoarvo tuomarin on annettava lapsen näkemyksille (tämä riippuu lapsen iästä ja kypsyysasteesta). Tämä ero on kirjattava päätökseen ja sen liitteenä olevaan todistukseen. Sen vanhemman kannalta, joka hakee päätöksen täytäntöönpanoa toisessa jäsenvaltiossa, tämä tarkoittaa, että kyseisen maan tuomioistuin ei kieltäydy tunnustamasta päätöstä vain sillä perusteella, että lapsen kuuleminen on toteutettu toisessa jäsenvaltiossa eri tavalla kuin kyseisen tuomioistuimen soveltamat säännöt edellyttävät.

Kohdennetut toimenpiteet täytäntöönpanon tehostamiseksi

Ehdotuksessa esitetään useita toimenpiteitä täytäntöönpanon tehostamiseksi. Sen mukaan täytäntöönpanoa on haettava täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimelta, mutta jätetään sovellettava menettely, täytäntöönpanokeinot ja niiden yksityiskohdat kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön määriteltäviksi. Tämä koskee esimerkiksi sitä, missä olosuhteissa olisi määrättävä mikin täytäntöönpanotoimenpide. Silloin kun toisessa jäsenvaltiossa annettua päätöstä on täsmennettävä tai mukautettava, jotta se voidaan panna täytäntöön täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen on tehtävä tarvittavat täsmennykset tai mukautukset päätöksen keskeistä sisältöä kunnioittaen.

Kun osapuoli haluaa vastustaa toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa, sen olisi mahdollisuuksien mukaan ja pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaisesti voitava vedota samassa menettelyssä sekä perusteisiin, joiden nojalla voidaan kieltäytyä kyseisen toimenpiteen tunnustamisesta, että koko täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeviin perusteisiin. Se, että toimenpide on ristiriidassa lapsen edun kanssa joko siksi, että olosuhteet ovat muuttuneet (esimerkiksi lapsen sairastuttua vakavasti), tai siksi, että riittävän iän ja kypsyysasteen saavuttanut lapsi vastustaa sitä voimakkaasti, olisi otettava huomioon vain jos ristiriita on niin merkittävä, että se on verrattavissa oikeusjärjestyksen perusteisiin perustuvaan poikkeukseen.

Ehdotuksessa esitetään myös alustavaa määräaikaa päätöksen täytäntöönpanolle. Jos täytäntöönpanoa ei ole tapahtunut, kun täytäntöönpanomenettelyn aloittamisesta on kulunut kuusi viikkoa, täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle päätöksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaiselle (tai hakijalle, jos menettelyssä ei ole turvauduttu keskusviranomaisen apuun) ja esitettävä syyt, miksi täytäntöönpanoa ei ole tapahtunut määräajassa.

Lisäksi ehdotuksessa säädetään, että päätöksen antanut tuomioistuin voi julistaa päätöksen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi, vaikka kansallisessa lainsäädännössä ei säädettäisi tästä mahdollisuudesta. Tästä on hyötyä niiden oikeusjärjestelmien kannalta, joissa päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen niin kauan kuin siihen on mahdollista hakea muutosta. Tämän ansiosta vanhemmalla olisi oikeus tavata lasta väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi

julistetun päätöksen nojalla niin kauan kuin päätöstä koskeva toisen vanhemman käynnistämä muutoksenhakumenettely on kesken.

Keskusviranomaisten ja muiden pyynnön vastaanottavien viranomaisten tehtävien täsmentäminen ja riittäviä resursseja koskevan artiklan lisääminen

Ehdotuksessa täsmennetään seuraavia seikkoja: 1) kuka voi pyytää, 2) millaista apua tai mitä tietoja, 3) keneltä, ja 4) missä tilanteessa. Siinä selvennetään, että keskusviranomaisten apua voivat pyytää myös tuomioistuimet ja lastensuojeluviranomaiset. Lisäksi ehdotuksessa täsmennetään, että lapsen sosiaalista taustaa koskevien selvitysten lisäksi on toimitettava selvitykset myös niistä aikuisista tai sisaruksista, joilla on merkitystä asetukseen perustuvien, lasta koskevien menettelyjen kannalta, jos lapsen tilanne sitä edellyttää. Ehdotuksessa selvennetään, että tämä on (tuomioistuimille) todisteiden vastaanottamista koskevaan asetukseen verrattuna maksuton vaihtoehto (mahdollisia käännöskustannuksia lukuun ottamatta) ja muodostaa lastensuojeluviranomaisille oikeusperustan hankkia tarvittavat tiedot muista jäsenvaltioista keskusviranomaisten välityksellä. Pynnön mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion kielelle. Ehdotuksessa esitetään myös vähimmäisvaatimukset, joiden perusteella selvitystä sosiaalisesta taustasta on pyydetävä, eli kuvaus menettelyistä, joissa se tarvitaan, ja tilanteista, joissa nämä menettelyt on aloitettava. Ehdotuksessa asetetaan määräaika, jonka kuluessa pyynnön vastaanottavan viranomaisen on vastattava pyyntöön. Ehdotetussa asetuksessa täsmennetään, että kansallinen viranomainen, jolta sosiaalista selvitystä pyydetään, on asetukseen perustuvan erillisen velvollisuuden nojalla velvoitettu antamaan tällaisen selvityksen, ilman että sitä varten tarvitsee täyttää mitään muita pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisia vaatimuksia. Esimerkki: ennen kuin jäsenvaltion tuomioistuin antaa päätöksen toimivalta-alueellaan oleskelevan lapsen huostaanotosta, se voi saada keskusviranomaisten välityksellä tietoa siitä, onko toisessa maassa vireillä asiaan liittyviä menettelyjä ja pyytää tätä kautta jäljennökset mahdollisista saman perheen muita lapsia koskevista turvaamistoimenpiteistä koskevista päätöksistä tai sisaruksista ja näiden keskinäisiä suhteita tai vanhempaa koskevista mahdollisista sosiaalisista selvityksistä, joilla on merkitystä vireillä olevan menettelyn kannalta.

Lisäksi ehdotuksessa vaaditaan jäsenvaltioita varmistamaan, että keskusviranomaisilla on riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta ne voivat hoitaa niille tällä asetuksella osoitetut velvollisuudet.

Ehdotuksessa ei esitetä muutoksia asetuksen soveltamisalaan eikä avioliittoa koskeviin asioihin, vaan niiden osalta säilytetään nykytilanne. Tämä tarkoittaa, että I luku (määritelmien selventämistä lukuun ottamatta) ja II luvun 1 jakso (6 ja 7 artiklan selventämistä lukuun ottamatta) eivät sisällä muutoksia.

Näin ollen kansainvälisen avioliiton osapuolet voivat edelleen yhdistää eri menettelyjä nykyisen asetuksen ja muiden perheoikeutta koskevien säädösten (mm. elatusapuasetuksen) mukaisesti. Samoin säilyy joustavuus sen suhteen, että puolisoit voivat edelleen hakea avioeroa missä tahansa asetuksen mukaisessa oikeuspaikassa. Pariskunnat, joilla ei ole yhteistä EU:n kansalaisuutta ja jotka asuvat EU:n ulkopuolisessa maassa, mutta joilla on yhteyksiä tiettyyn jäsenvaltioon, voivat edelleen hakea avioeroa EU:n tuomioistuimissa kansallisten sääntöjen nojalla tai hakea (EU:n ulkopuolisessa maassa myönnetyn) avioeronsa tunnustamista EU:ssa.

Uudelleenlaatumiseen liittyviä muutoksia ei ole myöskään seuraavissa artikloissa: 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 artikla, 8 artiklan 2 kohta, 9 ja 10 artikla, 11 artiklan 1, 2, 3, 5 ja 7 kohta, 12 artiklan 2 ja 4 kohta, 13 ja 14 artikla, 15 artiklan 1–5 kohta, 16, 17, 18 ja 19 artikla, 20 artiklan 2 kohta, 21 artiklan 1, 2 ja 4 kohta, 22 artikla, 23 artiklan a ja c–f alakohta, 24, 25, 26 ja 27 artikla, 41 artiklan 2 kohta, 42 artiklan 2 kohta, 44, 48, 49, 51, 53 ja 54 artikla, 55 artiklan b–e alakohta, 56 artiklan 2 ja 3 kohta, 58 artikla, 59 artiklan 1 kohta, 60 artiklan a–d alakohta, 63 ja 66 artikla, 67 artiklan a ja b alakohta.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

tuomioistuimen toimivallasta, sekä tuomioiden ☒ päätösten ☒ tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja ☒ kansainvälisestä lapsikaappauksesta ☒ asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta (uudelleenlaadittu)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon ☒ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn ☒ yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen ~~61 artiklan 1 kohdan ja 67 artiklan 1 kohdan~~ 81 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon ☒ Euroopan ☒ komission ehdotuksen³¹,

⇒ sen jälkeen kun esitys lainsäätäjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ⇐

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon³²,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³³,

noudattaa erityistä lainsäätäjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston asetusta (EY) N:o 2201/2003³⁴ on muutettu merkittävästi³⁵. Koska siihen on tehtävä uusia muutoksia, se olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.

(2) Tällä asetuksella vahvistetaan tuomioistuimen toimivaltaa koskevat yhdenmukaiset säännöt avioeroa, asumuseroa ja avioliiton pätemättömäksi julistamista varten sekä säännöt sellaisia vanhempainvastuuta koskevia riita-asioita varten, joihin liittyy kansainvälisiä tekijöitä. Asetuksella helpotetaan päätösten vapaata liikkuvuutta unionissa vahvistamalla säännökset, jotka koskevat niiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa muissa jäsenvaltioissa.

³¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

³² EUVL C [...], [...], s. [...].

³³ EUVL C [...], [...], s. [...].

³⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta (EUVL L 338, 23.12.2003, s. 1).

³⁵ Ks. Liite V.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 1
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (3) ⇒ Unionin oikeusalueen sujuva ja asianmukainen toiminta on äärimmäisen tärkeää, kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilaiset oikeusjärjestelmät ja -perinteet. Sen vuoksi olisi edelleen parannettava keskinäistä luottamusta oikeusjärjestelmien välillä. ~~⇒ Euroopan yhteisö~~ ☒ Unioni ☒ on ottanut tavoitteekseen luoda vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen, jossa taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus ☒ ja oikeussuojan saatavuus, ja pitää sitä yllä ja kehittää sitä ☒.
- ⇒ Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi olisi vahvistettava henkilöiden ja erityisesti lasten oikeuksia oikeudellisissa menettelyissä, jotta voidaan helpottaa oikeus- ja hallintoviranomaisten yhteistyötä ja sellaisten perheoikeudellisissa asioissa annettujen päätösten täytäntöönpanoa, joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia. Siviiliasioissa annettujen päätösten vastavuoroista tunnustamista olisi tehostettava, oikeussuojakeinojen saatavuutta yksinkertaistettava ja tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden viranomaisten välillä parannettava. ⇐
- (4) Tätä varten ~~yhteisö~~ ☒ unioni ☒ toteuttaa muun muassa siviilioikeudellisia asioita koskevan oikeudellisen yhteistyön alalla toimenpiteitä, ⇒ joilla on rajat ylittäviä vaikutuksia, etenkin silloin kun se on ~~joikka ovat~~ tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.

↓ uusi

- (5) Jotta voitaisiin saavuttaa avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa annettujen päätösten vapaata liikkuvuutta koskeva tavoite, on tarpeen ja asianmukaista, että tuomioistuimen toimivaltaa sekä päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia sääntöjä säännellään sitovalla ja sellaisenaan sovellettavalla unionin säädöksellä.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 2
kappale (mukautettu)

~~Eurooppa-neuvosto piti Tampereen kokouksessaan oikeuden päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta oikeudellisen yhteistyön kulmakivenä ja määrittä tapaamisioikeuden ensisijaiseksi asiaksi.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 3
kappale (mukautettu)

~~29 päivänä toukokuuta 2000 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1347/2000³⁶ säädetään tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja yhteisten lasten huoltoa koskevissa asioissa, kun tuomiot on annettu avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä. Kyseisen asetuksen sisältö vastasi pääosin 28 päivänä toukokuuta 1998 samasta aiheesta tehtyä yleissopimusta³⁷.~~

³⁶ EYVL L 160, 30.6.2000, s. 19.

³⁷ Asetuksen (EY) N:o 1347/2000 antamisen yhteydessä neuvosto pani merkille Alegria Borraksen laatiman yleissopimusta koskevan selitysmuistion (EYVL C 221, 16.7.1998, s. 27).

↓ 2201/2003 johdanto-osan 4
kappale (mukautettu)

~~Ranska esitti 3 päivänä heinäkuuta 2000 aloitteen neuvoston asetuksen antamiseksi lasten tapaamisoikeutta koskevien tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta³⁸.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 5
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (6) Kaikkien lasten tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi tämän asetuksen ☒ olisi ☒ ~~katkaa~~ katettava kaikki vanhempainvastuuta koskevat ~~tuomiot~~ ☒ päätökset ☒, mukaan luettuina lastensuojelutoimenpiteet, riippumatta niiden yhteydestä avioliitto-oikeuden alaan kuuluviin menettelyihin ⇒ tai muihin menettelyihin ⇐.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 6
kappale (mukautettu)

- (7) Vanhempainvastuuta koskevien sääntöjen soveltaminen tulee usein esiin avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä, minkä vuoksi on ~~tarkoituksenmukaisempaa~~ ☒ tarkoituksenmukaista ☒, että on yksi ainoa säädös avioeroa ja vanhempainvastuuta koskevia asioita varten.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 7
kappale (mukautettu)

~~Tätä asetusta sovelletaan siviilioikeudellisissa asioissa riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa asiaa käsitellään.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 8
kappale (mukautettu)

- (8) Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevien ~~tuomioiden~~ ☒ päätösten ☒ osalta tätä asetusta olisi sovellettava ainoastaan aviosuhteen purkamiseen eikä siinä pitäisi käsitellä kysymyksiä esimerkiksi avioeron syistä, avioliiton varallisuus oikeudellisista vaikutuksista tai muista mahdollisista liitännäistoimenpiteistä.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 9
kappale (mukautettu)

- (9) Lapsen omaisuuden osalta tätä asetusta olisi sovellettava vain toimenpiteisiin lapsen suojelemiseksi eli ⇐ henkilön tai elimen nimeämiseen hoitamaan lapsen omaisuutta, edustamaan lasta ja avustamaan häntä sekä siihen liittyviin tehtäviin ja ⇐⇐ lapsen omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen ja luovuttamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Tässä yhteydessä ~~asetuksen~~ asetusta pitäisi ☒ soveltaa ☒ esimerkiksi ~~soveltaa~~ tapaukseen, jossa ~~vanhempien välillä on riita~~ ☒ menettelyn

³⁸ EYVL C 234, 15.8.2000, s. 7.

aiheena on ☒ lapsen omaisuuden hallinnoimisesta ☒ vastaavan henkilön tai elimen nimeäminen ☒. Lapsen omaisuuteen liittyviä toimenpiteitä, jotka eivät koske lapsen suojelua, olisi edelleen säänneltävä³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1215/2012⁴⁰.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)

- (10) Tätä asetusta ei ole tarkoitettu sovellettavaksi asioihin, jotka liittyvät sosiaaliturvaan, julkisoikeudellisiin toimenpiteisiin koulutus- ja terveystasioissa tai turvapaikka-oikeutta ja maahanmuuttoa koskeviin päätöksiin. Sitä ei myöskään sovelleta ☒ ei pitäisi soveltaa ☒ vanhemmuuden vahvistamiseen, sillä se ei liity vanhempainvastuun määrittämiseen eikä muihin henkilöiden oikeudelliseen asemaan liittyviin kysymyksiin. Sitä ei myöskään sovelleta lasten tekemien rikosten johdosta toteutettuihin toimenpiteisiin.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 11 kappale (mukautettu)

- (11) Elatusapua koskevat asiat eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, koska niitä ☒ kyseisiä velvoitteita ☒ säännellään jo ☒ neuvoston ☒ asetuksella (EY) N:o 44/2001⁴¹ 4/2009⁴¹. Tämän asetuksen nojalla toimivaltaisilla tuomioistuimilla ☒ viranomaisilla ☒ on yleensä toimivalta ratkaista elatusapua koskevia ☒ liitännäisiä ☒ asioita ☒ tuon ☒ asetuksen (EY) N:o 44/2001 35 artiklan 2 kohdan ☒ d alakohdan ☒ mukaisesti.

↓ uusi

- (12) Tätä asetusta olisi sovellettava kaikkiin alle 18-vuotiaisiin lapsiin samalla tavoin kuin toimivallasta, sovellettavasta laista, toimenpiteiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehtyä Haagin yleissopimusta, jäljempänä 'vuoden 1996 Haagin yleissopimus'. Näin voitaisiin välttää päällekkäisyys aikuisten kansainvälisestä suojelusta 13 päivänä tammikuuta 2000 tehdyn Haagin yleissopimuksen kanssa, koska sitä sovelletaan 18 vuoden iästä alkaen. Alle 16-vuotiaisiin lapsiin olisi edelleen sovellettava kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehtyä yksityisoikeuden alaa koskevaa Haagin yleissopimusta, jäljempänä 'vuoden 1980 Haagin yleissopimus', ja siten myös tämän asetuksen III lukua, jolla säännellään vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen soveltamista jäsenvaltioiden välisissä suhteissa.

³⁹ EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1496/2002 (EYVL L 225, 22.8.2002, s. 13).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1).

⁴¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 4/2009, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskevilla asioissa (EUVL L 7 10.1.2009, s. 1).

↓ 2201/2003 johdanto-osan 12
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (13) ~~Tässä asetuksessa vahvistetut~~ Toimivaltasäännökset vanhempainvastuuta koskevista asioista on muotoiltu lapsen edun perusteella ⇒ ja niitä olisi sovellettava sen mukaisesti. Viittauksia lapsen etuun olisi tulkittava Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan ja lapsen oikeuksista 20 päivänä marraskuuta 1989 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen mukaisesti. ⇐
- (14) ~~ja ottaen erityisesti huomioon~~ ☒ Lapsen edun suojelemiseksi toimivalta olisi määritettävä ottaen ensisijaisesti huomioon ☒ läheisyyden periaate. ~~Niin~~ ☒ Sen vuoksi ☒ toimivallan pitäisi ~~ensisijaisesti~~ olla ~~tuomioistuimilla~~ siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka on, paitsi tietyissä olosuhteissa lapsen asuinpaikan muuttuessa tai lapsen huoltajien sovittua toisin.

↓ uusi

- (15) Kun lapsen asuinpaikka vaihtuu laillisen muuton seurauksena, toimivallan olisi seurattava lasta, jotta voidaan noudattaa läheisyyden periaatetta. Tätä olisi sovellettava sekä silloin kun mitään menettelyä ei ole vireillä että silloin kun menettely on vireillä. Menettelyn ollessa vireillä osapuolet voivat kuitenkin oikeudenkäytön tehokkuuden vuoksi sopia, että toimivalta säilyy sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa menettely on vireillä, niin kauan että asiassa on annettu lopullinen päätös, edellyttäen että tämä on lapsen edun mukaista. Tämä mahdollisuus on erityisen tärkeä silloin kun menettely on lähellä päättymistä ja toinen vanhemmista haluaa muuttaa lapsen kanssa toiseen jäsenvaltioon.
- (16) Tietyissä olosuhteissa ja silloin kun se on lapsen edun mukaista, voidaan myös katsoa, että vanhempainvastuuta koskeva toimivalta on siinä jäsenvaltiossa, jossa vanhempien välillä on vireillä avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeva menettely, tai jossakin toisessa jäsenvaltiossa, johon lapsella on kiinteät siteet ja josta osapuolet ovat sopineet, vaikka lapsi ei asukaan tuossa jäsenvaltiossa. Tällainen toimivalta muodostaa poikkeuksen läheisyysperiaatteeseen, jonka mukaan toimivalta on sillä jäsenvaltiolla, jossa lapsen asuinpaikka on, ja johon ei sovelleta toimivallan jatkuvuutta koskevaa periaatetta (*perpetuatio fori*), ja sen olisi lakattava viimeistään silloin kun vanhempainvastuuta koskevassa menettelyssä annettu päätös on saanut lainvoiman, jotta mahdollisissa myöhemmissä menettelyissä voidaan noudattaa läheisyysperiaatetta.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 16
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (17) Tämä asetus ei saisi estää ☒ sellaisen ☒ jäsenvaltion ~~tuomioistuinta~~ ☒ viranomaisia ☒ ☒, jolla ei ole asiassa toimivaltaa, toteuttamasta ☒ kiireellisissä tapauksissa ~~toteuttamasta~~ siinä ☒ jäsen ☒ valtiossa olevaa henkilöä tai ~~olevaa~~ ⇒ lapsen ⇐ omaisuutta koskevia väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimenpiteitä. ⇒ Nämä toimenpiteet olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön kaikissa muissa jäsenvaltioissa, myös niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat tämän asetuksen mukaisesti toimivaltaisia, siihen asti että tällaisen jäsenvaltion

toimivaltainen viranomainen on toteuttanut aiheellisiksi katsomansa toimenpiteet. Yhden jäsenvaltion tuomioistuimessa annettuja toimenpiteitä olisi kuitenkin muutettava tai ne olisi korvattava ainoastaan tuomioistuimen antamilla toimenpiteillä siinä jäsenvaltiossa, jolla on toimivalta käsitellä pääasia. Jos viranomaiselle, jolla on toimivalta antaa ainoastaan väliaikaisia toimenpiteitä tai turvaamistoimenpiteitä, tehdään pääasiaa koskeva hakemus, sen olisi oma-aloitteisesti todettava, ettei sillä ole toimivaltaa käsitellä sitä. Jos lapsen edun suojelu niin vaatii, viranomaisen olisi ilmoitettava toteutetuista toimenpiteistä sen jäsenvaltion viranomaiselle, joka on tämän asetuksen mukaisesti toimivaltainen tutkimaan pääasian, joko suoraan tai keskusviranomaisen välityksellä. Se, ettei toimenpiteestä ole ilmoitettu toisen jäsenvaltion viranomaiselle, ei kuitenkaan saisi olla peruste olla tunnustamatta toimenpidettä. ⇐

↓ 2201/2003 johdanto-osan 13
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (18) ⇐ Poikkeustapauksissa sen jäsenvaltion viranomaisilla, jossa lapsen asuinpaikka on, ei välttämättä ole parhaat edellytykset asian käsittelyyn. ⇐ Lapsen edun mukaisesti ~~tässä asetuksessa sallitaan, että~~ toimivaltainen ~~tuomioistuin~~ ☒ viranomainen ☒ voi poikkeuksellisesti ja tietyin edellytyksin siirtää ☒ toimivaltansa ☒ ☒ tietyssä ☒ asiassa toisen jäsenvaltion ~~tuomioistuimeen~~ ☒ viranomaiselle ☒, jos tällä ☒ viranomaisella ☒ on paremmat edellytykset asian käsittelyyn. Tällöin ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒, ~~johon jolle~~ asia on siirretty, ei pitäisi kuitenkaan voida siirtää ~~asiaa~~ ☒ toimivaltaa ☒ edelleen kolmannelle ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaiselle ☒ ~~käsiteltäväksi~~.

↓ uusi

- (19) Kun viitataan 'tämän asetuksen mukaiseen toimivaltaan' vanhempainvastuuta koskevissa asioissa, viittauksen tulisi kattaa myös 7–14 artikla, eli myös tämän asetuksen 13 artiklan nojalla sallittu kansalliseen lakiin perustuva toimivalta muissa tapauksissa sekä toimivallan siirtoon perustuva toimivalta.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 14
kappale (mukautettu)

- (20) Tämä asetus ei saisi vaikuttaa diplomaattisista ~~erioikeuksista~~ ☒ koskemattomuutta ☒ koskevan kansainvälisen oikeuden soveltamiseen. Jos tämän asetuksen ~~mukaisesti toimivaltainen tuomioistuin~~ ☒ mukaista toimivaltaa ☒ ei voida käyttää ~~toimivaltansa~~ kansainväliseen oikeuteen perustuvan diplomaattisen ~~erioikeuden~~ ☒ koskemattomuuden ☒ vuoksi, toimivaltaa olisi ~~määritettävä~~ ☒ käytettävä ☒ sellaisen jäsenvaltion ☒ kansallisen ☒ lainsäädännön mukaisesti, jossa asianomainen henkilö ei nauti ~~erioikeuksia~~ ☒ tällaista koskemattomuutta ☒.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 15
kappale (mukautettu)

- (21) Asiakirjojen tiedoksiantoon menettelyissä, jotka on pantu vireille tämän asetuksen nojalla, olisi sovellettava ~~oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta~~

~~jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1348/2000⁴² ☒ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1393/2007⁴³ ☒.~~

↓ uusi

- (22) Jos jonkin sellaisen jäsenvaltion viranomaisessa, joka ei ole tämän asetuksen mukaisesti toimivaltainen, on vireillä menettely, jonka tulos riippuu tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan liitännäiskysymyksen ratkaisemisesta, tämän asetuksen ei pitäisi estää viranomaista ratkaisemasta tuota kysymystä. Jos menettely koskee esimerkiksi perintöasiaa, jossa lapsi on osallisena, ja on nimitettävä edunvalvoja edustamaan lasta menettelyssä, perintöasian käsittelyä varten toimivaltaisen viranomaisen olisi sen vuoksi voitava nimittää edunvalvoja tätä vireillä olevaa menettelyä varten riippumatta siitä, onko tämä viranomainen tämän asetuksen mukaisesti toimivaltainen vanhempainvastuuta koskevissa asioissa. Tällaisen liitännäiskysymyksen ratkaisulla olisi oltava oikeusvaikutuksia ainoastaan kyseisessä menettelyssä.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 18 kappale

~~Jos tuomioistuin on tehnyt vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan nojalla päätöksen olla palauttamatta lasta, sen olisi ilmoitettava asiasta sen jäsenvaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai keskusviranomaiselle, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen luvaton poistamista tai palauttamatta jättämistä. Viimeksi mainitun tuomioistuimen, jos asia ei ole vielä sen käsiteltävänä, tai keskusviranomaisen olisi ilmoitettava asiasta osapuolille. Tämä velvoite ei saisi estää keskusviranomaista ilmoittamasta asiasta myös asianomaisille viranomaisille kansallisen lainsäädännön mukaisesti.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 19 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (23) ⇒ Tämän asetuksen mukaisissa vanhempainvastuuta koskevissa menettelyissä sekä vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisissa palauttamismenettelyissä olisi noudatettava lapsen oikeutta esittää näkemyksensä vapaasti, ja nämä näkemykset olisi otettava asianmukaisella tavalla huomioon, kun arvioidaan lapsen etua. ⇐ Lapsen kuulemisella on ⇒ Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan 1 kohdan ja lapsen oikeuksista tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen 12 artiklan mukaisesti ⇐ tärkeä merkitys tämän asetuksen soveltamisessa, ~~ilman että tällä sillä~~ ☒ asetuksella ☒ ei ☒ kuitenkaan ☒ ~~pyritäisiin pyritä muuttamaan asiassa sovellettavia kansallisia menettelyjä~~ ⇒ säätämään siitä, miten lasta olisi kuultava, eli olisiko esimerkiksi tuomarin kuultava lasta henkilökohtaisesti vai olisiko erityisen

⁴² ~~EYVL L 160, 30.6.2000, s. 37.~~

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1393/2007, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007 oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ('asiakirjojen tiedoksianto') ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta (EUVL L 324, 10.12.2007, s. 79).

koulutuksen saaneen asiantuntijan kuultava lasta ja esitettävä tuomioistuimelle raportti jälkikäteen tai olisiko lasta kuultava oikeussalissa vai jossakin muussa paikassa ⇐.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 20 kappale (mukautettu)

- (24) Lasta voidaan ☒ tarvittaessa ☒ kuulla jossakin toisessa jäsenvaltiossa ~~jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa 28 päivänä toukokuuta 2001 annetussa~~ neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1206/2001⁴⁴ säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 17 kappale (mukautettu)

- (25) Lapsen luvaton poisviemistä tai palauttamatta jättämistä koskevissa tapauksissa lapsi olisi palautettava viipymättä, ja tähän tarkoitukseen olisi edelleen sovellettava ~~25 päivänä lokakuuta~~ ☒ vuoden ☒ 1980 tehtyä Haagin yleissopimusta, sellaisena kuin ~~se on täydentävä~~ se on tämän asetuksen ja erityisesti ~~11 artiklan III luvun säännökset~~ 11 artiklan III luvun säännöksetillä täydennettynä.

↓ uusi

- (26) Jotta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukainen palauttamismenettely voitaisiin saada päätökseen mahdollisimman nopeasti, jäsenvaltioiden olisi keskitettävä näitä menettelyjä koskeva toimivalta yhdelle tai useammalle tuomioistuimelle ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kansallisen oikeushallintonsa rakenne. Toimivallan keskittäminen rajoitetulle määrälle tuomioistuimia yhdessä jäsenvaltiossa on olennainen ja tuloksellinen väline, jonka avulla voidaan nopeuttaa lapsikaappaustapausten käsittelyä useissa jäsenvaltioissa, koska tuomareille, jotka käsittelevät useita tällaisia tapauksia, muodostuu erityistä asiantuntemusta. Oikeusjärjestelmän rakenteesta riippuen lapsikaappaustapauksia koskeva toimivalta voitaisiin keskittää joko yhdelle tuomioistuimelle koko maan osalta tai rajoitetulle määrälle tuomioistuimia, käyttäen lähtökohtana esimerkiksi muutoksenhakutuomioistuinten lukumäärää ja keskittämällä kansainvälisiä lapsikaappaustapauksia koskeva toimivalta yhdelle ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle kunkin muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiirissä. Jokaisen oikeusasteen olisi annettava päätöksensä viimeistään kuuden viikon kuluttua siitä kun hakemus tai muutoksenhaku on toimitettu sen käsiteltäväksi. Jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla tehtyyn, lapsen palauttamista tai palauttamatta jättämistä koskevaan päätökseen on mahdollista hakea muutosta vain kerran.

- (27) Kun keskusviranomaiset aloittavat oikeudenkäyntimenettelyn tai avustavat oikeudenkäyntimenettelyn aloittamisessa lapsen palauttamiseksi vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, niiden olisi varmistettava, että tällaista menettelyä varten laadittu asiakirja-aineisto on täydellinen kuuden viikon kuluessa, paitsi jos se on

⁴⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 1206/2001, annettu 28 päivänä toukokuuta 2001, jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa (EYVL L 174, 27.6.2001, s. 1).

poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta. Jotta pyynnön vastaanottanut keskusviranomainen voisi noudattaa tätä määräaikaa, pyynnön esittäneen keskusviranomaisen olisi oltava tiiviisti yhteydessä hakijan kanssa ja vastattava kaikkiin pyynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen esittämiin lisätietoja tai puuttuvia asiakirjoja koskeviin pyyntöihin viipymättä.

- (28) Kaikissa lasta koskevista tapauksista ja erityisesti kun kyseessä on kansainvälinen lapsikaappaus, oikeus- ja hallintoviranomaisten olisi harkittava mahdollisuutta saada aikaan sovintoratkaisu sovittelua ja muita asianmukaisia keinoja käyttäen ja tarvittaessa olemassa olevien, sovittelua vanhempainvastuuta koskevista rajat ylittävissä riita-asioissa edistävien verkostojen ja tukirakenteiden avulla. Tällaisten toimien ei kuitenkaan pitäisi aiheuttomasti pitkittää vuoden 1980 Haagin yleissopimukseen perustuvaa palauttamismenettelyä.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 17
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (29) Sen jäsenvaltion tuomioistuinten, johon lapsi on luvattomasti viety tai josta hänet on luvattomasti jätetty palauttamatta, olisi tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voitava ~~vastustaa~~ ☒ kieltäytyä ☒ ~~hän~~ ~~palauttamistaan~~ ☒ palauttamisesta ☒. ⇒ vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen mukaisesti. Ennen kuin tuomioistuin kieltäytyy palauttamasta lasta, sen olisi kuitenkin arvioitava, onko asianmukaiset suojelutoimet toteutettu tai voitaisiinko ne toteuttaa sellaisten lapsen etuun kohdistuvien riskien poistamiseksi, jotka voisivat estää palauttamisen vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla. Tätä varten tuomioistuimen olisi kuultava sen jäsenvaltion toimivaltaisia oikeus- ja hallintoviranomaisia, jossa lapsen asuinpaikka on, keskusviranomaisen tai 28 päivänä toukokuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/470/EY⁴⁵ perustetun siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston avustuksella, ja asianmukaisissa tapauksissa määrättävä tämän asetuksen 12 artiklan nojalla tarvittavat suojelutoimenpiteet lapsen turvallisen paluun varmistamiseksi. Nämä toimenpiteet olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön kaikissa muissa jäsenvaltioissa, myös niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat tämän asetuksen mukaisesti toimivaltaisia, siihen asti että tällaisen jäsenvaltion toimivaltainen tuomioistuin on toteuttanut aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet. ⇐
- (30) ⇒ Kun sen jäsenvaltion tuomioistuin, johon lapsi on luvattomasti viety tai josta hänet on luvattomasti jätetty palauttamatta, päättää kieltäytyä palauttamasta lasta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla, sen olisi nimenomaisesti mainittava päätöksessään ne vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen artiklat, joihin kieltäytyminen perustuu. ⇐ Tällainen ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ ~~olisi kuitenkin voitava~~ ☒ voidaan kuitenkin ☒ korvata myöhemmin ☒ päätöksellä, jonka ☒ sen jäsenvaltion tuomioistuimen ~~tuomiolla~~, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen luvattomaa poisviemistä tai palauttamatta jättämistä ⇒ , antaa huoltajuusmenettelyssä sen jälkeen kun on perusteellisesti selvitetty lapsen etu, ⇐. Jos kyseisessä ~~tuomiossa~~ ☒ päätöksessä ☒ edellytetään lapsen palauttamista, lapsi olisi palautettava vaatimatta minkään erityisen menettelyn noudattamista ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ tunnustamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi jäsenvaltiossa, jossa lapsi on.

⁴⁵ Neuvoston päätös 2001/470/EY, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta (EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25).

↓ 2201/2003 johdanto-osan 21 kappale

~~Jäsenvaltioiden tuomioistuinten antamien tuomioiden tunnustamisen ja täytäntöönpanon olisi perustuttava keskinäisen luottamuksen periaatteeseen, ja tunnustamatta jättämisen perusteet olisi rajoitettava ainoastaan välttämättömiin.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 22 kappale

~~Viralliset asiakirjat ja jossakin jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoiset osapuolten väliset sopimukset olisi katsottava tuomioiksi tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä sovellettaessa.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 23 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (31) ~~Tampereen Eurooppa-neuvosto katsoi päätelmissään (34 kohta),~~ ⇒ Keskinäinen luottamus lainkäyttöön unionissa oikeuttaa periaatteen, ⇐ että ~~perheoikeudellisissa asioissa annetut tuomiot~~ ☒ yhdessä jäsenvaltiossa annetut päätökset ☒ olisi ”tunnustettava sellaisinaan kaikkialla unionissa ☒ kaikissa jäsenvaltioissa ☒ ilman välivaiheen käsittelyä ☒ tunnustamismenettelyä ☒ tai ilman perusteita kieltäytyä täytäntöönpanosta. Tästä syystä lapsen tapaamisoikeutta koskevat tai palauttamista koskevat tuomiot, joista tuomion antanut jäsenvaltio on antanut todistuksen ☒ Erityisesti kun esitetään toisessa jäsenvaltiossa annettu avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskeva päätös, johon ei voida enää hakea muutosta päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa ☒ ☒, pyynnön vastaanottavan vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten ☒ olisi tunnustettava ☒ päätös ☒ ja ne ovat täytäntöönpanokelpoisia kaikissa muissa jäsenvaltioissa ☒ lain nojalla ☒ edellyttämättä minkään muun menettelyn noudattamista ☒ ja päivitettävä väestörekisteritietonsa sen mukaisesti ☒ . ~~Kyseisten tuomioiden täytäntöönpanoa koskevia yksityiskohtaisia järjestelyjä säännellään edelleen kansallisella lainsäädännöllä.~~

↓ uusi

- (32) Päätöksen tunnustamisesta olisi kieltäydyttävä vain jos yksi tai useampi 37 ja 38 artiklassa säädetyistä tunnustamisesta kieltäytymistä koskevista perusteista täyttyy. Perusteisiin, joista säädetään 38 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa, ei kuitenkaan voida vedota sellaisia 26 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla annettuja, tapaamisoikeutta tai palauttamista koskevia päätöksiä vastaan, joista on annettu todistus päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa tämän asetuksen mukaisesti, sillä näin oli jo asetuksen (EY) N:o 2201/2003 nojalla.
- (33) Lapsia koskevien rajat ylittävien riita-asioiden käsittelyn nopeuttamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi on lisäksi aiheellista poistaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa ennen täytäntöönpanoa toteutettava täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista koskeva menettely kaikkien vanhempainvastuuta koskevien päätösten osalta. Asetuksella (EY) N:o 2201/2003

tämä vaatimus poistettiin ainoastaan tapaamisoikeutta koskevien ja eräiden lapsen palauttamista koskevien päätösten osalta, mutta tässä asetuksessa otetaan käyttöön yksi ainoa menettely, jota sovelletaan kaikkiin vanhempainvastuuta koskevien päätösten rajat ylittävään täytäntöönpanoon. Tämän seurauksena minkä tahansa jäsenvaltion viranomaisten antamaa päätöstä olisi kohdeltava niin kuin se olisi annettu täytäntöönpanojäsenvaltiossa, ellei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu.

- (34) Viralliset asiakirjat ja jossakin jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoiset osapuolten väliset sopimukset olisi katsottava tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä sovellettaessa 'päätöksiksi'.
- (35) Täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimen olisi määrättävä erityisistä täytäntöönpanotoimenpiteistä ja annettava tarvittavat liitännäismääräykset, joita kansallinen täytäntöönpanolainsäädäntö mahdollisesti edellyttää, ja annettava täytäntöönpanosta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle ohjeet täytäntöönpanon aloittamiseksi. Jos toisessa jäsenvaltiossa tehtyä päätöstä on täsmennettävä tai mukautettava, jotta se voidaan panna täytäntöön täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen olisi tehtävä tarvittavat täsmennykset tai mukautukset päätöksen olennaista sisältöä kunnioittaen. Erityisesti jos tapaamisoikeutta koskeva päätös ei ole riittävän tarkka tai siinä ei ole mainittu tarvittavia käytännön järjestelyjä, tällaiset lisäykset olisi tehtävä täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimessa. Jos päätökseen sisältyy toimenpide tai määräys, jota vastaanottaneen jäsenvaltion lainsäädäntö ei tunne, tuo toimenpide tai määräys, mukaan lukien siinä mainitut oikeudet, olisi mahdollisuuksien mukaan mukautettava sellaiseksi toimenpiteeksi tai määräykseksi, jolla on vastaanottaneen jäsenvaltion lainsäädännössä vastaava vaikutus ja tarkoitus.
- (36) Yhdessä jäsenvaltiossa annetun päätöksen suora täytäntöönpano toisessa jäsenvaltiossa ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista ei saisi vaarantaa puolustuksen oikeuksia. Sen vuoksi henkilöllä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, olisi oltava mahdollisuus hakea päätöksen tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä, jos hän katsoo, että jokin tässä asetuksessa säädetty tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva peruste täyttyy.
- (37) Osapuolen, joka vastustaa toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa, olisi mahdollisuuksien mukaan ja täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaisesti voitava vedota samassa menettelyssä sekä tämän asetuksen 37 ja 38 artiklassa säädettyihin tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeviin perusteisiin että tämän asetuksen 40 artiklan 2 kohdassa säädettyihin koko täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeviin perusteisiin. Jos päätöksen täytäntöönpano on ristiriidassa lapsen edun kanssa sen vuoksi, että lapsi, jonka ikä ja kehitystaso on arvioitu riittäviksi, vastustaa sitä voimakkaasti, tai että olosuhteissa on päätöksen antamisen jälkeen tapahtunut jokin muutos, tämä olisi otettava huomioon vain jos ristiriita on verrattavissa oikeusjärjestyksen perusteisiin perustuvaan poikkeukseen. Kansallisen lainsäädännön mukaisiin täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteisiin ei saa vedota. Jos täytäntöönpanosta kieltäytyminen perustuu sellaisen lapsen vastustukseen, jonka ikä ja kehitystaso on arvioitu riittäviksi, täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi kuitenkin ennen täytäntöönpanosta kieltäytymistä toteutettava kaikki soveltuvat toimenpiteet valmistellakseen lasta täytäntöönpanoon, jotta hän suostuisi yhteistyöhön.
- (38) Henkilölle, jota vastaan toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa haetaan, olisi ilmoitettava asiasta antamalla hänelle tiedoksi tällä asetuksella käyttöön

otettava todistus riittävän ajoissa ennen ensimmäisen täytäntöönpanotoimen toteuttamista ja tarvittaessa liitettävä mukaan myös päätös. Tässä yhteydessä ensimmäisellä täytäntöönpanotoimella olisi tarkoitettava ensimmäistä tällaisen tiedoksiannon jälkeen toteutettavaa täytäntöönpanotoimenpidettä.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 24
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (39) ~~Tuomion~~ ☒ Päätöksen ☒ täytäntöönpanon helpottamiseksi myönnettyyn todistukseen ei pitäisi saada hakea muutosta. Todistukseen pitäisi voida hakea oikaisua ainoastaan asiavirheen perusteella eli jos ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ sisältö on esitetty todistuksessa virheellisesti. ⇒ Todistus olisi peruttava, jos se on myönnetty tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten perusteella selvästi virheellisesti. ⇐

↓ uusi

- (40) Jos pääasiassa toimivaltainen viranomainen on määrännyt väliaikaisia tai turvaamistoimenpiteitä, olisi varmistettava näiden toimenpiteiden vapaa liikkuvuus tämän asetuksen nojalla. Sama koskee väliaikaisia ja turvaamistoimenpiteitä, jotka on määrännyt tämän asetuksen 12 artiklan nojalla kiireellisessä tapauksessa sellaisen jäsenvaltion viranomainen, joka ei ole pääasiassa toimivaltainen. Tällaisia toimenpiteitä olisi sovellettava siihen asti, että sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, joka on asiassa toimivaltainen tämän asetuksen nojalla, on toteuttanut aiheelliseksi katsomansa toimenpiteet.

Väliaikaisia ja turvaamistoimia, jotka on annettu ilman että vastaajaa on kutsuttu kuultavaksi, ei kuitenkaan pitäisi tunnustaa eikä panna täytäntöön tämän asetuksen nojalla.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 25
kappale (mukautettu)

- (41) ☒ Kaikissa jäsenvaltioissa olisi nimettävä vanhempainvastuuta koskevia asioita varten keskusviranomaiset ☒ . Keskusviranomaisten olisi ☒ tuettava vanhempia ja toimivaltaisia viranomaisia rajat ylittävissä menettelyissä ja ☒ tehtävä yhteistyötä sekä yleisellä tasolla että yksittäistapauksissa, ja ~~siinä olisi~~ pyrittävä myös edistämään ~~vanhempainvastuuta koskevien~~ ☒ perheoikeudellisten ☒ riita-asioiden ratkaisemista sovintoteitse. Tätä varten keskusviranomaisten olisi osallistuttava ~~siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta 28 päivänä toukokuuta 2001 tehdyllä~~ neuvoston päätöksellä 2001/470/EY⁴⁶ perustetun siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston toimintaan.

↓ uusi

- (42) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa yksittäistapauksissa keskusviranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä keskenään avustaessaan sekä kansallisia viranomaisia että vanhempainvastuunkantajia. Tällaisen avustamisen tulisi kattaa erityisesti lapsen

⁴⁶ Neuvoston päätös 2001/470/EY, tehty 28 päivänä toukokuuta 2001, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta (EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25).

paikantaminen joko suoraan tai muiden toimivaltaisten viranomaisten välityksellä, jos se on tarpeen tämän asetuksen nojalla esitetyn pyynnön toteuttamista varten, sekä menettelyjä varten tarvittavien lasta koskevien tietojen toimittaminen.

- (43) Jäsenvaltioiden tämän asetuksen soveltamiseksi suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan asetusta (EU) N:o 2016/679⁴⁷.
- (44) Ellei kansallisen prosessilainsäädännön vaatimuksista muuta johdu, pyynnön esittäneen viranomaisen olisi voitava valita vapaasti sen käytettävissä oleva väline tarvittavien tietojen saamiseksi, esimerkiksi tuomioistuimen olisi voitava soveltaa neuvoston asetusta (EY) N:o 1206/2001 tai käyttää siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellista verkostoa, erityisesti tämän asetuksen nojalla nimettyjä keskusviranomaisia ja tuomarien ja yhteyshenkilöiden verkostoa, ja oikeus- ja hallintoviranomaisten olisi voitava pyytää tietoja alalla toimivien valtiosta riippumattomien järjestöjen kautta.
- (45) Kun esitetään perusteltu pyyntö saada selvitys lapsen tilanteesta, vireillä olevista lasta koskevista menettelyistä tai lasta koskevista päätöksistä, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi vastattava pyyntöön soveltamatta muita kansallisen lainsäädännön mahdollisesti edellyttämiä lisävaatimuksia. Pyyntöä olisi kuvattava erityisesti menettely, jota varten tietoja tarvitaan, ja tilanne, jonka vuoksi menettely on aloitettu.
- (46) Kun jäsenvaltion viranomainen harkitsee vanhempainvastuuta koskevan päätöksen antamista, sen olisi voitava pyytää lapsen suojelua koskevia tietoja toisen jäsenvaltion viranomaisilta, jos lapsen etu sitä edellyttää. Tämä voi tilanteen mukaan tarkoittaa tietoja lapsen vanhempaa tai sisarusia koskevista menettelyistä ja päätöksistä tai vanhemman kyvystä huolehtia lapsesta tai tavata lasta.
- (47) Jos jäsenvaltiossa asuva henkilö, jolla on Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu tosiasiallinen perhesuhde lapseen, haluaa aloittaa tapaamisoikeutta koskevan menettelyn toisessa jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka on, hänen olisi voitava ottaa suoraan yhteyttä asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen viranomaiseen ja saada lausunto siitä, soveltuuko hän tapaamisoikeuden käyttäjäksi, ja edellytyksistä, joiden perusteella tapaamisoikeus olisi myönnettävä, jotta näitä lausuntoja voidaan käyttää menettelyissä siinä jäsenvaltiossa, joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, jossa tapaamisoikeutta hakeva henkilö asuu, olisi toimitettava samat tiedot, jos tämän asetuksen nojalla toimivaltaisen jäsenvaltion viranomaiset pyytävät niiltä tällaisia tietoja.
- (48) Koska aika on olennainen näkökohta vanhempainvastuuta koskevissa asioissa, kaikkiin 64 ja 65 artiklan nojalla esitettyihin pyyntöihin olisi vastattava kahden kuukauden kuluessa.
- (49) Jos jonkin jäsenvaltion viranomainen on jo antanut vanhempainvastuuta koskevan päätöksen tai harkitsee tällaista päätöstä, joka olisi pantava täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa, viranomainen voi pyytää tuon toisen jäsenvaltion viranomaisia avustamaan päätöksen täytäntöönpanossa. Tätä olisi sovellettava esimerkiksi päätöksiin, joilla myönnetään valvottu tapaamisoikeus, joka on tarkoitus toteuttaa

⁴⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa tapaamisoikeuden myöntävä viranomainen on, tai joihin liittyy muita liitännäistoimia, jotka päätöksen täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset antavat.

(50) Kun jäsenvaltion viranomainen harkitsee lapsen sijoittamista sijaisperheeseen tai laitokseen toisessa jäsenvaltiossa, ennen sijoitusta olisi toteutettava kuulemismenettely, jossa ovat mukana kummankin asianomaisen jäsenvaltion keskusviranomaiset. Sijoittamista suunnittelevan viranomaisen olisi saatava sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä, johon lapsi olisi sijoitettava, ennen kuin sijoituksesta päätetään. Koska sijoitukset ovat useimmiten kiireellisiä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada lapsi pois tilanteesta, jossa hänen etunsa ovat vaarassa, tällaiset päätökset on erityisen tärkeää tehdä kiireellisesti. Kuulemismenettelyn nopeuttamiseksi tässä asetuksessa säädetään sen vuoksi tällaista pyyntöä koskevat tyhjentävät vaatimukset ja määräaika, johon mennessä sen jäsenvaltion, johon lapsi olisi sijoitettava, on vastattava pyyntöön. Hyväksynnän myöntämistä tai siitä kieltäytymistä koskevat edellytykset määräytyvät kuitenkin edelleen pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lain mukaisesti.

(51) Lapsen pitkäaikainen sijoittaminen ulkomaille olisi aina toteutettava Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklan 3 kohdan (oikeus ylläpitää henkilökohtaisia suhteita kumpaankin vanhempaan) ja lapsen oikeuksista tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja erityisesti sen 8, 9 ja 20 artiklan mukaisesti. Ratkaisuja pohdittaessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon erityisesti lapsen kasvatuksessa toivottu jatkuvuus ja lapsen etninen, uskonnollinen, kulttuurinen ja kielellinen tausta.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 26 kappale (mukautettu)

(52) Komission olisi julkaistava ja päivitettävä jäsenvaltioiden toimittamat tuomioistuimia ja muutoksenhakumenettelyjä koskevat ~~luettelot~~ ☒ tiedot ☒.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 27 kappale

~~Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁴⁸ mukaisesti.~~

↓ uusi

(53) Sen varmistamiseksi, että tämän asetuksen mukaisesti päätösten tunnustamisen tai täytäntöönpanon yhteydessä käytettävät todistukset, viralliset asiakirjat ja sopimukset pidetään ajan tasalla, komissiolle olisi annettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti toimivalta antaa säädöksiä tämän asetuksen liitteiden I–III muuttamista varten. On erityisen tärkeää, että komissio toteuttaa valmistelutoimiensa yhteydessä tarvittavat kuulemiset myös asiantuntijatasolla ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voidaan varmistaa erityisesti tasapuolinen osallistuminen delegoitujen säädösten

⁴⁸ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

valmisteluun, neuvostolle olisi toimitettava kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja niiden asiantuntijoilla olisi oltava järjestelmällisesti pääsy komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa käsitellään delegoitujen säädösten valmistelua.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 28
kappale (mukautettu)

~~Tällä asetuksella korvataan asetus (EY) N:o 1347/2000, joka siis kumotaan.~~

↓ 2201/2003 johdanto-osan 29
kappale (mukautettu)

- (54) Tämän asetuksen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi komission olisi ~~tarkastettava~~ ☒ arvioitava ☒ tämän asetuksen soveltamista ja ehdotettava tarvittaessa siihen muutoksia.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 30
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (55) ⇒ [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan sekä 4 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.] ⇐ [☒ Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, ☒ Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta ~~koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn~~ vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa ☒ N:o 21 olevan ☒ 3 artiklan ☒ ja 4a artiklan 1 kohdan ☒ mukaisesti ~~Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti~~ ☒ nämä jäsenvaltiot ☒ ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän asetuksen antamiseen ja soveltamiseen.]

↓ 2201/2003 johdanto-osan 31
kappale (mukautettu)

- (56) ~~Tanskan asemaa koskevan, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen~~ ☒ Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ☒ liitetyssä ☒ , Tanskan asemasta tehdyssä ☒ pöytäkirjassa ☒ N:o 22 olevien ☒ 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen ~~antamiseen~~ ☒ hyväksymiseen, ☒ eikä asetus ~~siten~~ ☒ ei ☒ sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 32
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (57) Tämän asetuksen tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin
⇒ toimivaltaa ja päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien kansallisten
sääntöjen erojen takia, ⇐ vaan ne voidaan ⇒ tämän asetuksen suoran
sovellettavuuden ja sitovan luonteen vuoksi ⇐ saavuttaa paremmin yhteisön
☒ unionin ☒ tasolla, joten yhteisö ☒ unioni ☒ voi toteuttaa toimenpiteitä
perustamissopimuksen ☒ Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ☒
5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa
vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä
on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

↓ 2201/2003 johdanto-osan 33
kappale (mukautettu)

~~Tässä asetuksessa tunnustetaan perusoikeudet ja noudatetaan Euroopan unionin
perusoikeuskirjan periaatteita. Siinä pyritään varmistamaan varsinkin Euroopan unionin
perusoikeuskirjan 24 artiklassa tunnustettujen lapsen perusoikeuksien kunnioittaminen,~~

↓ 2201/2003 (mukautettu)

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

ILUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan, riippumatta siitä ~~milloisessa tuomioistuimessa asiaa käsitellään,~~
☒ käsitelläänkö asiaa tuomioistuimessa vai viranomaisessa ☒, siviilioikeudellisissa
asioissa, jotka liittyvät

- (a) avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen;
- (b) vanhempainvastuun myöntämiseen, käyttämiseen, siirtämiseen, rajoittamiseen
tai lopettamiseen.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin asioihin ~~kuuluvat~~ ☒ voivat kuulua ☒
erityisesti

- (a) oikeus lapsen huoltoon ja tapaamisoikeus;
- (b) holhous, edunvalvonta tai vastaavat järjestelyt;
- (c) sellaisen henkilön tai elimen nimeäminen ja tehtävät, joka on vastuussa lapsen
henkilöstä tai omaisuudesta tai lapsen edustamisesta tai avustamisesta;
- (d) lapsen sijoittaminen sijaisperheeseen tai hoitolaitokseen;

(e) lapsen omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen ja luovuttamiseen liittyvät lapsen suojelutoimenpiteet.

3. Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin asioihin

- (a) vanhemmuuden vahvistaminen tai kiistäminen;
- (b) lapseksiottamista koskevat päätökset, lapseksiottamista edeltävät toimenpiteet tai lapseksiottamisen kumoaminen tai peruuttaminen;
- (c) lapsen sukunimi ja etunimet;
- (d) vajaavaltaisuudesta vapauttaminen (emancipation);
- (e) elatusvelvoitteet;
- (f) tarkoitemääräykset (trust) ja perintö;
- (g) lasten tekemien rikosten johdosta toteutetut toimenpiteet.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. 'tuomioistuimella' ☒ viranomaisella ☒ ' kaikkia jäsenvaltioiden kaikkia ☒ oikeus- tai hallintoviranomaisia ☒ ~~viranomaisia~~, jotka ovat toimivaltaisia tämän asetuksen ~~1 artiklan mukaiseen~~ soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;
2. 'tuomarilla' tuomaria tai henkilöä, jolla on tuomarin toimivaltaan rinnastuvaa toimivaltaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa;
3. 'jäsenvaltiolla' kaikkia jäsenvaltioita lukuun ottamatta Tanskaa;
4. 'tuomiolla' ☒ päätöksellä ☒ ' jäsenvaltion ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ julistamaa ☒ antamaa ☒ avioeroa, asumuseroa, ~~tai~~ avioliiton pätemättömäksi julistamista ja ☒ tai ☒ vanhempainvastuuta koskevaa ratkaisua, ☒ määräystä tai tuomiota ☒ riippumatta siitä, kutsutaanko sitä tuomioksi, päätökseksi, täytäntöönpanomääräykseksi vai joksikin muuksi;
5. 'tuomion' ☒ päätöksen ☒ antaneella jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa täytäntöön pantava ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on annettu;
6. 'täytäntöön panevalla täytäntöönpanojäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ täytäntöönpanoa haetaan;

↓ uusi

7. 'lapsella' alle 18-vuotiasta henkilöä;

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

~~78.~~ 'vanhempainvastuulla' oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka liittyvät lapsen henkilöön tai omaisuuteen ja jotka jollakin luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on ~~tuomioistuimen tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ tai lain taikka voimassa olevan sopimuksen perusteella, ~~Ilmaisu käsittää erityisesti~~ ☒ mukaan lukien ☒ oikeudet ~~lapsen~~ lapsen huoltoon ja tapaamisoikeudet;

~~99.~~ 'vanhempainvastuunkantajalla' ketä tahansa henkilöä, ☒ laitosta tai muuta elintä, ☒ jolla on vanhempainvastuu lapseen nähden;

~~910.~~ 'oikeusdella' lapsen huoltoon' lapsesta huolehtimiseen liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia, varsinkin oikeutta päättää lapsen asuinpaikasta ☒ , myös tilanteissa, joissa päätöksen tai lain ☒ ☒ taikka siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka on, voimassa olevan sopimuksen perusteella ☒ ☒ toinen vanhempainvastuunkantaja ei voi päättää lapsen asuinpaikasta ilman toisen vanhempainvastuunkantajan suostumusta ☒ ;

~~1011.~~ 'tapaamisoikeudella' ☒ oikeutta tavata lasta ja ☒ myös oikeutta viedä lapsi rajoitetuksi ajaksi asuinpaikastaan muualle;

~~1112.~~ 'lapsen luvattomalla poisviemisellä tai palauttamatta jättämisellä' lapsen poisviemistä tai palauttamatta jättämistä, jos

(a) se loukkaa oikeutta lapsen huoltoon, joka perustuu ~~tuomioistuimen~~ päätökseen tai lakiin taikka sen valtion oikeusjärjestyksen mukaan voimassa olevaan sopimukseen, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen pois viemistä tai palauttamatta jättämistä; ja

(b) oikeutta lapsen huoltoon oli pois viemisen tai palauttamatta jättämisen hetkellä tosiasiallisesti käytetty, joko yhdessä tai yksin, tai olisi käytetty, jollei pois viemistä tai palauttamatta jättämistä olisi tapahtunut. ~~Oikeutta huoltoon katsotaan käytettävän yhdessä, kun toinen vanhempainvastuunkantajista ei voi tuomion tai lain mukaan päättää lapsen asuinpaikasta ilman toisen vanhempainvastuunkantajan suostumusta.~~

II LUKU

OIKEUDELLINEN TOIMIVALTA

1 JAKSO

AVIOERO, ASUMUSERO JA AVIOLIITON PÄTEMÄTTÖMÄKSI JULISTAMINEN

3 artikla

Yleinen toimivalta

1. Puolisoiden avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevassa asiassa ovat toimivaltaisia sen jäsenvaltion ~~tuomioistuimet~~ ☒ viranomaiset ☒ ,

(a) jonka alueella:

- puolisoiden asuinpaikka on, tai
- puolisoiden viimeinen asuinpaikka oli, jos toinen puolisoista asuu siellä edelleen, tai
- vastaajan asuinpaikka on, tai
- jommankumman puolison asuinpaikka on, jos puoliset jättävät yhteisen hakemuksen, tai
- hakijan asuinpaikka on, jos hän on asunut siellä vähintään vuoden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä, taikka

- hakijan asuinpaikka on, jos hän on asunut siellä vähintään kuuden kuukauden ajan välittömästi ennen hakemuksen tekemistä ja hän on joko kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, hänen ”kotipaikkansa” on siellä;

(b) jonka kansalaisia molemmat puoliset ovat tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, jossa on kummankin puolison ”kotipaikka”.

2. Tässä asetuksessa ”kotipaikalla” on se merkitys, joka sillä on Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin oikeusjärjestelmissä.

4 artikla

Vastakanne

~~Tuomioistuimella, jossa oikeudenkäynti~~ ☒ Viranomaisella, jossa menettely ☒ on vireillä 3 artiklan nojalla, on toimivalta käsitellä myös vastakanne, jos vastakanne kuuluu tämän asetuksen soveltamisalaan.

5 artikla

Asumuseron muuntaminen avioeroksi

Sillä jäsenvaltion ~~tuomioistuimella~~ ☒ viranomaisella ☒, joka on antanut ~~asumuserotuomion~~ ☒ asumuseroa koskevan päätöksen ☒, on toimivalta myös muuntaa tämä ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ avioeroksi, jos tämän jäsenvaltion laissa niin säädetään, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan säännösten soveltamista.

6 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

1. Jos mikään jäsenvaltion ~~tuomioistuin~~ ☒ viranomainen ☒ ei ole 3, 4 ja 5 artiklan mukaan toimivaltainen, toimivalta määräytyy kussakin jäsenvaltiossa kyseisen ~~valtion~~ ☒ jäsenvaltion ☒ oman lainsäädännön mukaan.

6 artikla

3, 4 ja 5 artiklassa tarkoitettu yksinomainen toimivalta

☒ 2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta vastaajaan ☒ ~~Puoliso~~,

(a) jonka asuinpaikka on jäsenvaltion alueella, tai

(b) joka on jäsenvaltion kansalainen, tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, ~~puoliso~~, jonka ”kotipaikka” on jommankumman viimeksi mainitun jäsenvaltion alueella~~sa~~.

~~voidaan haastaa oikeuteen toisessa jäsenvaltiossa ainoastaan 3, 4 ja 5 artiklan mukaisesti.~~

23. Jäsenvaltion kansalainen, jonka asuinpaikka on toisen jäsenvaltion alueella, voi samoin edellytyksin kuin kyseisen ~~valtion~~ ☒ jäsenvaltion ☒ kansalaiset nojautua siinä ~~valtiossa~~ ☒ jäsenvaltiossa ☒ sovellettaviin toimivaltasääntöihin sellaista vastaajaa vastaan, jonka asuinpaikka ei ole jonkin jäsenvaltion alueella ja joka ei ole jonkin jäsenvaltion kansalainen tai, jos kyseessä on Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti, jonka ”kotipaikka” ei ole jommankumman viimeksi mainitun jäsenvaltion alueella.

2 JAKSO

VANHEMPAINVASTUU

~~8~~ 7 artikla

Yleinen toimivalta

1. Jäsenvaltion ~~tuomioistuimet~~ ☒ viranomaiset ☒ ovat toimivaltaisia vanhempainvastuuta koskevista asioista, jos lapsen asuinpaikka on ~~asian vireillepanoajankohtana~~ kyseisessä jäsenvaltiossa. ⇒ Kun lapsi muuttaa laillisesti jäsenvaltiosta toiseen ja saa siellä uuden asuinpaikan, toimivaltaisia ovat uuden jäsenvaltion viranomaiset. ⇐

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan, jollei ~~9~~ 8, ~~10~~ 9 ja ~~12~~ 10 artiklassa toisin säädetä.

~~9~~ 8 artikla

~~Lapsen aiempaan asuinpaikkaan perustuvan~~ ☒ Tapaamisoikeutta koskevan ☒ toimivallan säilyminen

1. Kun lapsi muuttaa laillisesti jäsenvaltiosta toiseen ja saa siellä uuden asuinpaikan, sen jäsenvaltion ~~tuomioistuimet~~ ☒ viranomaiset ☒ , jossa lapsen aiempi asuinpaikka oli, ovat ~~8 artiklasta poiketen~~ kolmen kuukauden ajan muutosta edelleen toimivaltaisia muuttamaan sellaisen tapaamisoikeutta koskevan ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ , joka on annettu kyseisessä jäsenvaltiossa ennen lapsen muuttoa, jos ~~tapaamisoikeutta koskevan tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ nojalla tapaamisoikeuden saanut henkilö asuu edelleen siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen aiempi asuinpaikka oli.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, jos 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, jolle tapaamisoikeus on myönnetty, on hyväksynyt sen jäsenvaltion ~~tuomioistuinten~~ ☒ viranomaisten ☒ toimivallan, jossa lapsella on uusi asuinpaikka, osallistumalla ~~oikeudenkäyntiin~~ ☒ menettelyyn ☒ kyseisissä ~~tuomioistuimissa~~ ☒ viranomaisissa ☒ niiden toimivaltaa kiistämättä.

~~10~~ 9 artikla

Toimivalta lapsikaappaustapauksissa

Jos lapsi on luvatta viety pois tai jätetty palauttamatta, toimivalta säilyy sen jäsenvaltion ~~tuomioistuimilla~~ ☒ viranomaisilla ☒ , jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, siihen saakka, kun lapsi on saanut asuinpaikan toisesta jäsenvaltiosta, ja

(a) jokainen henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, on suostunut pois viemiseen tai palauttamatta jättämiseen;

tai

(b) lapsi on asunut mainitussa toisessa jäsenvaltiossa vähintään yhden vuoden sen jälkeen, kun henkilö, laitos tai muu elin, jolla on oikeus lapsen huoltoon, on saanut tai hänen olisi pitänyt saada tieto lapsen olinpaikasta, ja lapsi on sopeutunut uuteen ympäristöönsä ja ainakin jokin seuraavassa mainituista edellytyksistä täyttyy:

(i) lapsen palauttamispyyntöä ei ole tehty sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jonne lapsi on viety tai josta lapsi on jätetty palauttamatta,

yhden vuoden kuluessa sen jälkeen, kun lapsen huolto-oikeuden haltija on saanut tai hänen olisi pitänyt saada tieto lapsen olinpaikasta;

(ii) lapsen huolto-oikeuden haltijan jättämä palauttamispyyntö on peruttu eikä uutta pyyntöä ole jätetty i ~~alakohdassa~~ luetelmakohdassa tarkoitetussa määräajassa;

↓ uusi

(iii) lapsen huolto-oikeuden haltijan jättämä palauttamispyyntö on hylätty muun perusteen kuin vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan nojalla;

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

(~~iii~~ iv) asian käsittely sen jäsenvaltion tuomioistuimessa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, on saatettu päätökseen ~~11 artiklan 7 kohdan~~ 26 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;

(~~iv~~ v) sen jäsenvaltion ~~tuomioistuimet~~ ☒ viranomaiset ☒ , jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, ovat antaneet lapsen huoltoa koskevan ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ , joka ei edellytä lapsen palauttamista.

~~12~~ 10 artikla

~~Oikeuspaikkasopimus~~ ☒ Tuomioistuimen valinta liitännäisiä ja itsenäisiä menettelyjä varten ☒

1. Jäsenvaltion tuomioistuimet, jotka käyttävät 3 artiklan nojalla toimivaltaa avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan hakemuksen osalta, ovat toimivaltaisia kyseiseen hakemukseen liittyvässä vanhempainvastuuta koskevassa asiassa kun ☒ seuraavat edellytykset täyttyvät ☒ :

(a) ainakin toisella puolisoista on vanhempainvastuu lapsesta; ja

(b) ~~kyseisten tuomioistuinten~~ toimivalta on puolisoitten ja vanhempainvastuunkantajien nimenomaisesti tai millä muulla tavalla tahansa yksiselitteisesti hyväksymä ☒ viimeistään ☒ asian vireillepanoajankohtana ☒ tai, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään, menettelyn aikana; ☒ ja

☒ (c) ☒ toimivalta on lapsen edun mukainen.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti käytetty toimivalta lakkaa:

(a) kun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan hakemuksen johdosta annettu ~~hyväksyvä tai hylkäävä tuomio~~ ☒ päätös ☒ tulee lainvoimaiseksi; tai

b) ~~jos~~ ☒ kun ☒ vanhempainvastuuta koskevassa ☒ menettelyssä annettu päätös ☒ tulee lainvoimaiseksi silloin kun ~~oikeudenkäynti~~ ☒ kyseinen menettely ☒ on yhä vireillä a alakohdassa ~~tarkoitettuna ajankohtana, silloin kun vanhempainvastuuta koskeva tuomio~~ ☒ tarkoitetun päätöksen ☒ tulee tullessa lainvoimaiseksi; tai

(c) kun oikeudenkäynti a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päättyy muusta syystä.

3. Jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia vanhempainvastuusiassa ~~myös muissa kuin 1 kohdassa tarkoitetuissa oikeudenkäynneissä~~, ☒ kun seuraavat edellytykset täyttyvät ☒ :

(a) lapsella on kiinteät siteet jäsenvaltioon erityisesti sen vuoksi, että hänen vanhempainvastuunkantajansa asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa tai että lapsi on kyseisen jäsenvaltion kansalainen; ja

(b) niiden toimivalta on kaikkien menettelyn asianosaisten nimenomaisesti tai millä muulla tavalla tahansa yksiselitteisesti hyväksymä ⇒ viimeistään ⇐ asian vireillepanoajankohtana ⇒ tai, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään, menettelyn aikana; ⇐ ja

☒ (c) ☒ ja toimivalta on lapsen edun mukainen.

↓ uusi

4. Edellä 3 kohdassa myönnetty toimivalta lakkaa, kun menettelyssä on annettu lopullinen päätös.

5. Kun kaikki vanhempainvastuuta koskevan menettelyn osapuolet hyväksyvät 1 tai 3 kohdassa tarkoitetun toimivallan kyseisen menettelyn aikana, osapuolten välillä tehty sopimus vahvistetaan tuomioistuimessa sen jäsenvaltion lain mukaisesti, jonka tuomioistuin on asiassa toimivaltainen.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

46. Kun lapsen asuinpaikka on Euroopan unionin ulkopuolella sellaisessa valtiossa, joka ei ole toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehdyn Haagin yleissopimuksen ☒ , jäljempänä ' vuoden 1996 Haagin yleissopimus ', ☒ sopimuspuoli, tähän artiklaan perustuvan toimivallan katsotaan olevan lapsen edun mukaista erityisesti silloin, kun oikeudenkäynti osoittautuu mahdottomaksi kyseisessä kolmannessa valtiossa.

~~13~~ 11 artikla

Lapsen olinpaikkaan perustuva toimivalta

1. Jos lapsen asuinpaikkaa ei kyetä ratkaisemaan eikä toimivaltaa voida määrittää ~~12~~ 10 artiklan nojalla, toimivalta on sen jäsenvaltion ~~tuomioistuimilla~~ ☒ viranomaisilla ☒ , jossa lapsi on.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös lapsipakolaisiin ja maastaan levottomuuksien vuoksi siirtämään joutuneisiin lapsiin.

~~20~~ 12 artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

1. ~~Tämän asetuksen säännökset eivät estä Sen jäsenvaltion tuomioistuinta~~ ☒ viranomaisilla, ☒ ~~⇒ jossa lapsi oleskelee tai jossa on hänelle kuuluvaa omaisuutta, on toimivalta toteuttaa~~ ☒ ~~toteuttamasta~~ kiireellisissä tapauksissa ~~jäsenvaltion laissa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, jotka koskevat valtiossa oleskelevia henkilöitä~~ ~~⇒ kyseistä lasta~~ ☒ tai ~~siellä olevaa omaisuutta, myös silloin, kun toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan pääasian.~~

↓ uusi

Jos lapsen edun suojeleminen niin vaatii, turvaamistoimia toteuttaneen viranomaisen on ilmoitettava niistä sen jäsenvaltion viranomaiselle, joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian, joko suoraan tai 60 artiklan nojalla nimetyn keskusviranomaisen välityksellä.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

2. Edellä olevan 1 kohdan ~~täytäntöönpanemiseksi~~ ☒ nojalla ☒ toteutettujen toimenpiteiden soveltaminen on keskeytettävä, kun ☒ sen ☒ jäsenvaltion ~~tuomioistuin~~ ☒ viranomaisen ☒ , joka on tämän asetuksen nojalla toimivaltainen tutkimaan pääasian, on toteuttanut soveltuviksi katsomansa toimenpiteet.

~~14~~ 13 artikla

Toimivalta muissa tapauksissa

Jos millään jäsenvaltion ~~tuomioistuimella~~ ☒ viranomaisella ☒ ei ole ~~8 7—13~~ 11 artiklan mukaan toimivaltaa, toimivalta määräytyy kussakin jäsenvaltiossa kyseisen ~~valtion~~ ☒ jäsenvaltion ☒ oman lainsäädännön mukaan.

~~15~~ 14 artikla

Asian siirtäminen ~~tuomioistuimeen~~ ☒ jäsenvaltioon ☒ , jolla on paremmat edellytykset asian käsittelyyn

1. Poikkeuksellisesti jäsenvaltion ~~tuomioistuimet~~ ☒ viranomaiset ☒ , jotka ovat toimivaltaisia tutkimaan pääasian, voivat katsoessaan, että ~~tuomioistuimella~~ ☒ viranomaisella on ☒ toisessa jäsenvaltiossa, johon lapsella on erityisiä siteitä, ~~on~~ paremmat edellytykset käsitellä asiaa tai osaa siitä, ja kun se on lapsen edun mukaista:

(a) keskeyttää kyseisen asian tai sen osan käsittelyn ja pyytää osapuolia esittämään tällaisen pyynnön kyseisen toisen jäsenvaltion ~~tuomioistuimessa~~ ☒ toimivaltaiselle viranomaiselle ☒ 4 kohdan mukaisesti; tai

(b) pyytää toisen jäsenvaltion ~~tuomioistuinta~~ ☒ toimivaltaista viranomaista ☒ käyttämään toimivaltaansa 5 kohdan mukaisesti.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan:

(a) jonkin osapuolen hakemuksesta, tai

(b) ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ aloitteesta, tai

(c) sellaisen muun jäsenvaltion ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ pyynnöstä, johon lapsella on erityiset siteet 3 kohdan mukaisesti.

Asia voidaan siirtää ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ aloitteesta tai muun jäsenvaltion ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ pyynnöstä kuitenkin ainoastaan, jos ainakin yksi osapuolista hyväksyy asian siirtämisen.

3. Lapsella katsotaan olevan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä siteitä jäsenvaltioon, jos:

- (a) kyseisestä jäsenvaltiosta on tullut lapsen asuinpaikka sen jälkeen, kun asia on 1 kohdassa tarkoitetun mukaisesti pantu vireille ~~tuomioistuimessa~~ ☒ viranomaisessa ☒ ; tai
- (b) lapsen asuinpaikka oli aiemmin kyseisessä jäsenvaltiossa; tai
- (c) lapsi on kyseisen jäsenvaltion kansalainen; tai
- (d) lapsen vanhempainvastuunkantajan asuinpaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa; tai
- (e) asia koskee lapsen suojelutoimenpiteitä, jotka liittyvät lapsen kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan omaisuuden hallinnoimiseen, säilyttämiseen tai luovuttamiseen.

4. Pääasian tutkinnassa toimivaltaisen jäsenvaltion ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ on asetettava määräaika, jonka kuluessa asia on pantava vireille toisen jäsenvaltion ~~tuomioistuimissa~~ ☒ viranomaisissa ☒ 1 kohdan mukaisesti.

Jos asiaa ei panna ~~tänä määräaika~~ ☒ tämän määräajan kuluessa ☒ vireille ~~tuomioistuimissa~~ ☒ viranomaisissa ☒ , ~~tuomioistuin~~ ☒ se viranomainen ☒ , jossa asia on pantu vireille, jatkaa toimivallan käyttöä ~~§ 7—14~~ 11 artiklan ja 13 artiklan mukaisesti.

5. Kyseisen toisen jäsenvaltion ~~tuomioistuimet~~ ☒ viranomaiset ☒ voivat, milloin tämä on asiaan liittyvien erityisten seikkojen vuoksi lapsen edun mukaista, hyväksyä toimivallan kuuden viikon kuluessa siitä, kun ~~asia on pantu niissä vireille~~ 1 kohdan a tai b alakohdan ~~perusteella~~ ☒ mukainen pyyntö on vastaanotettu ☒ . Tällöin ~~tuomioistuimen~~ ☒ sen viranomaisen ☒ , jossa asia on ensin pantu vireille, on jätettävä asia tutkimatta. Muussa tapauksessa ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ , jossa asia on ensin pantu vireille, on käytettävä edelleen toimivaltaansa ~~§ 7—14~~ 11 artiklan ja 13 artiklan mukaisesti.

6. Tätä artiklaa sovellettaessa ~~tuomioistuinten~~ ☒ viranomaisten ☒ on tehtävä yhteistyötä joko suoraan keskenään tai ~~53~~ 60 artiklassaan ~~tarkoitettujen~~ nojalla nimettyjen keskusviranomaisten ☒ tai siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston ☒ välityksellä.

3 JAKSO

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

~~46~~ 15 artikla

Asian paneminen vireille tuomioistuimessa

1. Asian katsotaan tulleen vireille tuomioistuimessa:

- (a) ajankohtana, jona haastehakemus tai vastaava asiakirja jätetään tuomioistuimeen edellyttäen, että hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin haasteen antamiseksi tiedoksi vastaajalle; tai
- (b) jos asiakirja on annettava tiedoksi ennen sen jättämistä tuomioistuimeen, ajankohtana, jona tiedoksiannosta vastaava viranomainen ottaa sen vastaan, edellyttäen, että

hakija ei ole sen jälkeen jättänyt ryhtymättä häneltä edellytettyihin toimiin asiakirjan jättämiseksi tuomioistuimeen.

↓ uusi

16 artikla

Liitännäiskysymykset

Jos jäsenvaltion viranomaisen käsittelemän menettelyn tulos riippuu jonkin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan liitännäiskysymyksen ratkaisusta, viranomainen voi ratkaista tuon kysymyksen.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

17 artikla

Toimivallan tutkiminen

Jos jäsenvaltion ~~tuomioistuimessa nostettu kante~~ ☒ viranomaisessa aloitettu menettely ☒ koskee asiaa, jossa se ei tämän asetuksen mukaan ole toimivaltainen, mutta jonka toisen jäsenvaltion ~~tuomioistuin~~ ☒ viranomainen ☒ on tämän asetuksen mukaan toimivaltainen tutkimaan, ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ on omasta aloitteestaan jätettävä asia käsittelemättä.

18 artikla

Edellytysten tutkiminen

1. Jos vastaaja, jonka asuinpaikka on muussa valtiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ~~kante~~ ~~nostettiin~~ ☒ menettely aloitettiin ☒ , ei vastaa, toimivaltaisen tuomioistuimen on keskeytettävä asian käsittely, kunnes on selvitetty, että vastaajalla on ollut mahdollisuus saada tieto haastehakemuksesta tai vastaavasta asiakirjasta niin hyvissä ajoin, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa tai että kaikkiin tätä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin on ryhdytty.

2. Asetuksen (EY) N:o ~~1348/2000~~ 1393/2007 19 artiklan säännöksiä sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan ~~säännösten~~ asemesta, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli toimitettava jäsenvaltiosta toiseen kyseisen asetuksen nojalla.

3. Kun asetuksen ~~1348/2000~~ 1393/2007 ~~säännöksiä~~ ei voida soveltaa, sovelletaan oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan 15 päivänä marraskuuta 1965 tehdyn Haagin yleissopimuksen 15 artiklaa, jos haastehakemus tai vastaava asiakirja oli toimitettava ulkomaille kyseisen yleissopimuksen nojalla.

19 artikla

Vireilläolo ja samassa yhteydessä käsiteltävät kanteet

1. Jos eri jäsenvaltioiden ~~tuomioistuimissa nostetaan~~ ☒ viranomaisissa aloitetaan ☒ samojen asianosaisten välillä avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevia ~~kanteita~~ ☒ menettelyjä ☒ , ~~tuomioistuimen~~ ☒ sen viranomaisen ☒ , jossa ~~kante~~ ~~on nostettu~~ ☒ menettely on aloitettu ☒ myöhemmin, on omasta aloitteestaan keskeytettävä

asian käsittely, kunnes on ratkaistu, onko ~~tuomioistuim~~ ☒ viranomainen ☒ , jossa ~~kanne on ensin nostettu~~ ☒ menettely on ensin aloitettu ☒ , toimivaltainen.

2. Jos eri jäsenvaltioiden ~~tuomioistuimissa~~ ☒ viranomaisissa ☒ pannaan vireille vanhempainvastuuseen liittyviä ~~kanteita~~ ☒ menettelyjä ☒ , jotka koskevat samaa lasta ja samaa asiaa, ~~tuomioistuimen, jossa kanne on nostettu~~ ☒ viranomaisen, jossa menettely on aloitettu ☒ myöhemmin, on omasta aloitteestaan lykättävä asian käsittelyä, kunnes on ratkaistu, onko ~~tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu~~ ☒ viranomainen, jossa menettely on ensin aloitettu ☒ , toimivaltainen.

3. Kun on ratkaistu, että se ~~tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu~~ ☒ viranomainen, jossa menettely on ensin aloitettu ☒ , on toimivaltainen, ~~tuomioistuimen, jossa kanne on myöhemmin nostettu~~ ☒ viranomaisen, jossa menettely on aloitettu myöhemmin ☒ , on jätettävä asia tutkimatta.

Tällöin asian myöhemmin vireille pannut ~~kantaja~~ ☒ osapuoli ☒ voi siirtää asian siihen ~~tuomioistuimeen~~ ☒ viranomaiseen ☒ , jossa ~~kanne on ensiksi pantu vireille~~ ☒ menettely on aloitettu ensin ☒ .

↓ uusi

20 artikla

Lapsen oikeus ilmaista näkemyksensä

Kun jäsenvaltioiden viranomaiset käyttävät tämän luvun 2 jakson mukaista toimivaltaa, niiden on varmistettava, että lapsi, joka kykenee muodostamaan oman näkemyksensä, saa aidosti ja tuloksellisesti tilaisuuden vapaasti ilmaista näkemyksensä menettelyn kuluessa.

Viranomaisen on otettava lapsen näkemys asianmukaisella tavalla huomioon tämän iän ja kehitystason mukaisesti ja esitettävä huomionsa päätöksessä.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

III LUKU

☒ LAPSIKAAPPAUS ☒

~~21~~ 21 artikla

Lapsen palauttaminen ☒ vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen perusteella ☒

~~1~~ Jos henkilö, laitos tai muu elin, jolla ~~on oikeus lapsen huoltoon~~ ☒ joka väittää lapsen huoltoa koskevaa oikeutta loukatun ☒ , hakee jäsenvaltion ~~toimivaltaisilta viranomaisilta~~ ☒ toimivaltaiselta tuomioistuimelta ☒ Haagissa 25 päivänä lokakuuta 1980 kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen, ~~(jäljempänä 'vuoden 1980 Haagin yleissopimus')~~ ¹ nojalla ~~tuomiota~~ ☒ päätöstä ☒ ~~saadakseen palautetuksi lapsen,~~ ☒ jossa määrätään palauttamaan lapsi ☒ , joka on luvattomasti viety muuhun jäsenvaltioon — tai jätetty palauttamatta muusta jäsenvaltiosta — kuin se, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, sovelletaan ~~2–8 kohtaa~~ ☒ 22–26 artiklaa ☒ .

↓ uusi

22 artikla

Alueellisen toimivallan keskittäminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivalta käsitellä 21 artiklassa tarkoitetut lapsen palauttamista koskevat hakemukset keskitetään rajoitetulle määrälle tuomioistuimia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä tuomioistuimet komissiolle 81 artiklan nojalla.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

23 artikla

⊗ Nopeutetut menettelyt ja sovittelu ⊗

31. Tuomioistuimen, jolle ⊗ 21 artiklassa tarkoitettu ⊗ lapsen palauttamispyyntö tehdään ~~± kohdan mukaisesti~~, on toimittava pyynnön käsittelyssä pikaisesti, noudattaen nopeimpia käytettävissä olevia kansallisen lainsäädännön menettelyjä.

~~Tuomioistuimen ⇒ Jokaisen oikeusasteen ⇐ on, paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta, annettava tuomiensa ⊗ päätöksensä ⊗ viimeistään kuuden viikon kuluttua siitä, kun pyyntö ⇒ tai muutoksenhaku ⇐ on toimitettu sille, ⊗ paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta, ⊗ sanotun kuitenkaan rajoittamatta ensimmäisen alakohdan soveltamista.~~

↓ uusi

2. Tuomioistuimen on menettelyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa selvitettävä, ovatko osapuolet halukkaita löytämään sovittelussa lapsen edun mukaisen sovintoratkaisun, edellyttäen että tämä ei aiheottomasti pitkitä menettelyä.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

24 artikla

⊗ Lapsen kuuleminen palauttamismenettelyssä vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen perusteella ⊗

2. Sovellettaessa vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 12 ja 13 artiklaa ⊗ tuomioistuimen ⊗ on varmistettava, että lapselle annetaan mahdollisuus ilmaista näkemyksensä tämän asetuksen 20 artiklan mukaisesti ~~tulla kuulluksi oikeuskäsittelyn aikana, ellei sitä pidetä perusteettomana lapsen iän tai kehitystason huomioon ottaen.~~

25 artikla

⊗ Menettely lapsen palauttamista varten ⊗

41. Tuomioistuin ei voi kieltäytyä lapsen palauttamisesta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan perusteella, jos on todettu, että on toteutettu riittävät järjestelyt lapsen suojelemiseksi hänen palauttamisensa jälkeen.

↓ uusi

Tätä varten tuomioistuimen on:

- (a) tehtävä yhteistyötä sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, joko suoraan keskusviranomaisten avulla tai siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kautta, ja
- (b) toteutettava tarvittaessa väliaikaisia ja turvaamistoimia tämän asetuksen 12 artiklan mukaisesti.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

52. Tuomioistuin ~~ei~~ voi kieltäytyä lapsen palauttamisesta, ~~ellei~~ ☒ vain jos ☒ lapsen palauttamista pyytäneelle henkilölle ~~ole~~ ☒ on ☒ annettu tilaisuus tulla kuulluksi.

↓ uusi

3. Tuomioistuin voi julistaa lapsen palauttamista koskevan päätöksen väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoiseksi, vaikka siihen olisi haettu muutosta, myös siinä tapauksessa että kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä tällaisesta väliaikaisesta täytäntöönpanokelpoisuudesta.

4. Päätökseen, joka koskee lapsen palauttamista tai palauttamisesta kieltäytymistä, voidaan hakea muutosta vain kerran.

5. Vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen perusteella annetun palauttamispäätöksen täytäntöönpanoon sovelletaan 32 artiklan 4 kohtaa soveltuvin osin.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

26 artikla

☒ **Kieltäytyminen lapsen palauttamisesta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen perusteella** ☒

↓ uusi

1. Tuomioistuimen on mainittava lapsen palauttamisesta kieltäytymistä koskevassa päätöksessä se vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen artikla tai ne artikkelit, joihin kieltäytyminen perustuu.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

62. Jos ~~tuomioistuin on antanut tuomion~~ ☒ päätös lapsen ☒ palauttamatta jättämisestä ☒ perustuu vähintään yhteen ☒ vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklassa perusteella ☒ mainituista perusteista ☒ , tuomioistuimen on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti joko suoraan, tai keskusviranomaisensa ☒ tai siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston ☒ kautta toimitettava välittömästi ~~sen jäsenvaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai keskusviranomaiselle, jossa lapsen asuinpaikka oli~~

~~välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, jäljennös palauttamatta jättämistä koskevasta tuomiosta~~ ☒ kyseisestä päätöksestä ☒ ja ☒ muista ☒ asiaankuuluvista asiakirjoista, erityisesti oikeudessa kuulemista koskevasta pöytäkirjasta, sen jäsenvaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai keskusviranomaiselle, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä.

⇒ Päätöksen mukana on oltava 69 artiklan mukainen käännös kyseisen jäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. ~~☐ Tuomioistuimen on saatava mainitut ☐ Nämä ☐ asiakirjat ☐ on toimitettava toimivaltaiselle tuomioistuimelle ☐ yhden kuukauden kuluessa palauttamatta jättämistä koskevan tuomion ☐ päätöksen ☐ antamispäivästä.~~

73. Jos jokin osapuoli ei ole jo saattanut asiaa oikeuden käsiteltäväksi siinä jäsenvaltiossa, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvatonta pois viemistä tai palauttamatta jättämistä, sen tuomioistuimen ~~tai keskusviranomaisen,~~ joka saa 62 kohdassa tarkoitetun tiedon ☒ tarkoitetut asiakirjat ☒, on ilmoitettava ~~sitä~~ ☒ nämä tiedot ☒ osapuolille ja pyydyttävä ~~heitä~~ ☒ osapuolia ☒ esittämään huomautuksia tuomioistuimelle kansallisen lainsäädännön mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa ilmoituspäivästä, jotta tuomioistuin voi käsitellä lapsen huoltajuuskysymystä.

Jos tuomioistuin ei saa huomautuksia määräajassa, se päättää asian käsittelyn, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä asetuksessa olevia toimivaltasääntöjä.

84. ~~Huolimatta lapsen palauttamatta jättämistä koskevan tuomion antamisesta~~ ⇒ Kun 3 kohdassa tarkoitettu tuomioistuin on saanut sille toimitetut asiakirjat määräajassa tai kun lapsen huoltoa koskeva menettely on jo vireillä kyseisessä jäsenvaltiossa, tuomioistuin tutkii lapsen huoltoa koskevan asian ottaen huomioon lapsen edun sekä lapsen palauttamisesta kieltäytymistä koskevan päätöksen taustalla olevat syyt ja näytön ~~☐ vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan perusteella.~~

~~tämän asetuksen nojalla toimivaltaisen tuomioistuimen myöhemmin antama~~ ☒ Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa menettelyssä annettu lapsen huoltoa koskeva päätös, joka edellyttää ☒ lapsen palauttamista, ~~edellyttävä tuomio~~ on täytäntöönpanokelpoinen ☒ kaikissa muissa jäsenvaltioissa ☒ ~~III luvun 4 jakson mukaisesti~~ lapsen palauttamisen turvaamiseksi, ☒ huolimatta vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan nojalla annetusta aiemmasta päätöksestä olla palauttamatta lasta ☒.

III IV LUKU

TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

1 JAKSO

TUNNUSTAMINEN

~~24~~ 27 artikla

~~Tuomion~~ ☒ Päätöksen ☒ tunnustaminen

1. Jäsenvaltiossa annettu ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa vaatimatta minkään ~~erityisen~~ menettelyn noudattamista.

2. Mitään erityistä menettelyä ei vaadita siviilisäätystä koskevien jäsenvaltioiden rekistereiden päivittämiseksi toisessa jäsenvaltiossa annetun avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevan tuomion päätöksen perusteella, johon kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ei saa hakea muutosta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

3. Jokainen, jonka etua tuomion päätöksen tunnustaminen koskee, voi ~~pyytää tämän luvun 2 jaksossa tarkoitettua menettelyä vahvistettavaksi, että~~ hakea päätöstä siitä, että 37 ja 38 artiklassa tarkoitettuja perusteita tunnustamisesta kieltäytymiselle ei ole ~~tuomio on tunnustettava tai jätettävä tunnustamatta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän luvun 4 jakson soveltamista.~~ ⇒ Sovelletaan tämän luvun 3 jakson 2 alajaksoa vastaavasti. ⇐

~~Kunkin jäsenvaltion komissiolle 68 artiklan mukaisesti toimittamassa luettelossa mainitun tuomioistuimen alueellinen toimivalta määräytyy sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa tunnustamista tai tunnustamatta jättämistä koskeva menettely pannaan vireille.~~

4. Jos kysymys tuomion päätöksen tunnustamisesta tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa viranomaisessa vireillä olevassa asiassa, asiaa käsittelevä tuomioistuin viranomainen voi ratkaista ~~tuomion tunnustamista koskevan~~ kysymyksen.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

28 artikla

☒ Tunnustamista varten toimitettavat ☒ Asiakirjat

1. Asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai riitauttaa sen tunnustamisen tai hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, ☒ joka haluaa jäsenvaltiossa vedota toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen ☒, on annettava ☒ esitettävä ☒ :

- (a) ~~tuomiosta~~ ☒ päätöksestä ☒ sellainen jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja
- (b) 5339. artiklassa tarkoitettu ☒ mukaisesti annettu ☒ todistus

~~2. Jos tuomio on annettu pois jäänyttä asianosaista vastaan, asianosaisen, joka vaatii tuomion tunnustamista tai hakee tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, on lisäksi toimitettava:~~

- (a) alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä asiakirja, josta ilmenee, että haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu pois jääneelle asianosaiselle tiedoksi;

tai

- (b) asiakirja, josta ilmenee, että vastaaja on yksiselitteisesti hyväksynyt tuomion.

↓ uusi

2. Viranomainen, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen vedotaan, voi tarvittaessa vaatia asianomaista osapuolta toimittamaan käännöksen tai translitteroinnin 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun todistuksen sisällöstä 69 artiklan mukaisesti.

Viranomainen voi vaatia asianosaista toimittamaan todistuksen sisällön käännöksen sijasta käännöksen päätöksestä vain jos se ei voi käsitellä asiaa ilman tällaista käännöstä.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

27 29 artikla

Asian käsittelyn keskeyttäminen

~~1. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa~~ ☒ Viranomainen, jossa ☒ ~~pyydetään vedotaan~~ toisessa jäsenvaltiossa ~~annetun tuomion tunnustamista~~ ☒ annettuun päätökseen vedotaan ☒, ~~tämä~~ voi keskeyttää asian käsittelyn ☒ kokonaan tai osittain, jos ☒

~~(a) jos tuomioon on haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin~~ ☒ päätös on riitautettu päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa ☒ ;

↓ uusi

(b) on haettu päätöstä siitä, että tunnustamisesta kieltäytymiselle ei ole 37 ja 38 artiklassa tarkoitettuja perusteita, tai päätöstä siitä, että tunnustamisesta on kieltäydyttävä jollakin kyseisistä perusteista; tai

(c) kyseessä on vanhempainvastuuta koskeva päätös ja sen muuttamista tai samaa asiaa koskevan uuden päätöksen antamista varten on vireillä menettely jäsenvaltiossa, joka on asiassa toimivaltainen tämän asetuksen nojalla.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

~~2. Jos jäsenvaltion tuomioistuimessa pyydetään Irlannissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa annetun tuomion tunnustamista, tuomioistuin voi keskeyttää asian käsittelyn, jos tuomion täytäntöönpano on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, muutoksenhaun vuoksi keskeytetty.~~

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

2 JAKSO

~~TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISEKSI JULISTAMISTA KOSKEVA HAKEMUS~~

~~28 30~~ TÄYTÄNTÖÖNPANO ☒

28 30 artikla

Täytäntöönpanokelpoiset ~~tuomiot~~ ☒ päätökset ☒

1. Vanhempainvastuusta jäsenvaltiossa annettu ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒, joka on siinä jäsenvaltiossa täytäntöönpanokelpoinen, ~~ja on annettu tiedoksi, pannaan täytäntöön~~ ☒ on täytäntöönpanokelpoinen muissa jäsenvaltioissa ☒ ~~toisessa jäsenvaltiossa, kun se asiaan osallisen hakemuksesta on siellä julistettu täytäntöönpanokelpoiseksi~~ ⇒ ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista ☒.

~~2. Yhdistyneessä kuningaskunnassa sellainen tuomio pannaan kuitenkin täytäntöön Englannissa ja Walesissa, Skotlannissa tai Pohjois-Irlannissa vasta kun se asiaan osallisen~~

~~hakemuksesta on rekisteröity täytäntöönpanoa varten kyseisessä Yhdistyneen kuningaskunnan osassa.~~

~~2. Vaikka kansallinen lainsäädäntö ei edellyttäisikään, että lapsen tapaamisoikeuden myöntävän tuomio on täytäntöönpanokelpoinen mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta, ☒ päätöksen täytäntöön panemiseksi toisessa jäsenvaltiossa päätöksen ☒ tuomion antanut tuomioistuin voi julistaa kyseisen tuomion ☒ päätöksen ☒ täytäntöönpanokelpoiseksi mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta, ☒ vaikka kansallisessa lainsäädännössä ei säädettäisi tällaisesta väliaikaisesta täytäntöönpanokelpoisuudesta ☒.~~

30 31 artikla

Menettely

~~1. Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista on haettava ☒ Toisessa jäsenvaltiossa annettujen päätösten täytäntöönpanomenettelyyn sovelletaan ☒ täytäntöön panevan täytäntöönpanojäsenvaltion lain mukaisesti lakia, ☐, siltä osin kuin siitä ei säädetä tässä asetuksessa. ☐☐ Jäsenvaltiossa annettu päätös, joka on täytäntöönpanokelpoinen täytäntöönpanojäsenvaltiossa, pannaan siellä täytäntöön samoin edellytyksin kuin täytäntöönpanojäsenvaltiossa annettu päätös, 40 artiklan soveltamista kuitenkin rajoittamatta. ☐~~

↓ uusi

~~2. Toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa hakevalla asianosaisella ei tarvitse olla postiosoitetta täytäntöönpanojäsenvaltiossa.~~

~~Kyseisellä asianosaisella ei tarvitse olla myöskään valtuutettua edustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa, paitsi jos tällainen edustaja on pakollinen asianosaisten kansalaisuudesta tai kotipaikasta riippumatta.~~

↓ 2201/2003

~~2. Hakijan on ilmoitettava osoite tiedoksiantoja varten sen tuomioistuimen tuomiopiirin alueella, jolta täytäntöön panoa pyydetään. Jos täytäntöön panevan jäsenvaltion lainsäädännössä ei tunneta sellaisen paikallisen osoitteen ilmoittamista, hakijan on nimettävä oikeudenkäyntiasiamies.~~

~~3. Hakemukseen on liitettävä 37 ja 39 artiklassa tarkoitetut asiakirjat.~~

↓ uusi

32 artikla

Toimivaltaiset tuomioistuimet ja täytäntöönpanomenettely

~~1. Täytäntöönpanoa koskeva pyyntö on toimitettava sille tuomioistuimelle, joka on täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lain nojalla toimivaltainen täytäntöönpanoa varten. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava nämä tuomioistuimet komissiolle 81 artiklan mukaisesti.~~

~~2. Tuomioistuimen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että päätös pannaan täytäntöön, mukaan lukien seuraavat:~~

~~(a) sen on määrättävä käytännössä sovellettavat konkreettiset täytäntöönpanotoimet;~~

(b) sen on tarvittaessa mukautettava päätöstä 33 artiklan mukaisesti;

(c) sen on annettava ohjeet täytäntöönpanosta vastaavalle virkamiehelle.

3. Mitään tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteita ei saa tarkastella tässä vaiheessa, paitsi jos on tehty 39 tai 41 artiklan mukainen tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus.

4. Jos päätöstä ei ole pantu täytäntöön kuuden viikon kuluessa siitä kun täytäntöönpanomenettely aloitettiin, täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimen on ilmoitettava viivästymisestä ja siihen johtaneista syistä pyynnön esittäneelle päätöksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaiselle tai hakijalle, jos menettely aloitettiin ilman keskusviranomaisen apua.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

~~48~~ 33 artikla

~~Käytännön järjestelyt tapaamisoikeuden käyttämiseksi~~ ☒ Päätöksen mukauttaminen ☒

↓ uusi

1. Täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimet voivat tarvittaessa täsmentää täytäntöönpanoon liittyviä yksityiskohtia ja tehdä päätöksen täytäntöönpanon edellyttämiä muutoksia, edellyttäen että päätöstä noudatetaan olennaisilta osin.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

~~1. Täytäntöön panevan~~ Täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimet voivat, ~~edellyttäen että pääasian tutkinnassa toimivaltaisen jäsenvaltion tuomioistuimen tuomiota noudatetaan olennaisilta osin,~~ tehdä tapaamisoikeuden käyttöä koskevia käytännön järjestelyjä, jos ~~kyseisessä tuomiossa~~ ☒ pääasian tutkinnassa toimivaltaisen jäsenvaltion viranomaisen päätöksessä ☒ ei ole määrätty tarvittavia järjestelyjä tai siinä määrätty järjestelyt eivät ole riittäviä.

~~2. Edellä 1 kohdassa~~ ☒ toisessa alakohdassa ☒ tarkoitetut käytännön järjestelyt eivät ole enää sovellettavissa, jos pääasian osalta toimivaltainen jäsenvaltion tuomioistuin antaa asiassa myöhemmin ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒.

↓ uusi

2. Jos päätös sisältää toimenpiteen tai määräyksen, jota täytäntöönpanojäsenvaltion laissa ei tunneta, kyseisen jäsenvaltion tuomioistuinten on mukautettava toimenpide tai määräys mahdollisuuksien mukaan toimenpiteeksi tai määräykseksi, joka tunnetaan kyseisen jäsenvaltion laissa ja jolla on vastaava vaikutus ja samanlainen tarkoitus ja tavoite.

Tällaisen mukauttamisen vaikutukset eivät saa ulottua päätöksen antaneen jäsenvaltion laissa säädettyjä vaikutuksia pidemmälle.

~~45~~ 34 artikla

☒ Täytäntöönpanohakemuksen mukana toimitettavat ☒ ~~Asiakirjat~~

1. ~~Tuomion~~ ☒ Yhdessä jäsenvaltiossa annetun päätöksen ☒ täytäntöönpanoa ☒ toisessa jäsenvaltiossa ☒ hakevan asianosaisen on toimitettava ☒ seuraavat ☒ :

(a) ~~tuomiosta~~ ☒ päätöksestä ☒ ~~sellainen~~ jäljennös, joka täyttää tarvittavat vaatimukset sen aitouden toteamiseksi; ja

(b) ~~41 artiklan 1 kohdassa tai 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu~~ ☒ 53 artiklan mukaisesti annettu ☒ todistus⇒, jossa vahvistetaan, että päätös on täytäntöönpanokelpoinen ja johon sisältyy päätöksen ote, jossa täsmennetään täytäntöön pantava velvoite ⇐.

~~2. Tätä artiklaa sovellettaessa~~

- edellä 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun todistukseen on liitettävä käännös todistuksen 12 kohdasta, joka koskee järjestelyjä tapaamisoikeuden käyttämiseksi,
- edellä 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun todistukseen on liitettävä käännös todistuksen 14 kohdasta, joka koskee järjestelyjä, joihin on ryhdytty lapsen palauttamisen varmistamiseksi.

~~Todistus on käännettävä täytäntöönpanevan jäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka täytäntöön paneva jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön varmentama, jolla on siihen jossakin jäsenvaltiossa kelpoisuus.~~

2. Tuomioistuin voi tarvittaessa vaatia hakijaa toimittamaan todistuksen sisällöstä 69 artiklan mukaisen käännöksen tai translitteroinnin, jossa täsmennetään täytäntöön pantava velvoite.

3. Tuomioistuin voi vaatia hakijaa toimittamaan päätöksestä käännöksen vain, jos se ei voi käsitellä asiaa ilman tällaista käännöstä.

35 artikla

Todistuksen ja päätöksen tiedoksiantaminen

1. Kun haetaan toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanoa, 53 artiklan mukaisesti annettu todistus on annettava tiedoksi henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, ennen ensimmäistä täytäntöönpanotoimenpidettä. Todistukseen on liitettävä päätös, jos sitä ei ole jo annettu kyseiselle henkilölle tiedoksi.

2. Kun henkilöllä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on asuinpaikka muussa jäsenvaltiossa kuin päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa, hän voi pyytää päätöksestä käännöksen riitauttaakseen täytäntöönpanon, jos päätöstä ei ole laadittu jollakin seuraavista kielistä tai siihen ei ole liitetty käännöstä jollekin seuraavista kielistä:

(a) kieli, jota hän ymmärtää; tai

(b) sen jäsenvaltion virallinen kieli, jossa hänellä on asuinpaikka, tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallinen kieli tai jokin virallisista kielistä, missä hänellä on asuinpaikka.

Kun päätöksen käännöstä pyydetään ensimmäisen alakohdan nojalla, muita täytäntöönpanotoimenpiteitä kuin turvaamistoimia ei saa toteuttaa, ennen kuin käännös on toimitettu henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos päätös on jo annettu tiedoksi henkilölle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jollakin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista kielistä tai siten, että siihen on ollut liitettyä käännös jollekin näistä kielistä.

3. Tätä artiklaa ei sovelleta väliaikaisten eikä turvaamistoimien täytäntöönpanoon.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

36 artikla

☒ Täytäntöönpanomenettelyn keskeyttäminen ☒

☒ 1. Täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimen on, 40 artiklan soveltamista rajoittamatta, sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, keskeyttävä täytäntöönpanomenettely ☒ ⇒, jos päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus keskeytyy päätöksen antaneessa jäsenvaltiossa. ☒

↓ uusi

2. Täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuin voi sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, keskeyttää täytäntöönpanomenettelyn, jos täytäntöönpano vaarantaisi vakavalla tavalla lapsen edun tilapäisten olosuhteiden, kuten lapsen vakavan sairauden, vuoksi. Täytäntöönpanoa on jatkettava heti kun este lakkaa olemasta voimassa.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

3 JAKSO

☒ TUNNUSTAMISESTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA KIELTÄYTYMINEN ☒

1 ALAJAKSO

☒ TUNNUSTAMISESTA KIELTÄYTYMINEN ☒

22 37 artikla

~~Avioeroa, asumuseroa ja avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevien tuomioiden~~

☒ Avioliittoa koskevissa asioissa annettujen päätösten ☒ tunnustamatta jättämisen perusteet

☒ Asianosaisen hakemuksesta ☒ ~~Avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista koskevaa tuomiota~~ ☒ päätöstä ☒ ei tunnusteta:

- (a) jos tunnustaminen on selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään; ☐ tai ☐
- (b) jos ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu vastaajalle tiedoksi niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos vastaajan todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐; ☐ tai ☐
- (c) jos ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ on ristiriidassa sellaisen ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐ kanssa, joka on annettu oikeudenkäynnissä samojen asianosaisten välillä siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään; tai
- (d) jos ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai muussa valtiossa kuin jäsenvaltiossa samojen asianosaisten välillä aikaisemmin annetun ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐ kanssa ja tämä aikaisemmin annettu ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

23 38 artikla

Vanhempainvastuuta koskevien ~~tuomioiden~~ ☐ päätösten ☐ tunnustamatta jättämisen perusteet

☐ 1. ☐ ~~A judgment~~ Vanhempainvastuuta koskevaan ~~tuomiota~~ ☐ päätöksen ☐ ei tunnusteta ☐ tunnustamisesta kieltäydytään asianosaisten hakemuksesta ☐:

(a) jos tunnustaminen on selvästi, ottaen huomioon lapsen etu, vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään; ☐ tai ☐

~~(b) jos tuomio on annettu, kiireellistä tilannetta lukuun ottamatta, antamatta lapselle tilaisuutta tulla kuulluksi ja tämä on vastoin sen jäsenvaltion oikeudenkäyntimenettelyjä koskevia perusperiaatteita, jossa tunnustamista pyydetään;~~

~~(eb)~~ jos ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ on annettu pois jäänyttä henkilöä vastaan eikä haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa ole annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa, paitsi jos hänen katsotaan yksiselitteisesti hyväksyneen ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐; ☐ tai ☐

~~(ec)~~ kenen tahansa sellaisen henkilön vaatimuksesta, joka väittää ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐ estävän häntä täyttämästä vanhempainvastuutaan, jos tälle henkilölle ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi; ☐ tai ☐

~~(ed)~~ jos ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ on ristiriidassa vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin siinä jäsenvaltiossa annetun ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐ kanssa, jossa tunnustamista pyydetään; ☐ tai ☐

~~(fe)~~ jos ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ on ristiriidassa toisessa jäsenvaltiossa tai sellaisessa muussa valtiossa, jossa lapsen asuinpaikka on ja joka ei ole jäsenvaltio, vanhempainvastuuta koskevassa asiassa myöhemmin annetun ~~tuomion~~ ☐ päätöksen ☐ kanssa, ja tämä myöhemmin annettu ~~tuomio~~ ☐ päätös ☐ täyttää ne edellytykset, jotka ovat tarpeen sen tunnustamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tunnustamista pyydetään.

tai

(g) jos 56 artiklassa säädettyä menettelyä ei ole noudatettu.

☒ 2. Edellä 1 kohdan a–c alakohdassa tarkoitettuihin kieltäytymisperusteisiin ei voida vedota sellaista päätöstä vastaan, jossa myönnetään tapaamisoikeus tai edellytetään lapsen palauttamista 26 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla. ☒

↕ uusi

39 artikla

Tunnustamisesta kieltäytymistä koskeva menettely

Tunnustamisesta kieltäytymistä koskeviin hakemuksiin sovelletaan 41–47 artiklassa säädettyjä menettelyjä ja tarvittaessa VI luvun 4 ja 6 jakson säännöksiä soveltuvin osin.

2 a l a j a k s o

Täytäntöönpanosta kieltäytyminen

40 artikla

Vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet

1. Päätöksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jos todetaan, että jokin 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnustamisesta kieltäytymisen peruste täyttyy.

Edellä 38 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa tarkoitettuihin kieltäytymisperusteisiin ei kuitenkaan voida vedota sellaista päätöstä vastaan, jossa myönnetään tapaamisoikeus tai edellytetään lapsen palauttamista 26 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla.

2. Päätöksen täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä sen henkilön hakemuksesta, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, jos täytäntöönpano olisi olosuhteissa päätöksen antamisen jälkeen tapahtuneen muutoksen vuoksi selvästi vastoin sen jäsenvaltion oikeusjärjestyksen perusteita, jossa tunnustamista pyydetään, siksi että jokin seuraavista perusteista täyttyy:

(a) lapsi, joka on saavuttanut riittävän iän ja kypsyyden, vastustaa sitä siinä määrin, että täytäntöönpano olisi selvästi vastoin lapsen etua;

(b) muut olosuhteet ovat päätöksen antamisen jälkeen muuttuneet siinä määrin, että sen täytäntöönpano olisi selvästi vastoin lapsen etua.

3. Ennen kuin täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset kieltäytyvät täytäntöönpanosta 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lapsi tekee yhteistyötä ja että täytäntöönpano tapahtuu lapsen edun mukaisesti.

4. Muihin kuin tässä asetuksessa vahvistettuihin täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteisiin ei voida vedota.

~~29~~ 41 artikla

Paikallisten tuomioistuinten toimivalta

1. ~~Täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista~~ ⇒ Täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus on toimitettava ☒ tuomioistuimeen, joka on ~~täytäntöön-panevan täytäntöönpanojäsenvaltion~~ kansallisen lain nojalla toimivaltainen täytäntöönpanoa varten ja jonka ☒ ~~kun~~ kunkin jäsenvaltion ☒ on ilmoittanut ☒ komissiolle ~~68~~81 artiklan mukaisesti ~~toimittamassa luettelossa~~.

2. Alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy sen henkilön asuinpaikan mukaan, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, tai sen lapsen asuinpaikan mukaan, jota hakemus koskee.

Jos kumpikaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista paikoista ei ole ~~täytäntöön-panevan täytäntöönpanojäsenvaltion~~ alueella, alueellisesti toimivaltainen tuomioistuin määräytyy täytäntöönpanopaikan mukaan.

42 artikla

Täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva menettely

1. Täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevaan menettelyyn sovelletaan täytäntöönpanojäsenvaltion lakia, siltä osin kuin siitä ei säädetä tässä asetuksessa.

2. Hakijan on toimitettava tuomioistuimelle päätöksen jäljennös ja tarvittaessa päätöksen käännös 69 artiklan mukaisesti tai sen translitterointi.

Tuomioistuin voi antaa vapautuksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen asiakirjojen toimittamisvelvollisuudesta, jos ne ovat jo sen hallussa tai jos se katsoo olevan kohtuutonta vaatia hakijalta niiden toimittamista.

Jos tuomioistuin katsoo olevan kohtuutonta vaatia hakijalta niiden toimittamista, se voi vaatia toista asianosaista toimittamaan asiakirjat.

3. Toisessa jäsenvaltiossa annetun päätöksen täytäntöönpanosta kieltäytymistä hakevalla asianosaisella ei tarvitse olla postiosoitetta täytäntöönpanojäsenvaltiossa.

Kyseisellä asianosaisella ei tarvitse olla valtuutettua edustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa, paitsi jos tällainen edustaja on pakollinen asianosaisten kansalaisuudesta tai kotipaikasta riippumatta.

~~31~~ 43 artikla

Tuomioistuimen päätös

~~1. Tuomioistuimen, jolle hakemus on osoitettu, on annettava ⇒ täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva päätöksensä viipymättä, eikä henkilö, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, eikä lapsi voi menettelyn tässä vaiheessa esittää huomautuksia hakemuksen johdosta.~~

~~2. Hakemus voidaan hylätä ainoastaan jollakin 22, 23 ja 24 artiklassa mainituista perusteista.~~

~~3. Tuomiota ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.~~

32 artikla

Päätöksestä ilmoittaminen

~~Tuomioistuimen asianomaisen virkamiehen on viipymättä ilmoitettava hakijalle hakemuksen johdosta annetusta päätöksestä täytäntöön panevan jäsenvaltion lain mukaisesti.~~

33 44 artikla

Muutoksenhaku

1. Kumpikin asianosainen voi hakea muutosta päätökseen, joka koskee tuomion julistamisesta täytäntöönpanokelpoiseksi ⇒ täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevaa ⇐ hakemusta.

2. Muutoksenhakemus on toimitettava tuomioistuimeen, joka ☒ on kansallisen lain nojalla toimivaltainen käsittelemään 40 artiklassa tarkoitettuja päätöksiä koskevan muutoksenhaun ja jonka ☒ mainitaan kunkin jäsenvaltion ☒ on ilmoittanut ☒ komissiolle 6881 artiklan mukaisesti toimittamassa luettelossa.

~~3. Muutoksenhakemus on käsiteltävä kontradiktorista menettelyä koskevien säännösten mukaisesti.~~

~~4. Jos muutosta hakee se, joka on hakenut tuomion julistamista täytäntöönpanokelpoiseksi, osapuoli, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on kutsuttava kuultavaksi muutoksenhakemusta käsittelevään tuomioistuimeen. Jos tämä henkilö jää pois, sovelletaan 18 artiklan säännöksiä.~~

~~5. Hakemus tuomion täytäntöönpanokelpoisuudesta annetun ratkaisun muuttamiseksi on jätettävä yhden kuukauden kuluessa ilmoituksen tiedoksiannosta. Jos sen henkilön asuinpaikka, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa päätös täytäntöönpanokelpoisuudesta annettiin, muutoksenhaku-aika on kaksi kuukautta siitä päivästä, kun päätös on annettu tiedoksi joko hänelle henkilökohtaisesti tai hänen asunnollaan. Tätä määräaikaa ei voida pidentää välimatkan perusteella.~~

34 45 artikla

~~Muutoksenhakutuomioistuimet ☒ Jatkomuutoksenhaku ☒ ja muutoksenhakukeinot ☒ toimivaltaiset tuomioistuimet ☒~~

Muutoksenhakuun annettuun päätökseen saa hakea muutosta ainoastaan ⇒ niissä tuomioistuimissa ja niitä menettelyjä käyttäen, jotka ⇐ kunkin jäsenvaltion ☒ on ilmoittanut ☒ komissiolle 6881 artiklan mukaisesti toimittamassa luettelossa tarkoitettuja menettelyjä käyttäen.

35 46 artikla

Asian käsittelyn lykkääminen

1. Tuomioistuim, ☒ jolle täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus on esitetty tai ☒ jolta muutosta on haettu ~~3344~~ tai ~~3445~~ artiklan mukaisesti, voi sen pyynnöstä, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan, keskeyttää asian käsittelyn ☒ jonkin seuraavan syyn nojalla: ☒

~~jos~~ (a) tuomioon on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuomio on annettu, haettu muutosta varsinaisin muutoksenhakukeinoin;

~~tai jos~~ (b) sellaisen muutoksenhakukeinon käyttämiselle säädetty aika ei ole vielä kulunut umpeen;

↓ uusi

(c) kyseessä on vanhempainvastuuta koskeva päätös ja sen muuttamista tai samaa asiaa koskevan uuden päätöksen antamista varten on vireillä menettely jäsenvaltiossa, joka on asiassa toimivaltainen tämän asetuksen nojalla.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

~~Viimeksi mainitussa tapauksessa~~ ☒ Jos ☒ tuomioistuin ☒ lykkää asian käsittelyä b alakohdassa tarkoitetusta syystä, se ☒ voi määrätä ajan, jonka kuluessa muutosta on haettava.

2. Jos ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on annettu Irlannissa ⇒, Kyproksessa ⇐ tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, on jokaista siinä jäsenvaltiossa, jossa ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on annettu, käytettävissä olevaa muutoksenhakukeinoa pidettävä 1 kohdassa a alakohdassa tarkoitettuna varsinaisena muutoksenhakukeinona.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

36 47 artikla

Osittainen täytäntöönpano

~~1. Jos tuomiolla ☒ päätöksellä ☒ on ratkaistu useampia vaatimuksia eikä täytäntöönpanoa voida salli ☒ ja täytäntöönpanosta kieltäydytään ☒ kaikkien ☒ joidenkin ☒ vaatimusten osalta, tuomioistuimen on sallittava täytäntöönpano vaatimuksista yhden tai useamman osalta ☒ ne päätöksen osat, joita kieltäytyminen ei koske, on kuitenkin voitava panna täytäntöön ☒.~~

~~2. Hakija voi pyytää tuomion osittaista täytäntöönpanoa.~~

3 4 JAKSO

~~1 JA 2 JAKSOLLE~~ YHTEISET SÄÄNNÖKSET

↓ uusi

48 artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

Päätöksiin sovellettavia tämän luvun säännöksiä sovelletaan II luvun nojalla toimivaltaisen viranomaisen antamiin väliaikaisiin toimenpiteisiin ja turvaamistoihin.

Niitä ei sovelleta sellaisiin väliaikaisiin toimenpiteisiin ja turvaamistoihin, jotka viranomainen on antanut ilman että vastaajaa on kutsuttu kuultavaksi.

49 artikla

Vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla annetut palauttamispäätökset

Tämän luvun säännöksiä, jotka koskevat vanhempainvastuuta koskevia päätöksiä, 35 artiklan ja 38 artiklan 2 kohdan säännöksiä lukuun ottamatta, sovelletaan soveltuvin osin jäsenvaltiossa annettuihin päätöksiin, jotka edellyttävät lapsen palauttamista toiseen jäsenvaltioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen nojalla ja jotka on pantava täytäntöön muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa ne on annettu.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

~~24~~ 50 artikla

Kielto tutkia ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ antaneen ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ toimivaltaa

~~Tuomion~~ ☒ Päätöksen ☒ antaneen jäsenvaltion ~~tuomioistuimen~~ ☒ viranomaisen ☒ toimivaltaa ei saa tutkia. Edellä 3–14 artiklassa tarkoitettuihin ~~tuomioistuimen~~ toimivaltaa koskeviin säännöksiin ei voida soveltaa ~~2237~~ artiklan a alakohdassa ja ~~2238~~ artiklan a alakohdassa tarkoitettua oikeusjärjestyksen perusteita koskevaa kieltäytymisperustetta.

~~25~~ 51 artikla

Sovellettavan lainsäädännön eroavuus

~~Tuomion~~ ☒ Avioliittoa koskevissa asioissa annetun päätöksen ☒ tunnustamisesta ei voida kieltäytyä sillä perusteella, että sen jäsenvaltion, jossa tunnustamista pyydetään, lainsäädännössä ei sallita avioeroa, asumuseroa tai avioliiton pätemättömäksi julistamista samojen tosiseikkojen perusteella.

~~26~~ 52 artikla

Kielto tutkia uudelleen asiaratkaisu

~~Tuomion~~ ☒ Toisessa jäsenvaltiossa annettua päätöstä ☒ ei saa sen sisältämän asiaratkaisun osalta ottaa missään tapauksessa uudelleen tutkittavaksi.

38 artikla

Asiakirjojen puuttuminen

~~1. Jollei 37 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai 2 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ole annettu, tuomioistuin voi asettaa asiakirjojen antamiselle määräajan tai hyväksyä vastaavia muita asiakirjoja tai, jos se pitää asiaa riittävästi selvitettyinä, vapauttaa asiakirjojen antamisvelvollisuudesta.~~

~~2. Tuomioistuimen vaatimuksesta asiakirjoista on annettava käännös. Käännöksen on oltava sellaisen henkilön varmentama, jolla on siihen jossakin jäsenvaltiossa kelpoisuus.~~

~~39~~ 53 artikla

Avioliittoasioissa annettuja tuomioita ☒ päätöksiä ☒ koskeva todistus ja vanhempainvastuusta annettuja tuomioita ☒ päätöksiä ☒ koskeva todistus

~~1. Tuomion ☒ Avioliittoasiaa koskevan päätöksen ☒ antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen tai viranomaisen on annettava asiaan osallisen pyynnöstä todistus käyttäen liitteessä I (tuomiot avioliittoa koskevista asioista) tai liitteessä II (tuomiot vanhempainvastuusta koskevista asioista) esitettyä vakiolomaketta~~

☒ 2. Vanhempainvastuuta koskevan päätöksen antaneen tuomarin on annettava todistus käyttäen liitteessä II esitettyä lomaketta. Jos päätös koskee sen antamisen hetkellä rajat ylittävää tilannetta, todistus on annettava viran puolesta päätöksen tultua, vaikka väliaikaisestikin, täytäntöönpanokelpoiseksi. Jos tilanne muuttuu rajat ylittäväksi vasta myöhemmin, todistus on annettava jonkin osapuolen pyynnöstä. ☒

4 JAKSO

LAPSEN TAPAAMISOIKEUTTA KOSKEVIEN TIETTYJEN TUOMIOIDEN JA LAPSEN PALAUTTAMISTA EDELLYTTÄVIEN TIETTYJEN TUOMIOIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS

40 artikla

Soveltamisala

~~1. Tätä jaksoa sovelletaan:~~

(a) tapaamisoikeuteen;

ja

(b) lapsen palauttamiseen, jota 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu tuomio edellyttää.

~~2. Tämän jakson määräykset eivät estä sitä, jolla on vanhempainvastuu, hakemasta tuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa tämän luvun 1 ja 2 jakson mukaisesti.~~

41 artikla

Tapaamisoikeus

~~1. Edellä olevan 40 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tapaamisoikeus, joka on myönnetty jäsenvaltiossa annetussa täytäntöönpanokelpoisessa tuomiossa, on tunnustettava ja on pantavissa täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa ilman, että on tarpeen julistaa se~~

~~täytäntöönpanokelpoiseksi, ja ilman, että on mahdollista kiistää sen tunnustamista, jos tuomiosta on annettu todistus tuomion antaneessa jäsenvaltiossa 2 kohdan mukaisesti.~~

~~Vaikka kansallinen lainsäädäntö ei edellyttäisikään, että lapsen tapaamisoikeuden myöntävä tuomio on täytäntöönpanokelpoinen mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta, tuomion antanut tuomioistuin voi julistaa kyseisen tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi.~~

☒ 3. Todistus on täytettävä päätöksen kielellä. ☒ ⇒ Tarvittaessa siinä on oltava tiedot korvattavista oikeudenkäyntikuluista ja korkolaskelma. ⇐

24. Tuomion Päätöksen antaneen jäsenvaltion tuomarin ☒ tai viranomaisen ☒ on annettava 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut todistukset liitteessä III (tapaamisoikeutta koskeva todistus) esitettyä vakiolomaketta käyttäen ainoastaan, jos

☒ (a) kaikilla asianosaisilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi; ja ☒

(~~ab~~) siinä tapauksessa, että ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan;

(i) haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa; tai

(ii) ☒ pois jääneen henkilön ☒ ~~kuitenkin~~ todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen ☒ päätöksen, ☒ vaikka sitä ei ole annettu tiedoksi ☒ i) luetelmakohdassa ☒ mainituin ehdoin.

(b) kaikilla asianosaisilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi;

ja

(~~e~~) ☒ 5. Edellä olevan 4 kohdan soveltamista rajoittamatta tuomarin, joka on antanut vanhempainvastuuta koskevan päätöksen, on annettava 2 kohdassa tarkoitettu todistus ainoastaan jos myös ☒ lapsella oli ⇒ aito ja tuloksellinen ⇐ tilaisuus ☒ ilmaista näkemyksensä 20 artiklan mukaisesti ☒ tulla kuulluksi, ~~paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lapsen iän ja kehitystason huomioon ottaen.~~

~~Todistus on täytettävä tuomion kielellä.~~

~~3. Jos tapaamisoikeus koskee tuomion antamisen hetkellä rajat ylittävää tilannetta, todistus annetaan viran puolesta tuomion tultua, vaikka väliaikaisestikin, täytäntöönpanokelpoiseksi. Jos tilanne muuttuu rajat ylittäväksi vasta myöhemmin, todistus annetaan jonkin osapuolen pyynnöstä.~~

42 artikla

Lapsen palauttaminen

~~1. Edellä 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu lapsen palauttaminen, jota jäsenvaltiossa annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio edellyttää, on tunnustettava ja on pantavissa täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa ilman, että on tarpeen julistaa se täytäntöönpanokelpoiseksi, ja ilman, että on mahdollista kiistää sen tunnustamista, jos tuomiosta on annettu todistus tuomion antaneessa jäsenvaltiossa 2 kohdan mukaisesti.~~

~~Vaikka kansallinen lainsäädäntö ei edellyttäisikään, että 11 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu lapsen palauttamista edellyttävä tuomio on täytäntöönpanokelpoinen mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta, tuomion antanut tuomioistuin voi julistaa kyseisen tuomion täytäntöönpanokelpoiseksi.~~

~~26.~~ ☒ Edellä olevan 4 ja 5 kohdan soveltamista rajoittamatta ☒ ~~Edellä 40 artiklan 1 kohdan b alakohdassa~~ 26 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun ~~tuomion~~ ☒ huoltajuusasiaa koskevan päätöksen ☒ antaneen tuomarin on annettava ~~±~~ 2 kohdassa tarkoitettu todistus ainoastaan, jos:

~~(a) lapsella oli tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lapsen iän ja kehitystason huomioon ottaen;~~

(b) osapuolilla oli tilaisuus tulla kuulluiksi; ja

(c) tuomioistuin ☒ tuomari ☒ on ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ antaessaan ottanut huomioon vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti ☒ toisessa jäsenvaltiossa ☒ annetun ☒ aiemman ☒ päätöksen taustalla olevat perustelut ja todisteet.

Jos tuomioistuin tai muu viranomainen toteuttaa toimenpiteitä lapsen suojelemiseksi asuinpaikkajäsenvaltioon palauttamisen jälkeen, todistuksen on sisällettävä yksityiskohtaiset tiedot kyseisistä toimenpiteistä

~~Tuomion antaneen tuomarin on annettava todistus omasta aloitteestaan liitteessä IV (lapsen palauttamista koskeva todistus) esitettyä vakiolomaketta käyttäen.~~

~~Todistus on täytettävä tuomion kielellä.~~

44 artikla

Todistuksen vaikutukset

7. Todistuksella on oikeusvaikutuksia vain siltä osin kuin ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on täytäntöönpanokelpoinen.

~~43~~ 54 artikla

☒ Todistuksen ☒ ~~O~~oikaisu ☒ ja peruuttaminen ☒

↓ uusi

1. Todistuksen antaneen viranomaisen on hakemuksesta oikaistava todistus, jos päätös ja todistus ovat keskenään ristiriidassa asiavirheen vuoksi.

2. Todistuksen antaneen viranomaisen on hakemuksesta peruutettava todistus, jos todistus on annettu selkeästi virheellisin perustein tässä asetuksessa vahvistetut vaatimukset huomioon ottaen.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

~~43.~~ Todistuksen oikaisemisesta ~~⇒~~ ja peruuttamisesta ~~⇐~~ ☒ koskeviin menettelyihin ☒ sovelletaan ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöä

~~24.~~ ~~Edellä olevan 41 artiklan 1 kohdan tai 42 artiklan 1 kohdan mukaiseen~~ ~~†~~Todistuksen antamiseen ei saa hakea muutosta.

5 JAKSO

VIRALLISET ASIAKIRJAT JA SOPIMUKSET

46 55 artikla

☒ Viralliset asiakirjat ja sopimukset ☒

Jäsenvaltiossa laaditut tai rekisteröidyt ja siellä täytäntöönpanokelpoiset viralliset asiakirjat sekä jäsenvaltiossa tehdyt ja siellä täytäntöönpanokelpoiset asianosaisten väliset sopimukset on tunnustettava ja ~~ne ovat täytäntöönpanokelpoisia~~ ⇒ pantava täytäntöön ⇐ samoin edellytyksin kuin ~~tuomiot~~ ☒ päätökset ☒.

⇓ uusi

56 artikla

Todistus

1. Päätöksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on asiaan osallisen pyynnöstä annettava todistus liitteen III mukaista lomaketta käyttäen.

Todistuksessa on oltava yhteenveto viralliseen asiakirjaan tai asianosaisten väliseen sopimukseen sisältyvästä täytäntöönpanokelpoisesta velvoitteesta.

2. Todistus on täytettävä virallisen asiakirjan tai sopimuksen kielellä.

3. Todistuksen oikaisemiseen ja peruuttamiseen sovelletaan 54 artiklaa soveltuvin osin.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

6 JAKSO

MUUT SÄÄNNÖKSET

47 artikla

Täytäntöönpanomenettely

~~1. Täytäntöönpanomenettely tapahtuu täytäntöön panevan jäsenvaltion lain mukaisesti.~~

~~2. Toisen jäsenvaltion tuomioistuimen antamat tuomiot, jotka on julistettu täytäntöönpanokelpoisiksi 2 jakson mukaisesti tai joista on annettu todistus 41 artiklan 1 kohdan tai 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on pantava täytäntöön täytäntöön panevassa jäsenvaltiossa samoin edellytyksin kuin jos ne olisi siinä annettu jäsenvaltiossa.~~

~~Tuomiota, josta on annettu todistus 41 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ei voida panna täytäntöön, jos se on ristiriidassa myöhemmin annetun täytäntöönpanokelpoisen tuomion kanssa.~~

49 57 artikla

Kustannukset

~~Lukuun ottamatta 4 jakson säännöksiä tämän luvun säännöksiä~~ ☒ Tätä lukua ☒ sovelletaan myös tämän asetuksen mukaan aloitetuista menettelyistä aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen määrän vahvistamiseen sekä tällaisia oikeudenkäyntikuluja koskevan määräyksen tai päätöksen täytäntöönpanoon.

~~50~~ 58 artikla

Oikeusapu

Jos siinä jäsenvaltiossa, jossa ~~tuomio~~ ☒ päätös ☒ on annettu, hakijalle on myönnetty kokonaan tai osittain maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta, on hänelle myös ~~21 artiklassa~~ 27 artiklan 3 kohdassa, ~~28, 41, 42 ja 48~~ ⇒ 32, 39 ja 42 artiklassa ☒ tarkoitettussa menettelyssä myönnettävä maksuton oikeusapu tai vapautus kulujen tai maksujen suorittamisesta niin laajalti kuin se on mahdollista ~~täytäntöön panevan täytäntöönpano~~ jäsenvaltion lain mukaan.

~~51~~ 59 artikla

Vakuus, takuu tai talletus

Asianosaiselta, joka jäsenvaltiossa pyytää toisessa jäsenvaltiossa annetun ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ täytäntöönpanoa, ei saa vaatia vakuutta, takuuta, talletusta tai muuta senkaltaista suoritusta ~~seuraavien perusteiden~~ ☒ sillä perusteella ☒ ~~▪~~.

~~(a) ☒ että hän on ulkomaalainen tai että ☒ hänen ☒ kotipaikkansa tai ☒ asuinpaikkansa ei ole siinä ☒ täytäntöönpano ☒ jäsenvaltiossa, jossa täytäntöönpanoa haetaan; tai~~ ~~▪~~

~~(b) hän joko on ulkomaalainen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan tai Irlannin ollessa kyseessä, hänen ”kotipaikkansa” ei ole kummassakaan mainituista jäsenvaltioista.~~

IV V LUKU

KESKUSVIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ VANHEMPAINVASTUUTA KOSKEVISSA ASIOISSA

~~53~~ 60 artikla

Viranomaisen nimeäminen

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi keskusviranomainen avustamaan tämän asetuksen soveltamisessa ☒ vanhempainvastuuta koskevista asioista ☒ ja määriteltävä sen tai niiden alueelliset tai asiakohdaiset tehtävät. Jos jäsenvaltio on nimennyt useamman kuin yhden keskusviranomaisen, tiedonannot lähetetään periaatteessa suoraan toimivaltaiselle keskusviranomaiselle. Jos tiedonanto osoitetaan muulle kuin toimivaltaiselle keskusviranomaiselle, tämän tehtävänä on toimittaa se edelleen toimivaltaiselle keskusviranomaiselle ja ilmoittaa tästä tiedonannon lähettäjälle.

↓ uusi

61 artikla

Resurssit

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että keskusviranomaisilla on asianmukaiset taloudelliset ja henkilöstöresurssit, niin että ne voivat hoitaa niille tällä asetuksella osoitetut velvollisuudet.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

~~54~~ 62 artikla

~~Viranomaisen~~ ☒ Keskusviranomaisten ☒ tehtävät

Keskusviranomaisten on toimitettava tietoja jäsenvaltioiden lainsäädännöistä ja menettelyistä ja toteutettava ☒ tarvittavia ☒ toimenpiteitä tämän asetuksen soveltamisen parantamiseksi ja keskinäisen yhteistyönsä lujittamiseksi. Tätä varten on käytettävä päätöksellä 2001/470/EY perustettua siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellista verkostoa.

~~55~~ 63 artikla

Yhteistyö vanhempainvastuuta koskevissa erityiskysymyksissä

1. Keskusviranomaisten on toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen tai ☒ muun viranomaisen ☒ sen pyynnöstä, ~~jolla on vanhempainvastuu~~, tehtävä yhteistyötä yksittäisissä tapauksissa tämän asetuksen tarkoituksen toteuttamiseksi. Niiden on sitä varten ~~jäsenvaltionsa henkilötietojen suojaa koskevaa lainsäädäntöä noudattaen~~ joko suoraan taikka viranomaisten tai muiden elinten välityksellä ~~ryhdyttävä toteutettava~~ kaikkiin asianmukaisiin toimiin.

↓ uusi

(a) antaakseen toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen pyynnöstä apua lapsen olinpaikan määrittämiseksi, jos vaikuttaa siltä, että lapsi saattaa olla pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueella ja lapsen olinpaikan määrittäminen on tarpeen tämän asetuksen perusteella tehdyn pyynnön täyttämistä varten;

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

(~~a~~b) tietojen keräämiseksi ja vaihtamiseksi ⇒ 64 artiklan mukaisesti; ⇐

~~(i) lapsen tilanteesta;~~

~~(ii) vireillä olevista menettelyistä, tai~~

~~(iii) lasta koskevista tuomioista;~~

(~~b~~c) tietojen ja avun antamiseksi vanhempainvastuunkantajille, jotka hakevat ~~tuomioiden~~ ☒ päätösten ☒, varsinkin lapsen tapaamisoikeutta ja palauttamista koskevien ~~tuomioiden~~ ☒ päätösten ☒, tunnustamista ja täytäntöönpanoa niiden alueella;

(ed) tuomioistuinten ☒ viranomaisten ☒ keskinäisen viestinnän helpottamiseksi, varsinkin ~~11 artiklan 6 ja (7) kohdan ja 15~~ 14 artiklan, ⇒ 25 artiklan 1 kohdan a alakohdan, ⇨ 26 artiklan 2 kohdan ja 26 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan täytäntöönpanemiseksi;

(de) sellaisten tietojen ja avun antamiseksi, joista on hyötyä tuomioistuimille ☒ viranomaisille ☒ ~~56~~ 65 artiklan soveltamisessa; ja

(ef) sen helpottamiseksi, että vanhempainvastuunkantajat pääsevät sopimukseen sovittelun tai muiden keinojen avulla, ja valtioiden rajat ylittävän yhteistyön helpottamiseksi tätä tarkoitusta varten; ☒ ja ☒

↓ uusi

(g) sen varmistamiseksi, että kun ne aloittavat oikeudenkäyntimenettelyn tai helpottavat sen aloittamista lapsen palauttamiseksi vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen perusteella, tällaista menettelyä varten laadittu asiakirja-aineisto on täydellinen kuuden viikon kuluessa, paitsi jos se on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.

2. Myös vanhempainvastuunkantajat voivat esittää pyyntöjä 1 kohdan c ja f alakohdan nojalla.

3. Keskusviranomaisten on toimitettava 63 ja 64 artiklassa tarkoitetut tiedot jäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille, myös niille viranomaisille, jotka ovat toimivaltaisia asiakirjojen tiedoksiantamisen ja päätöksen täytäntöönpanon osalta.

Viranomainen, jolle on toimitettu 63 ja 64 artiklassa tarkoitetut tiedot, voi käyttää niitä tämän asetuksen soveltamista varten.

4. Rekisteröidylle on ilmoitettava kerättyjen tietojen tai niiden osan toimittamisesta pyynnön vastaanottaneen jäsenvalton kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Jos on olemassa riski, että ilmoittaminen voi vaikeuttaa sellaisen tähän asetukseen perustuvan pyynnön tuloksellista täyttämistä, jota varten tiedot toimitettiin, ilmoittamista voidaan lykätä siihen asti, että pyyntö on täytetty.

64 artikla

Yhteistyö tietojen keräämistä ja vaihtamista varten

1. Kun keskusviranomainen tai muu viranomainen sellaisessa jäsenvaltiossa, johon lapsella on läheinen yhteys, esittää asiaa koskevan perustellun pyynnön, sen jäsenvaltion keskusviranomainen, jossa lapsella on asuinpaikka ja jossa hän on, voi joko suoraan tai viranomaisten tai muiden elinten välityksellä:

(a) antaa selvityksen:

(i) lapsen tilanteesta;

(ii) vireillä olevista lasta koskevista menettelyistä; tai

(iii) lasta koskevista päätöksistä;

(b) pyytää jäsenvaltionsa toimivaltaista viranomaista harkitsemaan, onko tarpeen toteuttaa toimenpiteitä lapsen tai hänen omaisuutensa suojelemiseksi.

2. Kun vanhempainvastuuta koskevaa päätöstä harkitaan, jäsenvaltion viranomainen voi pyytää sellaista toisen jäsenvaltion viranomaista, jolla on lapsen suojelun kannalta merkityksellisiä tietoja, toimittamaan nämä tiedot, jos lapsen tilanne sitä edellyttää.

3. Jäsenvaltion viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion viranomaisilta apua tämän asetuksen perusteella annettujen vanhempainvastuuta koskevien päätösten täytäntöönpanossa, erityisesti turvattaessa mahdollisuus tapaamisoikeuden sekä säännöllisen yhteydenpito-oikeuden tosiasialliseen toteutumiseen.

4. Edellä 1–3 kohdassa tarkoitettujen pyyntöjen ja niiden oheisasiakirjojen mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta hyväksynnästä komissiolle 81 artiklan mukaisesti.

5. Sellaisen jäsenvaltion viranomaiset, jossa lapsella ei ole asuinpaikkaa, voivat kyseisessä jäsenvaltiossa asuvan, tapaamisoikeuden vahvistamista tai sen säilyttämistä hakevan henkilön tai toisen jäsenvaltion keskusviranomaisen pyynnöstä hankkia asiaan liittyviä tietoja tai todisteita ja antaa lausunnon siitä, voidaanko kyseiselle henkilölle myöntää tapaamisoikeus, sekä ehdoista, joilla tapaamisoikeutta voidaan käyttää.

6. Pyydetty tiedot on toimitettava pyynnön esittäneen jäsenvaltion keskusviranomaiselle tai toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kahden kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, paitsi jos tämä on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

56 65 artikla

Lapsen sijoittaminen toiseen jäsenvaltioon

1. Jos ~~8–15 artiklan~~ ☒ tämän asetuksen ☒ nojalla toimivaltainen ~~tuomioistuin~~ ☒ viranomainen ☒ suunnittelee lapsen sijoittamista hoitolaitokseen tai sijaisperheeseen ~~ja jos sijoittaminen tapahtuu~~ toisessa jäsenvaltiossa, ~~tuomioistuin~~ ☒ viranomaisen ☒ kuuluu ☒ on ☒ ensin ⇒ saatava hyväksyntä ⇐ ~~viimeksi mainitun~~ ☒ tämän toisen ☒ jäsenvaltion keskusviranomaiselta tai sen muuta toimivaltaiselta viranomaiselta, jos kyseisessä jäsenvaltiossa edellytetään viranomaisen toimintaa silloin, kun lapsi sijoitetaan siinä valtiossa. ⇒ Tätä varten sen on oman jäsenvaltionsa keskusviranomaisen kautta toimitettava sen jäsenvaltion keskusviranomaiselle, johon lapsi on tarkoitus sijoittaa, hyväksymistä koskeva pyyntö, joka sisältää lasta koskevan selvityksen ja syyt, joiden vuoksi sijoittamista tai hoitoa ehdotetaan. ⇐

↓ uusi

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön ja oheisasiakirjojen mukana on toimitettava käännös pyynnön vastaanottavan jäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä taikka sellaiselle muulle kielelle, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tällaisesta hyväksynnästä komissiolle 81 artiklan mukaisesti.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

23. Päätös 1 kohdassa tarkoitetusta sijoittamisesta voidaan ~~tehdä~~ ☒ antaa ☒ pyynnön esittäneessä jäsenvaltiossa ainoastaan, jos pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt sijoittamisen.

↓ uusi

4. Pynnön vastaanottaneen keskusviranomaisen on toimitettava päätös hyväksynnän myöntämisestä tai epäämisestä pyynnön esittäneelle keskusviranomaiselle viimeistään kahden kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta, paitsi jos tämä on poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi mahdotonta.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

~~35. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu kuuleminen ja~~ ☒ Menettely ☒ hyväksyntä ~~tämän~~ ☒ saamiseksi ☒ määräytyy pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

~~4. Jos toimivaltainen tuomioistuin päättää 8–15 artiklan nojalla lapsen sijoittamisesta sijaisperheeseen ja jos sijoittaminen tapahtuu toisessa jäsenvaltiossa ja jos viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa ei edellytetä viranomaisen myötävaikutusta silloin, kun lapsi sijoitetaan siinä valtiossa, tuomioistuin ilmoittaa asiasta viimeksi mainitun jäsenvaltion keskusviranomaiselle tai toimivaltaiselle viranomaiselle.~~

57 66 artikla

Toimintatapa

1. ~~Vanhempainvastuunkantaja voi hakea 55 artiklassa tarkoitettua apua~~ ⇒ Avunpyynnöt on toimitettava ~~sen jäsenvaltion keskusviranomaiselle, jossa hänen~~ ☒ hakijan ☒ asuinpaikkansa on, tai sen jäsenvaltion keskusviranomaiselle, jossa lapsen asuinpaikka on tai jossa lapsi on. Pyyntöön on yleensä liitettävä kaikki sellaiset saatavilla olevat tiedot, jotka voivat helpottaa sen täytäntöönpanoa. Jos avunpyyntö koskee tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan vanhempainvastuuta koskevan ~~tuomion~~ ☒ päätöksen ☒ ⇒ tai virallisen asiakirjan ☒ tunnustamista tai täytäntöönpanoa, ~~vanhempainvastuunkantajan~~ ⇒ hakijan ☒ on liitettävä siihen todistukset, joista säädetään ~~39 artiklassa, 41 artiklan 1 kohdassa tai 42 artiklan 1 kohdassa~~ 53 ⇒ tai 56 ☒ artiklassa.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle yhteisön ☒ unionin ☒ toimielinten virallinen kieli tai viralliset kielet, jota tai joita saa käyttää viestinnässä keskusviranomaisten kanssa niiden oman virallisen kielen tai omien virallisten kielten lisäksi.

3. ~~Edellä olevan 55 artiklan~~ ☒ ~~Tämän asetuksen~~ ☒ mukaisen keskusviranomaisten avun on oltava maksutonta.

4. Kukin keskusviranomainen vastaa omista kuluistaan.

~~58~~ 67 artikla

Kokoukset

1. Keskusviranomaisten on kokoonnuttava säännöllisesti helpottaakseen tämän asetuksen soveltamista.

2. Kyseiset ☒ keskusviranomaisten ☒ kokoukset kutsutaan koolle siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston ~~perustamista koskevan~~ ☒ puitteissa ☒ päätöksen N:o 2001/470/EY mukaisesti.

VILUKU

☒ YLEISET SÄÄNNÖKSET ☒

~~52~~ 68 artikla

Laillistaminen tai vastaava muodollisuus

Edellä ~~37, 38 ja 45~~ ⇒ 26, ⇐ 28, 34, ⇒ 42, 64 ja 65 ⇐ artiklassa tarkoitettujen asiakirjojen samoin kuin asianajovaltakirjan osalta ei saa vaatia laillistamista tai vastaavaa muodollisuutta.

↓ uusi

69 artikla

Käännökset

1. Ellei 35 artiklan 2 kohdan a alakohdasta muuta johdu, kun tämän asetuksen nojalla vaaditaan käännös tai translitterointi, tällainen käännös tai translitterointi on laadittava asianomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai, jos kyseisessä jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan, jossa toisessa jäsenvaltiossa annettuun päätökseen vedotaan tai jossa hakemus tehdään, tuomioistuinmenettelyissä käytettävällä virallisella kielellä tai jollakin niistä kyseisen jäsenvaltion lain mukaisesti.

2. Käännökset tai translitteroinnit voidaan 53 ja 56 artiklassa tarkoitettuja todistuksia varten laatia myös jollakin muulla unionin toimielinten virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jonka tai jotka asianomainen jäsenvaltio on 81 artiklan mukaisesti ilmoittanut voivansa hyväksyä.

3. Täytäntöönpanojäsenvaltion tuomioistuimet voivat vaatia käännöksen seuraavasta asiasta koskevasta sisällöstä:

(a) tapaamisoikeuden myöntämistä koskevan päätöksen liitteenä olevan todistuksen 13.2 kohta, joka koskee tapaamisoikeuden toteuttamiseen liittyviä käytännön järjestelyjä;

(b) 26 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla tehdyn, lapsen palauttamista edellyttävän päätöksen liitteenä olevan todistuksen 15 kohta, joka koskee toimenpiteitä, joiden avulla varmistetaan lapsen suojelu sen jälkeen kun hänet on palautettu siihen jäsenvaltioon, jossa hänellä on asuinpaikka;

(c) kaikkien muiden vanhempainvastuuta koskevien päätösten liitteenä olevan todistuksen 17 kohta, jossa täsmennetään täytäntöön pantava velvoite.

4. Tämän asetuksen IV luvun soveltamista varten vaaditun käännöksen on oltava sellaisen henkilön laatima, jolla on siihen kelpoisuus jossakin jäsenvaltiossa.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

VII LUKU

⇒ DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET ⇐

~~69~~ 70 artikla

Muutokset liitteisiin

⇒ Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 71 artiklan mukaisesti ⇐ Muutokset liitteiden I, II ~~IV~~ vakiolomakkeisiin ⇒ ja III ⇐ muuttamiseksi hyväksytään 70 artiklan 2 kohdan mukaista menettelyä noudattaen.

~~70~~ 71 artikla

~~Komitea~~ ⇔ Siirretyn säädösvallan käyttäminen ⇔

~~1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä "komitea".~~

~~2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa.~~

~~3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.~~

↓ uusi

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetty edellytykset.

2. Siirretään komissiolle [tämän asetuksen voimaantulopäivästä] määräämättömäksi ajaksi 70 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 70 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta sääntelystä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi neuvostolle.

6. Edellä 70 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos neuvosto on ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittanut komissiolle, että se ei vastusta säädöstä. Neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

7. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille hyväksymistään delegoiduista säädöksistä, delegoitujen säädösten vastustamisesta ja siitä, jos neuvosto on peruuttanut säädösvallan siirron.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

VIIILUKU

ASETUKSEN SUHDE MUIHIN SÄÄDÖKSIIN

~~59~~ 72 artikla

Suhde muihin säädöksiin

1. Jollei ~~60, 63 tai 64 artiklasta~~ tai tämän artiklan 2 kohdasta ~~Article 73, 74,~~ ⇒ 75, 76, ⇐ 77 tai 78 artiklasta muuta johdu, tämä asetus korvaa jäsenvaltioiden osalta asetuksen ~~⊗~~ (EY) N:o 2201/2003 ~~⊗~~ voimaan tullessa voimassa olevat yleissopimukset, jotka on tehty kahden tai useamman jäsenvaltion välillä ja jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita.

~~2. (a) Ruotsi ja Suomi voivat ilmoittaa, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisiä yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää loppupöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain näiden valtioiden keskinäisissä suhteissa tämän asetuksen säännösten sijasta. Kyseiset ilmoitukset julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja liitetään tähän asetukseen. Mainitut jäsenvaltiot voivat peruuttaa nämä ilmoituksensa kokonaisuudessaan tai osittain milloin tahansa.~~

~~b) Euroopan unionin kansalaisten kansallisuudesta riippumattoman tasa-arvoisen kohtelun periaatetta on noudatettava.~~

~~(c) Mahdolliset a alakohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden väliset sopimukset, jotka koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita, voidaan tulevaisuudessa tehdä vain, jos niissä olevat toimivaltaperusteet ovat tämän asetuksen mukaiset.~~

~~(d) Tuomiot, jotka on annettu a alakohdassa tarkoitettujen ilmoituksen antaneissa Pohjoismaissa tämän asetuksen II luvun säännöistä vastaavan toimivaltamääräyksen~~

~~nojalla, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön muissa jäsenvaltioissa tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti.~~

~~3. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:~~

~~(a) jäljennös 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuista sopimuksista ja niiden täytäntöönpanoa koskevasta yhdenmukaisesta lainsäädännöstä;~~

~~(b) tieto tällaisten sopimusten irtisanomisesta tai yhdenmukaisen lainsäädännön kumoamisesta tai muuttamisesta.~~

~~60~~ 73 artikla

Suhde tiettyihin monenvälisiin yleissopimuksiin

Jäsenvaltioiden välisissä suhteissa tällä asetuksella on etusija suhteessa seuraaviin yleissopimuksiin nähdessä siltä osin kuin ne koskevat tämän asetuksen piiriin kuuluvia asioita:

(a) alaikäisten suojelun suhteen toimivaltaisista viranomaisista ja sovellettavasta lainsäädännöstä 5 päivänä lokakuuta 1961 tehty Haagin yleissopimus;

(b) avioliittojen pätevyyttä koskevien päätösten tunnustamisesta 8 päivänä syyskuuta 1967 tehty Luxemburgin yleissopimus;

(c) avioerojen ja asumuserojen tunnustamisesta 1 päivänä kesäkuuta 1970 tehty Haagin yleissopimus;

(d) lasten huoltoa koskevien päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja lasten palauttamisesta 20 päivänä toukokuuta 1980 tehty eurooppalainen yleissopimus².

~~ja~~

~~(e) kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehty yksityisoikeuden alaa koskeva Haagin yleissopimus.~~

↓ uusi

74 artikla

Suhde kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehtyyn yksityisoikeuden alaa koskevaan Haagin yleissopimukseen

Jos lapsi on luvatta viety pois siitä jäsenvaltiosta tai jätetty palauttamatta muusta jäsenvaltiosta kuin siitä, jossa lapsen asuinpaikka oli välittömästi ennen luvaton viemistä tai palauttamatta jättämistä, sovelletaan vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen määräyksiä tämän asetuksen III luvun mukaisesti.

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

~~61~~ 75 artikla

Suhde toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta 1996 tehtyyn Haagin yleissopimukseen

1. Kun on kyse tämän asetuksen ja toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lastensuojeluun liittyvissä asioissa 19 päivänä lokakuuta ☒ vuoden ☒ 1996 tehdyn Haagin yleissopimuksen välisestä suhteesta, tätä asetusta sovelletaan:

- (a) ☒ ellei 2 kohdasta muuta johdu, ☒ kun kyseessä olevan lapsen asuinpaikka on jäsenvaltion alueella;
- (b) jäsenvaltion toimivaltaisen tuomioistuimen ☒ viranomaisen ☒ antaman tuomion ☒ päätöksen ☒ tunnustamiseen ja täytäntöönpanoon toisen jäsenvaltion alueella siinäkin tapauksessa, että kyseessä olevan lapsen asuinpaikka on sellaisessa Euroopan unionin ulkopuolisessa valtiossa, joka on mainitun yleissopimuksen sopimuspuoli ☒ ja jossa tätä asetusta ei sovelleta ☒.

↓ uusi

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään,

- (a) kun osapuolet ovat sopineet, että toimivalta kuuluu viranomaiselle sellaisessa vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimusvaltiossa, jossa tätä asetusta ei sovelleta, sovelletaan tuon yleissopimuksen 10 artiklaa;
- (b) kun kyseessä on toimivallan siirto jäsenvaltion viranomaisen ja sellaisen vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimusvaltion viranomaisen välillä, jossa tätä asetusta ei sovelleta, sovelletaan tuon yleissopimuksen 8 ja 9 artiklaa;
- (c) kun vanhempainvastuuta koskeva menettely on vireillä sellaisen vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimusvaltion viranomaisessa, jossa tätä asetusta ei sovelleta, silloin kun jäsenvaltion viranomaisessa pannaan vireille samaa lasta ja samaa asiaa koskeva menettely, sovelletaan tuon yleissopimuksen 13 artiklaa.

3. Kun vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen III lukua – Sovellettava laki sovelletaan jäsenvaltion viranomaisessa vireillä olevassa menettelyssä, yleissopimuksen 15 artiklan 1 kohdassa oleaa viittaus tuon yleissopimuksen ”II luvun määräyksiin” katsotaan viittaukseksi ”tämän asetuksen II luvun 2 jakson säännöksiin”.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
☒ uusi

~~62~~ 76 artikla

Vaikutusten ulottuvuus

- 1. Edellä ~~59~~ artiklan 1 kohdassa sekä ~~60~~ ja ~~61~~ ~~72-75~~ artiklassa mainittuja sopimuksia ja yleissopimuksia sovelletaan edelleen asioissa, joista tässä asetuksessa ei säädetä.
- 2. Edellä ~~60~~ 73, 74 ☒ ja 75 ☒ artiklassa mainitut ☒ tarkoitetut ☒ yleissopimukset ja erityisesti ~~vuoden vuosien~~ 1980 ☒ ja 1996 ☒ Haagin yleissopimukset ovat edelleen voimassa niiden sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden välillä ~~60~~ 73, 74 ☒ ja 75 ☒ artiklan mukaisesti.

~~63~~ 77 artikla

Pyhän istuimen kanssa tehdyt sopimukset

1. Tämä asetus ei rajoita Vatikanissa 7 päivänä toukokuuta 1940 allekirjoitetun Pyhän istuimen ja Portugalin välillä tehdyn kansainvälisen sopimuksen (konkordaatti) soveltamista.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti annettu tuomio avioliiton mitättömäksi julistamisesta tunnustetaan jäsenvaltioissa ~~III~~ IV luvun 1 jaksossa säädetyin edellytyksin.
3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, sovelletaan myös seuraaviin Pyhän istuimen kanssa tehtyihin kansainvälisiin sopimuksiin (konkordaatteihin):

(a) Italian tasavallan ja Pyhän istuimen välillä 11 päivänä helmikuuta 1929 tehty concordato lateranense, sellaisena kuin se on muutettuna Roomassa 18 päivänä helmikuuta 1984 allekirjoitetulla sopimuksella ja sen lisäpöytäkirjalla;

(b) Pyhän istuimen ja Espanjan välillä oikeusasioista 3 päivänä tammikuuta 1979 tehty sopimus;

↓ 2116/2004 1 art. 1 kohta

(c) Maltaan ja Pyhän istuimen välillä 3 päivänä helmikuuta 1993 tehty sopimus konkordatin mukaisten avioliittojen sekä kyseisiä avioliittoja koskevien kirkollisten viranomaisten ja tuomioistuinten päätösten siviilioikeudellisten vaikutusten tunnustamisesta, mukaan lukien samana päivänä tehty soveltamispöytäkirja, ja sopimuksen 6 päivänä tammikuuta 1995 tehty toinen lisäpöytäkirja.

↓ 2116/2004 1 art. 2 kohta

4. Espanja, Italia ja Malta saavat soveltaa 2 kohdassa tarkoitettujen tuomioiden tunnustamiseen samoja menettelyjä ja tarkastuksia kuin kirkollisten tuomioistuinten 3 kohdassa tarkoitettujen Pyhän istuimen kanssa tehtyjen kansainvälisten sopimusten mukaisesti antamiin tuomioihin.

↓ 2201/2003 (mukautettu)
⇒ uusi

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle:
 - a) jäljennös 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuista sopimuksista;
 - b) tieto sopimusten irtisanomisesta tai muuttamisesta.

~~VI~~ IX LUKU

~~SIIRTYMÄ~~ ☒ LOPPU ☒ SÄÄNNÖKSET

~~64~~ 78 artikla

☒ Siirtymäsäännökset ☒

1. ~~Tämän asetuksen säännöksiä~~ Tätä asetusta sovelletaan ainoastaan sellaisiin oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille, sellaisiin virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu tai rekisteröity, ja sellaisiin ~~osapuolten välisiin~~ sopimuksiin, jotka on ⇒ hyväksytty tai ⇐ tehty ☒ [tämän ☒ asetuksen ☒ soveltamisen alkamispäivänä] ☒ ☒ tai ☒ sen jälkeen, kun tätä asetusta on alettu soveltaa 72 artiklan mukaisesti.

2. Asetusta (EY) N:o 2201/2003 sovelletaan edelleen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin päätöksiin, jotka on annettu oikeudenkäynneissä, jotka on pantu vireille, virallisiin asiakirjoihin, jotka on laadittu tai rekisteröity, ja sopimuksiin, jotka on hyväksytty tai tehty ennen [tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää].

~~2. Tuomiot, jotka on annettu tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivän jälkeen asioissa, jotka on pantu vireille ennen kyseistä päivää mutta asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantulopäivän jälkeen, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti, jos sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat joko tämän asetuksen II luvun säännöksiä tai asetuksen (EY) N:o 1347/2000 säännöksiä taikka sellaisen yleissopimuksen määräyksiä, joka asian tullessa vireille oli voimassa tuomion antaneen ja pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion välillä.~~

~~3. Tuomiot, jotka on annettu ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää asioissa, jotka on pantu vireille asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantulon jälkeen, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti, jos ne liittyvät avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen taikka vanhempainvastuuseen yhteisiin lapsiin nähden tällaisten avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä.~~

~~4. Tuomiot, jotka on annettu ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää mutta asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantulon jälkeen asioissa, jotka on pantu vireille ennen asetuksen (EY) N:o 1347/2000 voimaantuloa, tunnustetaan ja pannaan täytäntöön tämän asetuksen III luvun säännösten mukaisesti, jos ne liittyvät avioeroon, asumuseroon tai avioliiton pätemättömäksi julistamiseen taikka vanhempainvastuuseen yhteisiin lapsiin nähden tällaisten avioliitto-oikeuden alaan kuuluvien menettelyjen yhteydessä, kun sovelletut toimivaltasäännökset vastaavat joko tämän asetuksen II luvun säännöksiä tai asetuksen (EY) N:o 1347/2000 säännöksiä taikka sellaisen yleissopimuksen määräyksiä, joka asian tullessa vireille oli voimassa tuomion antaneen ja pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion välillä.~~

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

65–79 artikla

Uudelleentarkastelu ☒ Seuranta ja arviointi ☒

Viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2012 ja sen jälkeen viiden vuoden välein ☒ [10 vuoden kuluttua soveltamisen alkamispäivästä] ☒ komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta ☒ jälkiarvioinnista ☒ ja liittyy siihen tarvittaessa ☒ lainsäädäntö ☒ ehdotuksia asetuksen mukauttamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on pyynnöstä kerättävä ja saatettava komission saataville, mahdollisesti siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston kautta, tiedot seuraavista seikoista:

- (a) niiden avioliittoa tai vanhempainvastuuta koskevista asioista annettujen päätösten lukumäärä, joissa toimivalta perustui tässä asetuksessa säädettyihin perusteisiin;
- (b) 32 artiklan nojalla tehtyjen täytäntöönpanoa koskevien hakemusten osalta niiden tapausten lukumäärä, joissa täytäntöönpano ei tapahtunut kuuden viikon kuluessa siitä kun täytäntöönpanomenettely aloitettiin;
- (c) 39 artiklaan perustuvien, päätöksen tunnustamisesta kieltäytymistä koskevien hakemusten lukumäärä, ja jos tietojen kerääminen on mahdollista, niiden tapausten lukumäärä, joissa tunnustamisesta kieltäytyminen hyväksyttiin;
- (d) 41 artiklaan perustuvien, päätöksen täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevien hakemusten lukumäärä, ja jos tietojen kerääminen on mahdollista, niiden tapausten lukumäärä, joissa täytäntöönpanosta kieltäytyminen hyväksyttiin;
- (e) 44 ja 45 artiklaan perustuvien muutoksenhakemusten lukumäärä eriteltynä.

66 80 artikla

Jäsenvaltiot, joissa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä

Sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa on kaksi oikeusjärjestelmää tai säännöstöä tai useita oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan sen eri alueilla tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa:

- (a) viittauksella asuinpaikkaan tässä jäsenvaltiossa tarkoitetaan viittausta asuinpaikkaan alueella;
- (b) viittauksella kansallisuuteen tai, Yhdistyneen kuningaskunnan ollessa kyseessä, ”kotipaikkaan”, tarkoitetaan viittausta jäsenvaltion lainsäädännössä määrättyyn alueeseen;
- (c) viittauksella jäsenvaltion viranomaiseen tarkoitetaan viittausta asianomaisen valtion alueviranomaiseen;
- (d) viittauksella pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion sääntöihin tarkoitetaan viittausta sen alueen sääntöihin, jossa toimivaltaan, tunnustamiseen tai täytäntöönpanoon vedotaan.

67 81 artikla

☒ Komissiolle toimitettavat ☒ ~~Keskusviranomaisia ja käytettäviä kieliä koskevat~~ tiedot

1. Jäsenvaltioiden on annettava ~~kolmen kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta~~ komissiolle tiedoksi ☒ seuraavat seikat ☒:

(a) edellä olevan ~~5360~~ artiklan mukaisesti nimettyjen keskusviranomaisten nimet ja osoitteet sekä viestintämenetelmät;

(b) ~~K~~kielet, joita voidaan käyttää viestinnässä keskusviranomaisten kanssa ja jotka ilmoitetaan ~~5766~~ artiklan 2 kohdan mukaisesti;

~~ja~~

(c) kielet, joita voidaan käyttää ~~45 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun todistuksen tapaamisoikeutta koskevan kohdan osalta~~ ⇒ 26 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan, 64 artiklan 4 kohdan, 65 artiklan 2 kohdan ja 69 artiklan 2 kohdan nojalla vaadituissa käännöksissä; ⇐

~~68 artikla~~

~~Tuomioistuimia ja muutoksenhakumenettelyjä koskevat tiedot~~

(d) ~~Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 21, 29, 33 ja 34~~ ⇒ 16 artiklassa, 32 artiklan 1 kohdassa, ⇐ ☒ 41 artiklan 1 kohdassa, 44 artiklan 2 kohdassa ja 45 ☒ artiklassa tarkoitetut tuomioistuinten met ja muutoksenhakumenettelyjen luettelot;

(e) ~~ja 21, 29, 33 ja 34~~ 44 ja 45 artiklassa tarkoitetut muutoksenhakumenettelyjen ~~ja~~ ~~se~~ ~~niihin tehdyt muutokset.~~

↓ uusi

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetut tiedot komissiolle viimeistään [kolmen kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta – OPOCE, please replace with actual date].

↓ 2201/2003 (mukautettu)

⇒ uusi

~~Komissio päivittää kyseiset tiedot ja saattaa ne julkisesti saataville julkaisemalla ne Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja muilla asianmukaisilla tavoilla.~~

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kyseisiä tietoja koskevat muutokset.

4. Komissio saattaa tiedot julkisesti saataville ☒ asianmukaisilla tavoilla, ☒ ⇒ myös Euroopan oikeusportaalien kautta ⇐ .

~~71 82 artikla~~

~~Asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoaminen~~

1. ⇒ Ellei 78 artiklan 2 kohdasta muuta johdu, ⇐ ~~Kumotaan~~ neuvoston asetus (EY) N:o ~~1347/2000~~ 2201/2003 ☒ kumotaan ☒ [tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä].

2. Viittauksia ☒ kumottuun ☒ asetukseen (EY) N:o ~~1347/2000~~ pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä V olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

~~72 83 artikla~~

~~Voimaantulo~~

Tämä asetus tulee voimaan ~~1 päivänä elokuuta 2004~~ ☒ kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ☒ .

Asetusta sovelletaan ~~1 päivästä maaliskuuta 2005~~ [...] , lukuun ottamatta ~~67, 68, 69 ja 70, 70, 71 ja 81~~ artiklaa, joita sovelletaan ~~1 päivästä elokuuta 2004~~ [tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan ~~kaikissa~~ jäsenvaltioissa ~~Euroopan yhteisön perustamissopimuksen~~ perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

↓ 2201/2003 (mukautettu)

LIITE I

~~39~~ ~~53~~ ARTIKLASSA TARKOITETTU AVIOLIITTOASIASSA ANNETTUA ~~TUOMIOTA~~ PÄÄTÖSTÄ KOSKEVA TODISTUS^{~~49~~ ~~50~~}

1. Maa, jossa ~~tuomio~~ päätös on annettu

- ☐ Belgia (BE) ☐ Bulgaria (BG) ☐ Tšekki (CZ) ☐ Saksa (DE) ☐ Viro (EE)
☐ Irlanti (IE) ☐ Kreikka (EL) ☐ Espanja (ES) ☐ Ranska (FR) ☐ Kroatia (HR) ☐ Italia (IT)
☐ Kypros (CY) ☐ Latvia (LV) ☐ Liettua ☐ Luxemburg (LU) ☐ Unkari (HU)
☐ Malta (MT) ☐ Alankomaat (NL) ☐ Itävalta (AT) ☐ Puola (PL) ☐ Portugali (PT)
☐ Romania (RO) ☐ Slovenia (SI) ☐ Slovakia (SK) ☐ Suomi (FI) ☐ Ruotsi (SE)
☐ Yhdistynyt kuningaskunta (UK)

2. TODISTUKSEN ANTAVA ~~TUOMIOISTUIN TAI~~ VIRANOMAINEN

2.1. Nimi

2.2. Osoite

2.3. Puhelin/faksi/sähköpostiosoite

~~3. AVIOLIITTO~~

~~3.1. Aviovaimo~~

~~3.1.1. Täydellinen nimi~~

~~3.1.2 Osoite~~

~~3.1.3 Syntymämaa ja -paikka~~

⁴⁹ ~~Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.~~

⁵⁰ ~~Neuvoston asetus (EY) N:o xxxx/20xx, annettu xx xxxxx 20xx, tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta.~~

~~3.1.4 Syntymäaika~~

~~3.2. Aviomies~~

~~3.2.1. Täydellinen nimi~~

~~3.2.2 Osoite~~

~~3.2.3 Syntymämaa ja -paikka~~

~~3.2.4 Syntymäaika~~

~~3.3. Avioliiton solmimismaa, -paikka (jos tiedossa) ja -päivä~~

~~3.3.1. Avioliiton solmimismaa~~

~~3.3.2 Avioliiton solmimispaikka (jos tiedossa)~~

~~3.3.3 Avioliiton solmispäivä~~

~~4. TUOMION ANTANUT TUOMIOISTUIN~~

~~4.1. Tuomioistuimen nimi~~

~~4.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka~~

~~5. TUOMIO~~

~~5.1. Päivämäärä~~

~~5.2. Viitenumero~~

~~5.3. Tuomion laji~~

~~5.3.1. Avioero~~

~~5.3.2. Avioliiton pätemättömäksi julistaminen~~

~~5.3.3. Asumusero~~

~~5.4. Annettiinko tuomio vastaajan poissa ollessa?~~

~~5.4.1. Ei~~

~~5.4.2. Kyllä⁵¹~~

~~6. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua~~

~~7. VOIDAANKO TUOMIOON VIELÄ HAKEA MUUTOSTA TUOMION ANTANEEN JÄSENVALTION
LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAISESTI?~~

~~7.1. Ei~~

~~7.2. Kyllä~~

~~8. OIKEUSVAIKUTUSTEN ALKAMISPÄIVÄMÄÄRÄ SHNÄ JÄSENVALTIOSSA, JOSSA TUOMIO ON
ANNETTU~~

~~8.1. Avioero~~

~~8.2. Asumusero~~

⁵¹

~~37 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on liitettävä mukaan.~~

☒ 3. Päätöksen antanut viranomainen

- 3.1. Viranomaisen nimi
- 3.2. Viranomaisen sijaintipaikka

4. Päätös

- 4.1. Päivämäärä
- 4.2. Viitenumero
- 4.3. Päätöksen laji
 - 4.3.1. Avioero
 - 4.3.2. Avioliiton pätemättömäksi julistaminen
 - 4.3.3. Asumusero
- 4.4. Annettiinko päätös vastaajan poissa ollessa?
 - 4.4.1. Ei
 - 4.4.2. Kyllä ☒

↓ uusi

5. Jos päätös annettiin vastaajan poissa ollessa:

5.1. Haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa.

5.1.1. Kyllä

5.1.2. Ei

5.2. Asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle, mutta ei mainituin ehdoin. Hänen kuitenkin todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen päätöksen.

5.2.1. Kyllä

5.2.2. Ei

↓ 2201/2003 (mukautettu)

☒ 6. Avioliitto

- 6.1. Aviovaimo
 - 6.1.1. Täydellinen nimi
 - 6.1.2. Osoite

- 6.1.3. Syntymämaa ja -paikka
- 6.1.4. Syntymäaika
- 6.2. Aviomies
 - 6.2.1. Täydellinen nimi
 - 6.2.2. Osoite
 - 6.2.3. Syntymämaa ja -paikka
 - 6.2.4. Syntymäaika
- 6.3. Avioliiton solmimismaa, -paikka (jos tiedossa) ja -päivä
 - 6.3.1. Avioliiton solmimismaa
 - 6.3.2. Avioliiton solmimispaikka (jos tiedossa)
 - 6.3.3. Avioliiton solmispäivä
- 7. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua
- 8. Voidaanko päätökseen vielä hakea muutosta sen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti?
 - 8.1. Ei
 - 8.2. Kyllä
- 9. Oikeusvaikutusten alkamispäivämäärä siinä jäsenvaltiossa, jossa päätös on annettu
 - 9.1. Avioero
 - 9.2. Asumusero ☒

↕ uusi

10. Kulut⁵²:

10.1. Rahayksikkö:

☐ euro (EUR) ☐ Bulgarian lev (BGN) ☐ Kroatian kuna (HRK) ☐ Tšekin koruna (CZK)
☐ Unkarin forintti (HUF) ☐ Puolan zloty (PLN) ☐ Englannin punta (GBP) ☐ Romanian leu (RON) ☐ Ruotsin kruunu (SEK) ☐ muu (mainitaan ISO koodi):

10.2. Seuraava(t) henkilö(t), jo(i)ta vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on määrätty maksamaan kulut:

10.2.1. Täydellinen nimi

⁵² Tämä kohta kattaa myös tilanteet, joissa kuluista on määrätty erillisessä päätöksessä.

10.2.2. Jos useampi kuin yksi henkilö on määrätty maksamaan kulut, koko määrä voidaan periä keneltä tahansa heistä:

10.2.2.1. ☐ Kyllä

10.2.2.2. ☐ Ei

10.3. Korvattaviksi haetaan seuraavia kuluja⁵³:

10.3.1. ☐ Kulut on määritetty päätöksessä kokonaismääränä (täsmennettävä määrä):

10.3.2. ☐ Kulut on määritetty päätöksessä prosenttiosuutena kokonaiskuluista (täsmennettävä prosenttiosuus):

10.3.3. ☐ Vastuu kuluista on määritetty päätöksessä, ja täsmälliset määrät ovat seuraavat:

10.3.3.1. ☐ Oikeudenkäyntimaksut:

10.3.3.2. ☐ Asianajajien palkkiot:

10.3.3.3. ☐ Asiakirjojen tiedoksiantokulut:

10.3.3.4. ☐ Muut:

10.3.4. ☐ Muu (täsmennettävä):

10.4. Kuluista maksettava korko:

10.4.1. ☐ Ei sovelleta

10.4.2. ☐ Korko määritetty päätöksessä

10.4.2.1. ☐ Määrä:

tai

10.4.2.2. ☐ Korkoprosentti ... %

10.4.2.2.1. Korko alkaen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma) ja päättyen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma)⁵⁴

10.4.3. ☐ Lakisääteinen korko (soveltuvien osien), jonka laskentaperusteena on (peruste täsmennettävä):

⁵³ Jos kulut voidaan periä useammalta henkilöltä, lisätään kulueritelmä kustakin henkilöstä erikseen.

⁵⁴ Lisätään kaikkien kausien tiedot, jos kausia on useampia.

10.4.3.1. Korko alkaen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma) ja päättyen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma)⁵⁵

10.4.4. ☐ Pääomitettu korko (soveltuvien osin, täsmennettävä):

↓ 2201/2003

Tehty ... ssa/ssä, ... päivänä ... kuuta

Allekirjoitus ja/tai leima

⁵⁵ Lisätään kaikkien kausien tiedot, jos kausia on useampia.

LIITE II

39 53 ARTIKLASSA TARKOITETTU VANHEMPAINVASTUUTA KOSKEVISSA ASIOISSA ANNETTUA ~~TUOMIOTA~~ ☒ PÄÄTÖSTÄ ☒ KOSKEVA TODISTUS⁵⁶⁵⁷ ☒ , JOKA KOSKEE MYÖS TAPAAMISOIKEUTTA TAI LAPSEN PALAUTTAMISTA ☒

1. Jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu

- ☒ ☐ Belgia (BE) ☐ Bulgaria (BG) ☐ Tšekki (CZ) ☐ Saksa (DE) ☐ Viro (EE)
- ☐ Irlanti (IE) ☐ Kreikka (EL) ☐ Espanja (ES) ☐ Ranska (FR) ☐ Kroatia (HR) ☐ Italia (IT)
- ☐ Kypros (CY) ☐ Latvia (LV) ☐ Liettua ☐ Luxemburg (LU) ☐ Unkari (HU)
- ☐ Malta (MT) ☐ Alankomaat (NL) ☐ Itävalta (AT) ☐ Puola (PL) ☐ Portugali (PT)
- ☐ Romania (RO) ☐ Slovenia (SI) ☐ Slovakia (SK) ☐ Suomi (FI) ☐ Ruotsi (SE)
- ☐ Yhdistynyt kuningaskunta (UK) ☒

2. TODISTUKSEN ANTAVA ~~TUOMIOISTIN~~ TAI VIRANOMAINEN

2.1. Nimi

2.2. Osoite

2.3. Puhelin/faksi/sähköpostiosoite

~~3. TAPAAMISOIKEUDEN SAANEET HENKILÖT~~

~~3.1. Täydellinen nimi~~

~~3.2 Osoite~~

~~3.3 Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4. MUUT KUIN 3 KOHDASSA MAINITUT VANHEMPAINVASTUUSSA OLEVAT HENKILÖT~~⁵⁸

~~4.1. 4.1.1. Täydellinen nimi~~

~~4.1.2. Osoite~~

~~4.1.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.2. 4.2.1. Täydellinen nimi~~

~~4.2.2. Osoite~~

~~4.2.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.3. 4.3.1. Täydellinen nimi~~

⁵⁶ ~~Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.~~

⁵⁷ ~~Neuvoston asetus (EY) N:o xxxx/20xx, annettu xx xxxxx 20xx, tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta sekä asetuksen (EY) N:o 2201/2003 kumoamisesta.~~

⁵⁸ ~~Jos on kyse yhteishuollosta, 3 kohdassa mainittu henkilö voidaan mainita myös 4 kohdassa.~~

~~4.3.2. Osoite~~

~~4.3.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~5. TUOMION ANTANUT TUOMIOISTUIN~~

~~5.1. Tuomioistuimen nimi~~

~~5.2. Tuomioistuimen sijaintipaikka~~

~~6. TUOMIO~~

~~6.1. Päivämäärä~~

~~6.2. Viitenumero~~

~~6.3. Annettiinko tuomio vastaajan poissa ollessa?~~

~~6.3.1. Ei~~

~~6.3.2. Kyllä⁵⁹~~

~~7. LAPSET, JOITA TUOMIO KOSKEE⁶⁰~~

~~7.1. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~7.2. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~7.3. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~7.4. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~8. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua~~

~~9. TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUTTA JA TIEDOKSIANTOA KOSKEVA ILMOITUS~~

~~9.1. Voidaanko tuomio panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti?~~

~~9.1.1. Kyllä~~

~~9.1.2. Ei~~

~~9.2. Onko tuomio annettu tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan täytäntöönpanoa on haettu?~~

~~9.2.1. Kyllä~~

~~9.2.1.1. Asianosaisen täydellinen nimi~~

~~9.2.1.2. Osoite~~

~~9.2.1.3. Tiedoksiantopäivä~~

~~9.2.2. Ei~~

⁵⁹ 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on liitettävä mukaan.

⁶⁰ Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.

~~10. ERITYISTIEDOT TAPAAMISOIKEUTTA KOSKEVISTA TUOMIOISTA, JOS 28 ARTIKLAN MUKAISESTI PYYDETÄÄN TÄYTÄNTÖÖNPANOMENETTELYÄ. TÄTÄ MAHDOLLISUUTTA TARKOITETAAN 40 ARTIKLAN 2 KOHDASSA.~~

~~10.1. Järjestelyt tapaamisoikeuden käyttämiseksi (jos ja sikäli kuin tiedot sisältyvät tuomioon)~~

~~10.1.1. Päivämäärä, kellonaika~~

~~10.1.1.1. Alku~~

~~10.1.1.2. Loppu~~

~~10.1.2. Paikkakunta~~

~~10.1.3. Vanhempainvastuunkantajan erityisvelvoitteet~~

~~10.1.4. Tapaamisoikeuden saaneen henkilön erityisvelvoitteet~~

~~10.1.5. Tapaamisoikeuden käyttöön liitetyt rajoitukset~~

~~11. ERITYISTIEDOT LAPSEN PALAUTTAMISTA KOSKEVISTA TUOMIOISTA, JOS 28 ARTIKLAN MUKAISESTI PYYDETÄÄN TÄYTÄNTÖÖNPANOMENETTELYÄ. TÄTÄ MAHDOLLISUUTTA EDELLYTETÄÄN 40 ARTIKLAN 2 KOHDASSA.~~

~~11.1. Tuomio edellyttää lapsen palauttamista~~

~~11.2. Henkilö, jolle lapsi on määrää palauttaa (jos tieto sisältyy tuomioon)~~

~~11.2.1. Täydellinen nimi~~

~~11.2.2 Osoite~~

☒ 3. Päätöksen antanut viranomainen

3.1. Viranomaisen nimi

3.2. Viranomaisen sijaintipaikka

4. Päätös

4.1. Päivämäärä

4.2. Viitenumero

5. Vanhempainvastuunkantajat

5.1. Vanhempi 1

5.1.1. Täydellinen nimi

5.1.2. Osoite

5.1.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa)

5.2. Vanhempi 2

5.2.1. Täydellinen nimi

5.2.2. Osoite

- 5.2.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa)
- 5.3. Muu vanhempainvastuunkantaja
 - 5.3.1. Täydellinen nimi
 - 5.3.2. Osoite
 - 5.3.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa)
- 6. Lapset, joita päätös koskee⁶¹
 - 6.1. Lapsi 1
 - 6.1.1. Täydellinen nimi
 - 6.1.2. Syntymäaika
 - 6.1.3. Osoite
 - 6.2. Lapsi 2
 - 6.2.1. Täydellinen nimi
 - 6.2.2. Syntymäaika
 - 6.2.3. Osoite
 - 6.3. Lapsi 3
 - 6.3.1. Täydellinen nimi
 - 6.3.2. Syntymäaika
 - 6.3.3. Osoite
 - 6.4. Lapsi 4
 - 6.4.1. Täydellinen nimi
 - 6.4.2. Syntymäaika
 - 6.4.3. Osoite
- 7. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua
- 8. Täytäntöönpanokelpoisuutta ja tiedoksiantoa koskeva ilmoitus
 - 8.1. Voidaanko päätös panna täytäntöön sen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti?
 - 8.1.1. Kyllä

⁶¹ Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.

8.1.2. Ei

8.2. Onko päätös annettu tiedoksi sille asianosaiselle, jota vastaan täytäntöönpanoa haetaan?

8.2.1. Kyllä

8.2.1.1. Asianosaisen täydellinen nimi

8.2.1.2. Osoite

8.2.1.3. Tiedoksiantopäivä

8.2.2. Ei

9. Jos päätös annettiin vastaajan poissa ollessa:

9.1. Haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa.

9.1.1. Kyllä

9.1.2. Ei

9.2. Asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle, mutta ei mainituin ehdoin. Hänen kuitenkin todetaan yksiselitteisesti hyväksyneen päätöksen.

9.2.1. Kyllä

9.2.2. Ei

10. Kaikilla asianosaisilla osapuolilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi.

10.1. Kyllä

10.2. Ei ☒

↓ uusi

11. Lapselle on annettu todellinen ja tehokas mahdollisuus ilmaista mielipiteensä.

11.1. Kyllä

12. Lapsen mielipide on otettu asianmukaisesti huomioon.

12.1. Kyllä

↓ 2201/2003 (mukautettu)

☒ 13. Tiedot tapaamisoikeutta koskevista päätöksistä

13.1. Henkilö(t), jo(i)lle tapaamisoikeus on myönnetty⁶²

13.1.1. Täydellinen nimi

13.1.2. Osoite

13.1.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa)

13.2. Tapaamisoikeuden käyttöön liittyvät käytännön järjestelyt (jos tiedot sisältyvät päätökseen)

13.2.1. Päivämäärä ja kellonaika

13.2.1.1. Alku

13.2.1.2. Loppu

13.2.2. Paikkakunta

13.2.3. Vanhempainvastuunkantajia koskevat erityisvelvoitteet

13.2.4. Tapaamisoikeuden saaneen henkilön erityisvelvoitteet

13.2.5. Tapaamisoikeuden käyttöön liitetyt rajoitukset

14. Tiedot lapsen palauttamista koskevista päätöksistä

14.1. Päätös edellyttää lapsen palauttamista

14.2. Henkilö, jolle lapsi on määrää palauttaa (jos tieto sisältyy päätökseen)

14.2.1. Täydellinen nimi

14.2.2. Osoite

15. Tarvittaessa tiedot tuomioistuinten tai viranomaisten toteuttamista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on varmistaa lapsen suojele, kun hänet palautetaan siihen jäsenvaltioon, jossa hänellä on asuinpaikka, tai palauttamisen jälkeen:

16. Päätös perustuu asetuksen 26 artiklan 4 kohdan toiseen alakohtaan ja edellyttää, että lapsi/lapset palautetaan, ja tuomioistuin on päätöksen tehdessään ottanut huomioon sen perustelut ja taustalla olevan näytön kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan Haagin yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti:

16.1. Kyllä

16.2. Ei

⁶² Jos on kyse yhteishuollosta, 5 kohdassa mainittu henkilö voidaan mainita myös 13.1 kohdassa.

17. Tiedot mahdollisista muista vanhempainvastuuta koskevista päätöksistä:

17.1. Täytäntöön pantavan veloitteen kuvaus:

18. Kulut⁶³:

18.1. Rahayksikkö:

☐ euro (EUR) ☐ Bulgarian lev (BGN) ☐ Kroatian kuna (HRK) ☐ Tšekin koruna (CZK)
☐ Unkarin forintti (HUF) ☐ Puolan zloty (PLN) ☐ Englannin punta (GBP) ☐ Romanian
leu (RON) ☐ Ruotsin kruunu (SEK) ☐ muu (mainitaan ISO koodi):

18.2. Seuraava(t) henkilö(t), jo(i)ta vastaan täytäntöönpanoa haetaan, on määrätty maksamaan kulut:

18.2.1. Täydellinen nimi

18.2.2. Jos useampi kuin yksi henkilö on määrätty maksamaan kulut, koko määrä voidaan periä keneltä tahansa heistä:

18.2.2.1. ☐ Kyllä

18.2.2.2. ☐ Ei

18.3. Korvattaviksi haetaan seuraavia kuluja⁶⁴:

18.3.1. ☐ Kulut on määritetty päätöksessä kokonaismääränä (täsmennettävä määrä):

18.3.2. ☐ Kulut on määritetty päätöksessä prosenttiosuutena kokonaiskuluista (täsmennettävä prosenttiosuus):

18.3.3. ☐ Vastuu kuluista on määritetty päätöksessä, ja täsmälliset määrät ovat seuraavat:

18.3.3.1. ☐ Oikeudenkäyntimaksut:

18.3.3.2. ☐ Asianajajien palkkiot:

18.3.3.3. ☐ Asiakirjojen tiedoksiantokulut:

18.3.3.4. ☐ Muut:

18.3.4. ☐ Muu (täsmennettävä):

18.4. Kuluista maksettava korko:

18.4.1. ☐ Ei sovelleta

⁶³ Tämä kohta kattaa myös tilanteet, joissa kuluista on määrätty erillisessä päätöksessä.

⁶⁴ Jos kulut voidaan periä useammalta henkilöltä, lisätään kulueritelmä kustakin henkilöstä erikseen.

18.4.2. □ Korko määritetty päätöksessä

18.4.2.1. □ Määrä:

tai

18.4.2.2. □ Korkoprosentti ... %

18.4.2.2.1. Korko alkaen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma) ja päättyen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma)⁶⁵

18.4.3. □ Lakisääteinen korko (soveltuvin osin), jonka laskentaperusteena on (peruste täsmennettävä):

18.4.3.1. Korko alkaen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma) ja päättyen ...(päivämäärä (pp/kk/vvvv) tai tapahtuma)⁶⁶

18.4.4. □ Pääomitettu korko (soveltuvin osin, täsmennettävä):

↓ 2201/2003

Tehty ... ssa/ssä, ... päivänä ... kuuta

Allekirjoitus ja/tai leima

⁶⁵ Lisätään kaikkien kausien tiedot, jos kausia on useampia.

⁶⁶ Lisätään kaikkien kausien tiedot, jos kausia on useampia.

LIITE III

**~~41 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETTU TAPAAMISOIKEUTTA
KOSKEVISSA ASIOISSA ANNETTUA TUOMIOTA KOSKEVA TODISTUS⁶⁷~~**

~~1. Jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu~~

~~2. TODISTUKSEN ANTAVA TUOMIOISTUIN TAI VIRANOMAINEN~~

~~2.1. Nimi~~

~~2.2. Osoite~~

~~2.3. Puhelin/faksi/sähköpostiosoite~~

~~3. TAPAAMISOIKEUDEN SAANEET HENKILÖT~~

~~3.1. Täydellinen nimi~~

~~3.2. Osoite~~

~~3.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4. MUUT KUIN 3 KOHDASSA MAINITUT VANHEMPAINVASTUUNKANTAJAT^{3 68 69}~~

~~4.1. 4.1.1. Täydellinen nimi~~

~~4.1.2. Osoite~~

~~4.1.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.2. 4.2.1. Täydellinen nimi~~

~~4.2.2. Osoite~~

~~4.2.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.3. Muut~~

~~4.3.1. Täydellinen nimi~~

~~4.3.2. Osoite~~

~~4.3.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~5. TUOMION ANTANUT TUOMIOISTUIN~~

~~5.1. Tuomioistuimen nimi~~

~~5.2. Tuomioistuimen sijaintipaikka~~

⁶⁷ ~~Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.~~

⁶⁸ ~~Jos on kyse yhteishuollosta, 3 kohdassa mainittu henkilö voidaan mainita myös 4 kohdassa.~~

⁶⁹ ~~Merkitkää rasti sen henkilön kohdalla olevaan ruutuun, jonka osalta tuomio olisi pantava täytäntöön.~~

6. TUOMIO

6.1. Päivämäärä

6.2. Viitenumero

~~7. LAPSET, JOITA TUOMIO KOSKEE⁷⁰~~

~~7.1. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~7.2. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~7.3. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~7.4. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~8. ONKO TUOMIO TÄYTÄNTÖÖNPANOKEKPOINEN TUOMION ANTANEESSA JÄSENVALTIOSSA?~~

~~8.1. Kyllä~~

~~8.2. Ei~~

~~9. Jos tuomio on annettu pois jäänyttä vastaajaa vastaan, haastehakemus tai vastaava asiakirja on annettu tiedoksi pois jääneelle henkilölle niin hyvissä ajoin ja sillä tavalla, että hän on voinut valmistautua vastaamaan asiassa, tai vaikka sitä ei ole annettu tiedoksi mainituin ehdoin, hänen on todettu yksiselitteisesti hyväksyneen tuomion.~~

~~10. Kaikilla asianosaisilla osapuolilla on ollut tilaisuus tulla kuulluiksi.~~

~~11. Lapsilla oli tilaisuus tulla kuulluiksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lasten iän ja kehitystason huomioon ottaen~~

~~12. JÄRJESTELYT TAPAAMISOIKEUDEN KÄYTTÄMISEKSI (JOS TIEDOT SISÄLTÄVÄT TUOMIOON)~~

~~12.1. Päivämäärä, kellonaika~~

~~12.1.1. Alku~~

~~12.1.2. Loppu~~

~~12.2. Paikkakunta~~

~~12.3. Vanhempainvastuunkantajan erityisvelvoitteet~~

~~12.4. Tapaamisoikeuden saaneen henkilön erityisvelvoitteet~~

~~12.5. Tapaamisoikeuden käyttöön liitetyt rajoitukset~~

~~13. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua~~

~~Tehty ... ssa/ssä, ... päivänä ... kuuta~~

~~Allekirjoitus ja/tai leima~~

⁷⁰

~~Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.~~

LIITE IV

**~~42 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETTU TODISTUS LAPSEN
PALAUTTAMISESTA⁷¹~~**

~~1. Jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu~~

~~2. TODISTUKSEN ANTAVA TUOMIOISTUIN TAI VIRANOMAINEN~~

~~2.1. Nimi~~

~~2.2. Osoite~~

~~2.3. Puhelin/faksi/sähköpostiosoite~~

~~3. HENKILÖ, JOLLE LAPSI ON MÄÄRÄ PALAUTTAA (JOS TIETO SISÄLTYY TUOMIOON)~~

~~3.1. Täydellinen nimi~~

~~3.2. Osoite~~

~~3.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4. VANHEMPAINVASTUUNKANTAJAT⁷²~~

~~4.1. Äiti~~

~~4.1.1. Täydellinen nimi~~

~~4.1.2. Osoite (jos tämä tieto on saatavilla)~~

~~4.1.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.2. Isä~~

~~4.2.1. Täydellinen nimi~~

~~4.2.2. Osoite (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.2.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.3. Muu~~

~~4.3.1. Täydellinen nimi~~

~~4.3.2. Osoite (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~4.3.3. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedot ovat saatavilla)~~

~~5. VASTAAJA (JOS TÄMÄ TIETO ON SAATAVILLA)~~

~~5.1. Täydellinen nimi~~

~~5.2. Osoite (jos tämä tieto on saatavilla)~~

⁷¹ ~~Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003, annettu 27 päivänä marraskuuta 2003, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta.~~

⁷² ~~Tämä kohta on valinnainen.~~

~~6. TUOMION ANTANUT TUOMIOISTUIN~~

~~6.1. Tuomioistuimen nimi~~

~~6.2 Tuomioistuimen sijaintipaikka~~

~~7. TUOMIO~~

~~7.1. Päivämäärä~~

~~7.2. Viitenumero~~

~~8. LAPSET, JOITA TUOMIO KOSKEE~~⁷³

~~8.1. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~8.2. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~8.3. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~8.4. Täydellinen nimi ja syntymäaika~~

~~9. Tuomiossa määrätään lapsen palauttamisesta~~

~~10. ONKO TUOMIO TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOINEN TUOMION ANTANEESSA JÄSENVALTIOSSA?~~

~~10.1. Kyllä~~

~~10.2. Ei~~

~~11. Lapsilla oli tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos sitä pidettiin aiheettomana lasten iän ja kehitystason huomioon ottaen~~

~~12. Osapuolilla oli tilaisuus tulla kuulluksi~~

~~13. Tuomio edellyttää lapsen palauttamista ja tuomioistuin on ottanut tuomiossaan huomioon kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25 päivänä lokakuuta 1980 tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan Haagin yleissopimuksen 13 artiklan mukaisesti annetun tuomion taustalla olevat perustelut ja todisteet~~

~~14. Tarvittaessa järjestelyt, joihin tuomioistuimet tai viranomaiset ovat ryhtyneet lapsen suojelemisen varmistamiseksi lapsen palattua siihen jäsenvaltioon, jossa hänen asuinpaikkansa on~~

~~15. Niiden asianosaisten nimet, joille on myönnetty oikeusapua~~

~~Tehty ... ssa/ssä, ... päivänä ... kuuta~~

~~Allekirjoitus ja/tai leima~~

⁷³

~~Jos tuomio koskee useampaa kuin neljää lasta, käytetään lisäksi toista lomaketta.~~

LIITE III

56 ARTIKLASSA TARKOITETTU VIRALLISTA ASIAKIRJAA TAI OSAPUOLTEN VÄLISTÄ SOPIMUSTA KOSKEVA TODISTUS⁷⁴

1. TODISTUKSEN ANTAVA VIRANOMAINEN

1.1. Nimi:

1.2. Osoite:

1.2.1. Lähiosoite / Postilokero:

1.2.2. Postitoimipaikka ja postinumero:

1.2.3. Jäsenvaltio:

- ☐ Belgia (BE) ☐ Bulgaria (BG) ☐ Tšekki (CZ) ☐ Saksa (DE) ☐ Viro (EE)
☐ Irlanti (IE) ☐ Kreikka (EL) ☐ Espanja (ES) ☐ Ranska (FR) ☐ Kroatia (HR) ☐ Italia (IT)
☐ Kypros (CY) ☐ Latvia (LV) ☐ Liettua ☐ Luxemburg (LU) ☐ Unkari (HU)
☐ Malta (MT) ☐ Alankomaat (NL) ☐ Itävalta (AT) ☐ Puola (PL) ☐ Portugali (PT)
☐ Romania (RO) ☐ Slovenia (SI) ☐ Slovakia (SK) ☐ Suomi (FI) ☐ Ruotsi (SE)
☐ Yhdistynyt kuningaskunta (UK)

1.3. Puhelin:

1.4. Faksi

1.5. S-posti (jos käytössä):

2. VIRALLINEN ASIAKIRJA

2.1. Virallisen asiakirjan laatinut viranomainen (jos muu kuin todistuksen antava viranomainen)

2.1.1. Viranomaisen nimi ja asema:

2.1.2. Osoite:

2.2. Päivämäärä (pp/kk/vvvv), jolloin kohdassa 2.1 tarkoitettu viranomainen on laatinut virallisen asiakirjan:

2.3. Virallisen asiakirjan viitenumero (jos on):

⁷⁴ Tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen _____ 56 artikla.

2.4. Päivämäärä (pp/kk/vvvv), jolloin virallinen asiakirja on rekisteröity alkuperäjäsenvaltiossa (täytettävä vain, jos rekisteröintipäivä määrittää asiakirjan oikeusvaikutukset ja kyseinen päivämäärä on eri kuin kohdassa 2.2 mainittu päivämäärä):

2.4.1. Viitenumero rekisterissä (jos on):

3. OSAPUOLTEN VÄLINEN SOPIMUS

3.1. Viranomainen, joka hyväksyi sopimuksen tai jonka edessä sopimus tehtiin (jos muu kuin todistuksen antava viranomainen)

3.1.1. Viranomaisen nimi:

3.1.2. Osoite:

3.2. Sopimuksen päivämäärä (pp/kk/vvvv):

3.3. Sopimuksen viitenumero:

4. VIRALLISEN ASIAKIRJAN / SOPIMUKSEN OSAPUOLET

4.1. Ensimmäisen osapuolen täydellinen nimi:

4.1.1. Osoite:

4.1.2. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa):

4.2. Toisen osapuolen täydellinen nimi:

4.2.1. Osoite:

4.2.2. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa):

4.3. Mahdollisen muun asianosaisen täydellinen nimi:

4.3.1. Osoite:

4.3.2. Syntymäaika ja -paikka (jos tiedossa):

5. VIRALLISEN ASIAKIRJAN / OSAPUOLTEN VÄLISEN SOPIMUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS ALKUPERÄJÄSENVALTIOSSA

5.1. Virallinen asiakirja / osapuolten välinen sopimus on täytäntöönpanokelpoinen alkuperäjäsenvaltiossa

5.1.1. ☐ Kyllä

5.1.2. ☐ Ei

5.2. Virallisen asiakirjan / osapuolten välisen sopimuksen sisältö

5.2.1. Lyhyt kuvaus täytäntöönpanokelpoisesta velvoitteesta:

5.2.2.2. Kohdassa 5.2.2.1 tarkoitettu velvoite on täytäntöönpanokelpoinen seuraavaa henkilöä (seuraavia henkilöitä)⁷⁵ vastaan (täydellinen nimi):

Tehty ... ssa/ssä, ... päivänä ... kuuta

Todistuksen antavan viranomaisen allekirjoitus ja/tai leima:

↓ 2201/2003

⁷⁵ Lisätään kaikkien henkilöiden tiedot, jos heitä on useampia.

LIITE V

VASTAAVUUSTAULUKKO ASETUKSEN (EY) N:o 1347/2000 kanssa

Kumotut artikkelit	Uuden tekstin vastaavat artikkelit
1	1, 2
2	3
3	12
4	
5	4
6	5
7	6
8	7
9	17
10	18
11	16, 19
12	20
13	2, 49, 46
14	21
15	22, 23
16	
17	24
18	25
19	26
20	27
21	28
22	21, 29
23	30

24	31
25	32
26	33
27	34
28	35
29	36
30	50
31	51
32	37
33	39
34	38
35	52
36	59
37	60, 61
38	62
39	
40	63
41	66
42	64
43	65
44	68, 69
45	70
46	72
Liite I	68
Liite II	68
Liite III	68
Liite IV	Liite I

Liite V	Liite II
--------------------	---------------------

LIITE VI

~~Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen 59 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti annetut Ruotsin ja Suomen ilmoitukset.~~

~~RUOTSIN ILMOITUS:~~

~~Ruotsi ilmoittaa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen 59 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää loppupöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan Ruotsin ja Suomen keskinäisissä suhteissa asetuksen säännösten sijasta.~~

~~SUOMEN ILMOITUS:~~

~~Suomi ilmoittaa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen 59 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti, että avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävää Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken 6 päivänä helmikuuta 1931 tehtyä sopimusta sekä siihen liittyvää loppupöytäkirjaa sovelletaan kokonaisuudessaan Suomen ja Ruotsin keskinäisissä suhteissa asetuksen säännösten sijasta.~~

LIITE IV

Kumottu asetus ja siihen tehdyt muutokset

Neuvoston asetus (EY) N:o 2201/2003
(EUVL L 338, 23.12.2003, s. 1)

Neuvoston asetus (EY) N:o 2116/2004
(EUVL L 367, 14.12.2004, s. 1)

LIITE V

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY) N:o 2201/2003	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
2 artiklan johdantolause	2 artiklan johdantolause
2 artiklan 1–6 kohta	2 artiklan 1–6 kohta
-	2 artiklan 7 kohta
2 artiklan 7 kohta	2 artiklan 8 kohta
2 artiklan 8 kohta	2 artiklan 9 kohta
2 artiklan 9 kohta	2 artiklan 10 kohta
2 artiklan 10 kohta	2 artiklan 11 kohta
2 artiklan 11 kohta	2 artiklan 12 kohta
3, 4 ja 5 artikla	3, 4 ja 5 artikla
6 artikla	6 artiklan 2 kohta
7 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta
7 artiklan 2 kohta	6 artiklan 3 kohta
8 artikla	7 artikla
9 artikla	8 artikla
10 artiklan johdantolause	9 artiklan johdantolause
10 artiklan a alakohta	9 artiklan a alakohta
10 artiklan b alakohdan johdantolause	9 artiklan b alakohdan johdantolause
10 artiklan b alakohdan i ja ii luetelmakohta	9 artiklan b alakohdan i ja ii luetelmakohta
-	9 artiklan b alakohdan iii luetelmakohta
10 artiklan b alakohdan iii luetelmakohta	9 artiklan b alakohdan iv luetelmakohta
10 artiklan b alakohdan iv luetelmakohta	9 artiklan b alakohdan v luetelmakohta
11 artiklan 1 kohta	21 artikla
11 artiklan 2 kohta	24 artikla

11 artiklan 3 kohta	23 artiklan 1 kohta
11 artiklan 4 kohta	25 artiklan 1 kohta
11 artiklan 5 kohta	25 artiklan 2 kohta
11 artiklan 6 kohta	26 artiklan 2 kohta
11 artiklan 7 kohta	26 artiklan 3 kohta
11 artiklan 8 kohta	26 artiklan 4 kohta
12 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1 kohta
12 artiklan 2 kohta	10 artiklan 2 kohta
12 artiklan 3 kohta	10 artiklan 3 kohta
-	10 artiklan 4 ja 5 kohta
12 artiklan 4 kohta	10 artiklan 6 kohta
13 artikla	11 artikla
14 artikla	13 artikla
15 artikla	14 artikla
16 artikla	15 artikla
-	16 artikla
17, 18 ja 19 artikla	17, 18 ja 19 artikla
-	20 artikla
20 artikla	12 artikla
21 artikla	27 artikla
-	28 artikla
22 artikla	37 artikla
23 artiklan a, c, d, e ja f alakohta	38 artiklan 1 kohta
23 artiklan b ja g alakohta	-
24, 25 ja 26 artikla	50, 51 ja 52 artikla
27 artikla	29 artiklan a alakohta
-	29 artiklan b ja c alakohta
28–36 artikla	-
-	30–32 artikla

-	35 ja 36 artikla
-	39–49 artikla
37 artiklan 1 kohta	28 artiklan 1 kohta
-	28 artiklan 2 kohta
37 artiklan 2 kohta	-
-	34 artiklan 2 ja 3 kohta
38 artikla	-
39 artikla	53 artiklan 1 ja 2 kohta
40 artikla	-
41 artiklan 1 kohta	30 artiklan 2 kohta, 38 artiklan 2 kohta, 53 artiklan 2 kohta
41 artiklan 2 ja 3 kohta	53 artiklan 2 kohta
42 artiklan 1 kohta	38 artiklan 2 kohta, 53 artiklan 2 kohta
42 artiklan 2 kohta	53 artiklan 3–6 kohta
-	54 artiklan 1 ja 2 kohta
43 artikla	54 artiklan 3 ja 4 kohta
44 artikla	53 artiklan 7 kohta
45 artiklan 1 kohta	34 artiklan 1 kohta
45 artiklan 2 kohta	34 artiklan 2 ja 3 kohta, 69 artikla
46 artikla	55 artikla
-	56 artikla
Article 47(1)	31 artiklan 1 kohta
-	31 artiklan 2 kohta
47 artiklan 2 kohta	-
48 artikla	33 artiklan 1 kohta
-	33 artiklan 2 kohta
49, 50 ja 51 artikla	57, 58 ja 59 artikla
52 artikla	68 artikla
53 artikla	60 artikla
-	61 artikla
54 artikla	62 artikla
55 artiklan johdantolause	63 artiklan 1 kohdan johdantolause,

-	63 artiklan 2 kohta
55 artiklan a alakohta	63 artiklan 1 kohdan a alakohta
55 artiklan b–e alakohta	63 artiklan 1 kohdan a alakohta, 64 artiklan 1 kohdan a alakohta
-	63 artiklan 1 kohdan c–f alakohta
-	63 artiklan 1 kohdan g alakohta
-	63 artiklan 3 ja 4 kohta
56 artiklan 1 kohta	64 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 2–6 kohta
-	65 artiklan 1 kohta
56 artiklan 2 kohta	65 artiklan 2 kohta
-	65 artiklan 3 kohta
56 artiklan 3 kohta	65 artiklan 4 kohta
56 artiklan 4 kohta	65 artiklan 5 kohta
57 ja 58 artikla	-
-	66 ja 67 artikla
59 artiklan 1 kohta	69 artikla
59 artiklan 2 ja 3 kohta	72 artikla
60 artiklan a –d alakohta	-
60 artiklan e alakohta	73 artikla
61 artikla	74 artikla
-	75 artiklan 1 kohta
62, 63 ja 64 artikla	75 artiklan 2 ja 3 kohta
65 artikla	76, 77 ja 78 artikla
-	79 artiklan 1 kohta
66 artikla	79 artiklan 2 kohta
67 ja 68 artikla	80 artikla
69 ja 70 artikla	81 artikla
-	-
71 ja 72 artikla	70 ja 71 artikla
Liite I	82 ja 83 artikla
Liite II	Liite I
	-

Liite III

Liite IV

-

Liite II

Liite II

Liite III